

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**НАЙЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

Київ- 2020

Додаток
до наказу начальника Національного
університету оборони України
імені Івана Черняховського
03 червня 2020 року № 160

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

Ухвалено Вченою радою
Національного університету
оборони України імені Івана
Черняховського протокол № 5
від “25” травня 2020 року

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського (далі – Положення) розроблено з метою створення в Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського (далі – НУОУ) єдиної системи відпрацювання та оформлення документів з організації, обліку і планування освітнього процесу у структурних підрозділах НУОУ, які об'єднуються в навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за спеціальністю, рівнем та ступенем вищої освіти.

1.2. Основними завданнями впровадження Положення в освітню діяльність НУОУ є:

- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти за рахунок застосування системного підходу під час організації навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності;

- підвищення якості методичної підготовки науково-педагогічних працівників та розроблення дидактичних матеріалів для освітнього процесу;

- визначення вимог до змісту і оформлення навчально-методичної документації в інститутах та на кафедрах НУОУ.

1.3. Вимоги Положення є обов'язковими для усіх інститутів та кафедр НУОУ.

1.4. Відповідно до наказу Міністерства оборони України № 4 від 09 січня 2020 року “Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти”.

1.4.1. Перелік основних документів з організації та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у науково-методичному центрі організації освітньої діяльності НУОУ:

- Статут НУОУ;

- Положення про організацію освітнього процесу в НУОУ;

- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в НУОУ;

- ліцензії на провадження освітньої діяльності за певними рівнями вищої освіти за відповідними спеціальностями або на провадження освітньої діяльності за освітньою програмою;

- сертифікати про акредитацію освітніх програм (спеціальностей);

- стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності (копії);

- професійні стандарти відповідних ступенів вищої освіти та рівнів військової освіти;

- план основних заходів НУОУ на навчальний рік за розділами: навчальна діяльність, наукова та науково-технічна діяльність, методична діяльність, матеріально-технічне (логістичне) забезпечення, графік-календар навчального процесу на навчальний рік;

перспективний план розвитку та удосконалення матеріально-технічної бази НУОУ;

план-календар основних заходів НУОУ на місяць;

розклади навчальних занять (екзаменаційних сесій);

план роботи вченої ради НУОУ на навчальний рік та протоколи засідань;

план підвищення кваліфікації керівного складу та науково-педагогічних працівників НУОУ на поточний рік;

журнал реєстрації виданих дипломів (свідоцтв, сертифікатів);

журнал реєстрації видачі академічних довідок;

наказ начальника НУОУ про організацію освітньої діяльності на навчальний рік;

наказ начальника НУОУ про розподіл навчального навантаження на навчальний рік;

освітньо-професійні, освітньо-наукові програми для кожного ступеня вищої освіти за кожною спеціальністю (спеціалізацією за наявності);

професійні програми підготовки фахівців на курсах професійної підготовки відповідних рівнів військової освіти;

навчальні плани підготовки за спеціальностями (спеціалізаціями);

навчальні плани курсів професійної підготовки;

навчальні план-програми курсів підвищення кваліфікації;

збірники програм навчальних дисциплін за спеціальностями;

план-програми первинної військово-професійної підготовки.

1.4.2. Перелік основних документів з організації та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у структурному підрозділі НУОУ (інституті, центрі):

Положення про інститут (центр);

план основних заходів інституту (центру) на навчальний рік за розділами: навчальна діяльність, наукова та науково-технічна діяльність, методична діяльність, матеріально-технічне (логістичне) забезпечення, графік-календар навчального процесу на навчальний рік;

навчальні плани за кожною освітньою програмою та формою здобуття освіти;

індивідуальні навчальні плани курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів;

план-календар основних заходів інституту (центру) на місяць;

розклади навчальних занять (екзаменаційних сесій);

план роботи вченої ради інституту (центру) на навчальний рік та протоколи засідань;

план підвищення кваліфікації керівного складу та науково-педагогічних працівників інституту (центру) на поточний рік;

залікові книжки курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів;

рейтингові списки курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів;

журнали обліку навчальних занять курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів за навчальними групами (відділеннями);

навчальні картки курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів;
 навчальні плани курсів професійної підготовки (копії);
 навчальні план-програми курсів підвищення кваліфікації (копії);
 план-програми первинної військово-професійної підготовки.

1.4.3. Перелік документів з організації та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності на кафедрі:

Положення про кафедру;

план роботи кафедри на навчальний рік за розділами: навчальна діяльність, методична діяльність, наукова та науково-технічна діяльність. План включає такі додатки: розподіл навчального навантаження, графік контрольних та взаємних відвідувань навчальних занять, графік підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

план-календар роботи кафедри на місяць;

журнал обліку навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри;

протоколи засідання кафедри;

перелік тем кваліфікаційних робіт за кожною освітньою програмою;

перелік тем воєнно-наукових робіт за профілем кафедри;

звітні матеріали підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри;

журнал контрольних і взаємних відвідувань занять;

робочі програми навчальних дисциплін;

навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін кафедри (факультативу, курсу);

матеріали для проведення підсумкової атестації курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів.

1.5. Реалізація процесу навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності відповідно до Положення є елементом механізму функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в НУОУ.

1.6. Забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в НУОУ полягає у створенні умов щодо дотримання логіки у послідовності вивчення навчальних дисциплін та ефективної організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Це Положення розроблено відповідно до вимог Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 “Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності”, наказів Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, інших нормативно-правових актів України з питань освіти та наказів начальника Національного університету

оборони України імені Івана Черняховського, що регулюють освітню діяльність.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1 Стандарти вищої освіти України для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності (копії).

3.1.1. Стандарти вищої освіти України розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО).

3.1.2. Стандарти вищої освіти України за кожною спеціальністю розробляються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки з урахуванням узгоджених пропозицій Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України та затверджує їх за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

3.1.3. Стандарт вищої освіти України – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

3.1.4. Стандарт вищої освіти України визначає такі вимоги до освітньої програми:

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступення вищої освіти;

перелік компетентностей випускника;

нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

форми атестації здобувачів вищої освіти;

вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

Варіант Стандарту вищої освіти України представлено у додатку 1.

3.2. Професійний стандарт.

3.2.1. Професійний стандарт співвідноситься з рівнями Національної рамки кваліфікацій, визначає вимоги до офіцера тактичного (оперативного, стратегічного) рівня і є обов'язковим для використання у ході освітньої діяльності всіма ВВНЗ (ВНП ЗВО), що здійснюють підготовку військових фахівців даної спеціальності.

3.2.2. Професійний стандарт є відомчим нормативним документом який уніфікує вимоги до базових складових професії офіцера тактичного (оперативного, стратегічного) рівня незалежно від видів, родів військ (сил) і спеціальних військ (сил) Збройних Сил України.

3.2.3. Професійний стандарт охоплює весь строк підготовки військового фахівця на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти ступеня

бакалавр та/або на другому (магістерському) рівні вищої освіти ступеня магістр.

3.2.4. Розроблення професійних стандартів за спеціалізацією, покладається на робочі групи, які створюються наказом замовника на підготовку військових фахівців. До складу робочих груп можуть залучатися науково-педагогічні працівники НУОУ.

Відповідальність за повноту та своєчасність розроблення професійних стандартів, покладається на замовника, голову та членів робочої групи зі спеціальності (спеціалізації).

Професійний стандарт затверджується керівником органу військового управління, який є замовником на підготовку військових фахівців за участю представників НУОУ та за погодженням з Департаментом військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України.

3.2.5. Професійний стандарт використовується для:

розроблення освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм, навчальних програм та інших навчально-методичних матеріалів і організації освітньої діяльності у НУОУ;

проведення оцінки відповідності компетентностей військовослужбовців вимогам професійного стандарту;

використання у сфері кадрового забезпечення, у тому числі під час атестації військовослужбовців;

проведення оцінки замовником якості підготовки випускників НУОУ;

формування, відповідно професійного стандарту складової плану навчального процесу;

розроблення переліку визначених компетентностей (знань, умінь і навичок), психофізичних і особистісних характеристик, що притаманні військовому фахівцеві тактичного (оперативного, стратегічного) рівня підготовки;

формування вимог до системи внутрішнього забезпечення якості вищої військової освіти;

3.2.6. Професійний стандарт враховує:

3.2.6.1. Загальну характеристику професії офіцера як:

поліфункціональну – за кількістю покладених на офіцера різноманітних функціональних обов'язків;

вербальну – за засобами впливу на особовий склад в умовах безпосереднього та опосередкованого зв'язку з ним;

індивідуальну – за формою організації;

самостійну (за способами діяльності) – без сторонньої допомоги, дріб'язкової опіки з боку керівництва (у межах виконання завдань);

полікомунікативну – за обсягом службово-інформаційних зв'язків з періодично змінним колом осіб;

розумову – за співвідношенням розумового і фізичного навантаження;

творчу – таку, що в межах виконання завдань не піддається повною мірою алгоритмічному опису;

динамічну – за змінними умовами професійної діяльності;

стресогенну – за особливими умовами виконання службових обов’язків, що пов’язані з впливом стресогенних факторів середовища і діяльності;

з підвищеною моральною відповідальністю за здоров’я і життя особового складу, збереження матеріальних цінностей.

3.2.6.2. Загальні вимоги до:

знань, як сформованість концептуальних знань, набутих у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності;

умінь, як здатність до розв’язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів;

комунікації, як здатність донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності, здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію;

автономності і відповідальності, як здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за результати своєї діяльності, за прийняття рішень у непередбачуваних умовах, відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

3.2.7. Професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей військового фахівця, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

3.2.8. Перелік компетентностей офіцера тактичного (оперативного, стратегічного) рівня формується з врахуванням виконання службових (бойових) функцій.

Із врахуванням професійних стандартів розробляються освітні стандарти і формується зміст освіти в межах кожної освітньої програми.

3.2.9. Професійний стандарт розробляється в одному примірнику який зберігається у науково-методичному центрі організації освітньої діяльності НУОУ (оригінал або копія).

Варіант Професійного стандарту офіцера оперативного рівня Збройних сил України представлено у додатку 2.

3.3. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма.

3.3.1. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма далі – система освітніх компонентів на відповідному рівні військової освіти та рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня підготовки та освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, переліку навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма (розробляється вищим навчальним закладом відповідно до Стандартів вищої освіти та професійних стандартів за кожною спеціальністю та рівнем вищої освіти).

3.3.2. У разі відсутності розроблених Стандартів вищої освіти, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) № 1151 від 06 листопада 2015 року “Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”, закладам вищої освіти запропоновано розробити та запровадити власні (тимчасові) освітні програми та навчальні плани згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту”.

3.3.3. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма розробляється: для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності, спеціалізації;

відповідно до Національної рамки кваліфікацій (далі – НРК).

Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма підготовки військових фахівців розробляється робочою групою НУОУ та затверджується у порядку, встановленому законодавством.

3.3.4. Вимоги до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми: обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

перелік компетентностей випускника;

нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

форми атестації здобувачів вищої освіти;

вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.3.5. Підготовка здобувачів вищої освіти в НУОУ здійснюється за відповідними освітніми програмами на таких рівнях вищої освіти:

перший (бакалаврський) рівень;

другий (магістерський) рівень;

третій (освітньо-науковий) рівень;

науковий рівень.

3.3.6. Для формування освітньої програми за кожним ступенем вищої освіти враховуються такі вимоги:

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста визначається закладом вищої освіти. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у

результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Доктор філософії – це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі). Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях. Ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3.3.7. *Компетентність* це – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

3.3.8. *Результати навчання* – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати,

спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

3.3.9. Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма орієнтована на реалізацію наступних принципів:

- пріоритет практико-орієнтованих знань випускника;
- формування готовності приймати рішення і професійно діяти у нестандартних ситуаціях;
- формування потреби до постійного розвитку та інноваційної діяльності в професійній сфері;
- фундаментальність – теоретико-методологічна обґрунтованість і якість загально професійної підготовки;
- інтегративність – міждисциплінарне поєднання навчальних дисциплін і наукових досліджень в цілому;
- варіативність – гнучке поєднання базових навчальних дисциплін та компонентів вищого військового навчального закладу, різноманітність освітніх технологій, адекватних індивідуальним можливостям і особливостям здобувачів вищої освіти.

3.3.10. Під час розробки освітньої програми передбачається:

- виявлення видів, змісту та системи відповідних завдань інноваційної діяльності здобувача вищої освіти (змісту вищої освіти) з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази;
- регламентація системи компетентностей здобувача вищої освіти як здатностей до ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази та вимог Національної рамки кваліфікацій;
- розподіл компетентностей та кредитів на їх опанування за видами навчальної діяльності (навчальні дисципліни, практики, індивідуальні завдання);
- визначення результатів навчання (змісту навчання) через декомпозицію та конкретизацію компетентностей і формування системи умінь й відповідних знань у програмах усіх видів навчальної діяльності здобувача – документах безпосередньої реалізації вищої освіти.

Реалізація компетентнісного підходу до проектування вищої освіти шляхом створення однозначного зв'язку запланованих компетентностей (зовнішніх цілей вищої освіти) і результатів навчання за програмами дисциплін, практик та індивідуальних завдань (реалізація цілей) є вирішальним чинником якості вищої освіти НУОУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Прозора й зрозуміла структура та зміст Освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми актуальні для вступників, здобувачів, викладачів, роботодавців.

3.3.11. При розробленні освітніх програм необхідно дотримуватися таких вимог:

обґрунтування своєрідності програми підготовки з урахуванням погляду роботодавців та фахівців університету;

визначення профілю програми підготовки відповідно до рівня присвоєних кваліфікацій та з урахуванням типових видів занять випускників;

визначення загальних (інструментальних, міжособистісних, системних, світоглядно-ціннісних тощо) та фахових компетентностей, які мають бути досягнуті в програмі підготовки і є необхідними для визнання професійної та/або академічної кваліфікації; компетентності (реалізаційні здатності особи до ефективної діяльності) є динамічним поєднанням знань, умінь, навичок, розуміння, досвіду та здібностей (приймати правильні професійні рішення, прогнозувати результати дій, нести відповідальність тощо), які лежать в основі кваліфікації випускника;

визначення кінцевих результатів навчання (опис того, що здобувач вищої освіти повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за програмою підготовки; за рекомендаціями ENQA (European Network for Quality Assurance in Higher Education) результати навчання формулюються в термінах формування компетентностей; кінцеві результати навчання програм підготовки різних рівнів мають чітко відрізнятися; так само мають відрізнятися кінцеві результати навчання запроваджуваних у програмі підготовки спеціалізацій;

результати навчання мають бути описані мовою, доступною для розуміння здобувачами вищої освіти, роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами;

визначення критеріїв, за якими оцінюється досягнення здобувачами вищої освіти цілей освітньої програми та рівня їхніх досягнень.

3.3.12. Структура освітньої програми

Структура повинна визначати характерні риси освітньої програми відповідного рівня: давати уявлення про галузь знань, рівень освіти, спеціальність (спеціалізацію), ключові результати навчання, а також основні види навчання, викладання та оцінювання. Якісно визначена структура освітньої програми дасть чітке розуміння слухачам (курсантам), замовникам та іншим зацікавленим особам про те, які загальні та фахові компетентності будуть розвинуті за строк навчання, а також про потенціальну здатність до отримання компетентності випускника.

Структура програми передбачає – службове оформлення, титул програми та її загальну інформацію.

Службове оформлення включає підпорядкованість НУОУ Міністерству оборони України, статус стандарту (постійний або тимчасовий), вид програми (освітньо-наукова або освітньо-професійна), галузь знань, назву спеціальності, а також шифр та назву спеціалізації. На окремому аркуші надається інформація про розробників програми та рішення Вченої ради НУОУ про її затвердження.

Титул програми дає уявлення про кваліфікацію, що набуває випускник НУОУ за кожним рівнем освіти після завершення навчання за відповідною програмою. Надається характеристика документа про вищу освіту, яка пояснює сутність організації освітньої діяльності як самостійно, так і сумісно з іншими вищими навчальними закладами, у даному разі і з іноземними. Надається інформація про навчальне навантаження освітньої програми в кредитах ЄКТС. Рівень програми за Європейською та Національною рамкою кваліфікацій.

Крім того, титул програми показує, чи має право НУОУ видавати документи про вищу освіту державного зразка (за акредитованою освітньою програмою), чи власні документи (за ліцензованою спеціальністю). Про те свідчить наявність інформації про інституцію, що акредитувала, та період проведення акредитаційної експертизи освітньої програми.

Загальна інформація визначає мету та характеристику програми, розкриває її особливості. Описуються професійні права після успішного навчання за освітньою програмою. Характеризуються освітні технології, які застосовуються у навчальному процесі для отримання результатів навчання та набутих загальних і професійних компетентностей.

Нормативний зміст підготовки за освітньою програмою показує зв'язок видів освітніх компонентів з отриманими результатами навчання та набутими компетентностями.

3.3.13. Освітньо-професійна програма офіцера тактичного (оперативного, стратегічного) рівня Збройних Сил України першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти розробляється в одному примірнику який зберігається у науково-методичному центрі організації освітньої діяльності НУОУ.

Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розробляється в одному примірнику який зберігається у науково-методичному центрі організації наукової та науково-технічної діяльності НУОУ.

Варіант Освітньо-професійної програми офіцера оперативного рівня Збройних Сил України другого (магістерського) рівня вищої освіти відображено в додатку 3.

Варіант Освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відображено в додатку 4.

3.4. Навчальний план та пояснювальна записка до навчального плану

3.4.1. Навчальний план – це основний нормативний документ НУОУ що регламентує навчання здобувачів вищої освіти за конкретною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти та який визначає перелік, обсяг, послідовність вивчення навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, які є обов'язковими для здобуття загальних та професійних компетентностей, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

3.4.2. Навчальний план розробляють на весь термін навчання для кожної спеціальності (спеціалізації) підготовки військових фахівців в НУОУ на основі освітньо-професійної програми.

Структурними складовими навчального плану є:

- I. Графік навчального процесу;
- II. Зведені дані з бюджету часу (на навчальний рік у тижнях, кредитах і годинах);
- III. Практична підготовка;
- IV. Атестація;
- V. План навчального процесу;

Вказані розділи відпрацьовують у вигляді таблиці з необхідними записами, які для прикладу наведені у додатку 5.

Навчальний план розробляють в інституті (навчально-науковому центрі) відповідно до професійного стандарту, освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, за визначеною спеціальністю та спеціалізацією. З метою врахування вимог замовника, інститут (навчально-науковому центр) розподіляє обсяг навчального часу між навчальними дисциплінами та видами проведення навчальних занять на підставі переліку компетенцій та вимог до практичної підготовки випускників.

Навчальний план ухвалює Вчена рада НУОУ, підписує начальник інституту (навчально-наукового центру), погоджує заступник начальника університету з навчальної роботи. На титульному аркуші навчальний план затверджує начальник НУОУ.

Під час розроблення навчального плану підготовки військових фахівців у НУОУ необхідно дотримуватися таких основних вимог:

навчальний план розробляється на весь строк (період) навчання курсантів (слухачів, ад'юнктів) у НУОУ та діє до затвердження нових професійних, освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм;

навчальний план поділяється на навчальні роки, кожний з яких, як правило, має два семестри, тривалість семестру визначається навчальним планом;

одиницею вимірювання обсягу навчального навантаження курсанта (слухача, ад'юнкта) у НУОУ є кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС);

обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

тривалість академічної години – 45 хвилин;

резерв навчального часу – не менше 2 кредитів ЄКТС на рік навчання;

співвідношення самостійної роботи курсанта (слухача) та навчальних занять під керівництвом викладача становить: магістр не менше ніж 1/2, бакалавр не менше ніж 1/3 загального обсягу кредитів ЄКТС, відведених на вивчення конкретної навчальної дисципліни;

обсяг контрольних заходів підсумкового контролю не повинен перевищувати 15 % бюджету навчального часу на навчальний рік.

До навчального плану додають пояснювальну записку, де стисло характеризують головні розділи та показники навчального плану,

особливості побудови та організації навчального процесу з вивчення циклів підготовки, взаємопов'язаних навчальних дисциплін (окремої навчальної дисципліни), а також інші питання, що характеризують особливості підготовки військових фахівців у НУОУ.

Зміст пояснювальної записки, як правило, відображає:

підстави (нормативні документи, розпорядження, вказівки тощо) для розроблення навчального плану;

пояснення до графіка навчального процесу та зведених даних з обсягу навчального часу (у тому числі на виконання курсових, атестаційних робіт, складання комплексного екзамену);

пояснення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін і взаємозв'язків між ними;

організацію практичної підготовки;

проблематику курсових та атестаційних робіт;

особливості атестації випускників (для комплексного екзамену зазначають теми навчальних дисциплін, включених до програми цього екзамену).

3.4.3. Навчальний план (заочна форма здобуття освіти) наведено у додатку 6.

Розробляють на підставі навчального плану підготовки фахівців за денною (очною) формою здобуття освіти й затверджують в установленому порядку. Навчальний план для слухачів заочної форми здобуття освіти має такі ж розділи, що і навчальний план підготовки фахівців за денною (очною) формою здобуття освіти, але його структура має такі відмінності:

термін навчання військових фахівців збільшується, але не більш ніж на один рік, порівняно з слухачами денної (очної) форми здобуття освіти;

період навчання слухачів-заочників поділяється за роками навчання (семестрами);

бюджет навчального часу, який виділяється на вивчення кожної навчальної дисципліни, і загальний бюджет навчального часу за період навчання наводять у розділі II. У розділі III бюджет часу виділений на заочну форму здобуття освіти військового фахівця має відповідати бюджету часу навчального плану за денною (очною) формою здобуття освіти, але розподіл навчального часу, відведений на заняття під керівництвом викладача, самостійну роботу на навчальних зборах і самостійну роботу у міжзборовий період, буде інший з урахуванням специфіки заочної форми здобуття освіти.

3.5. Робочий навчальний план, є внутрішнім документом НУОУ, варіант наведено у додатку 7.

3.5.1. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який складають окремо для денної (очної) та заочної форм здобуття освіти з метою конкретизації планування навчального процесу, своєчасного внесення в навчальний процес необхідних змін, визначених у рішенні начальника

університету щодо організації освітньої діяльності на наступний навчальний рік.

Робочий навчальний план має такі розділи:

- I. Графік навчального процесу;
- II. Зведені дані з бюджету часу (у тижнях, кредитах ЄКТС);
- III. Практична підготовка;
- VI. Атестація.
- III. План навчального процесу;

Зазначені розділи відпрацьовують у вигляді таблиць з необхідними записами, які для прикладу, наведені у додатку 7.

У розділах робочого навчального плану міститься інформація про навчальні дисципліни, які вивчаються; розподіл навчального часу за семестрами (півріччями) та видами навчальних занять; індивідуальні завдання; форми звітності за дисциплінами; тижневе навчальне навантаження.

Робочий навчальний план підписує начальник інституту (навчально-наукового центру), погоджує заступник начальника університету з навчальної роботи і затверджує начальник університету.

3.6. Програма навчальної дисципліни, варіант наведено у додатку 8.

Програма навчальної дисципліни визначає роль і місце навчальної дисципліни в системі підготовки військових фахівців, мету й головні завдання її вивчення; розкриває механізм реалізації мети, змістові модулі та інформаційний обсяг навчальної дисципліни; рівень сформованості знань та вмінь; перелік рекомендованої літератури, дидактичних та методичних матеріалів; критерії оцінювання успішності навчання, форми та засоби діагностики. Програму навчальної дисципліни розробляють на кожну навчальну дисципліну відповідно до професійного стандарту випускника університету, освітньо-професійної програми та навчального плану.

Програму навчальної дисципліни, розробляють на кафедрі на кожну навчальну дисципліну на підставі переліку компетенцій, яких повинен набути випускник, і які визначені в професійному стандарті, результати навчання формулюються згідно з вимогами освітньо-професійної програми для певної спеціальності (спеціалізації), розглядають на засіданні кафедри.

Програма навчальної дисципліни підписується начальником (завідувачем) кафедри розробника та ухвалюється вченою радою інституту.

Програма навчальної дисципліни містить такі розділи:

- I. Цільова настанова;
- II. Організаційно-методичні вказівки;
- III. Зміст навчальної дисципліни;

IV. Розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять (а) денна форма здобуття освіти, б) заочна форма здобуття освіти);

V. Перелік командно-штабних (тактико-спеціальних) навчань (тренувань), тактичних задач та літучок, комплексних групових вправ, курсових та розрахунково-графічних робіт*;

VI. Інформаційно-методичне забезпечення.

У цільовій настанові визначають роль і місце навчальної дисципліни у структурі підготовки військових фахівців за певною спеціальністю (спеціалізацією), мету й головні завдання її вивчення.

У організаційно-методичних вказівках визначають:

предмет навчальної дисципліни;

механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня сформованості знань і умінь з використанням новітніх підходів до проведення навчальних занять з дисципліни, сучасних інформаційно-педагогічних технологій навчання;

методи і засоби забезпечення військово-професійної та особистісно орієнтованої спрямованості навчання слухачів;

критерії оцінювання успішності навчання, форми та засоби діагностики засвоєння матеріалу, у тому числі з використанням засобів тестового контролю (у разі потреби);

вказівки з організації самостійної роботи слухачів, розроблення курсових робіт (проектів) та виконання індивідуальних завдань.

У розділі про зміст навчальної дисципліни викладають зміст навчальної дисципліни за логічно поєднаними між собою темами, курсовими роботами та контрольними заходами;

У розділі про розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять (а) денна форма здобуття освіти, б) заочна форма здобуття освіти) відображають номери і назви тем та розподіл навчального часу за видами навчальних занять, час на розроблення кваліфікаційної (магістерської) роботи та загальний час на вивчення навчальної дисципліни.

У переліку командно-штабних (тактико-спеціальних) навчань (тренувань), тактичних задач та літучок, комплексних групових вправ, курсових та розрахунково-графічних робіт надають перелік заходів практичної підготовки з визначенням обсягу часу на їх відпрацювання (* можуть зазначатися і інші види навчань та ігор, що заплановані в системі підготовки військових фахівців).

У розділі про інформаційно-методичне забезпечення указують перелік підручників, навчальних посібників, навчальних наочних посібників, інших джерел навчально-методичної та наукової інформації, що містять обсяг знань, який відповідає досягненням науки і практики у відповідній галузі знань, забезпечує реалізацію цільової настанови та досягнення мети вивчення навчальної дисципліни.

Для кожної спеціальності (спеціалізації) формують збірник програм навчальних дисциплін, який підписує начальник інституту (навчально-наукового центру), що відповідає за підготовку фахівців. Збірник програм навчальних дисциплін погоджують начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступник начальника університету з навчальної роботи і затверджує начальник університету.

3.7. Робоча програма навчальної дисципліни, варіант наведено у додатку 9.

Робочу програму навчальної дисципліни складають відповідно до програми навчальної дисципліни та навчального плану. Робоча програма навчальної дисципліни визначає порядок і послідовність викладання змісту навчання, розподіл його за навчальними заняттями. Робоча програма навчальної дисципліни конкретизує інформаційно-методичне і матеріально-технічне забезпечення, а також форми і засоби поточного та підсумкового контролю.

Структурними складовими робочої програми навчальної дисципліни є:

Розподіл навчального часу за семестрами (півріччями, курсами) та видами навчальних занять;

Тематичний план вивчення дисципліни;

Інформаційно-методичне забезпечення навчальної дисципліни;

Засоби для проведення поточного та підсумкового контролю;

Організаційно-методичні вказівки, взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

У розділі I відображають розподіл навчального часу програми навчальної дисципліни за роками (курсами) навчання.

Тематичний план вивчення дисципліни містить:

номери семестрів (півріч), номери розділів, тем і занять, їх найменування, навчальні питання, які вивчаються на заняттях під керівництвом науково-педагогічних працівників та самостійно, а також індивідуальні завдання;

види навчальних занять, їх номери, контрольні заходи, кількість годин на їх проведення, у тому числі на навчальні заняття під керівництвом науково-педагогічних працівників та самостійну роботу;

матеріально-технічне та інформаційно-методичне забезпечення організаційних форм вивчення дисципліни.

Необхідно зазначити:

у графі 1 порядкові номери визначають для всіх видів навчальних занять наскрізною нумерацією на весь тематичний план;

у графі 2 види навчальних занять позначають скорочено (лекція – Л, семінарське заняття – С, групова вправа – ГВ, командно-штабне навчання – КШН, воєнна гра – ВГ, практичне заняття – ПЗ, групове заняття – ГЗ, тощо);

у графах 3, 4, 5 зазначають кількість годин, відведених на кожне заняття та у підсумку на тему, на семестр (півріччя), навчальний рік і у підсумку на навчальну дисципліну;

у графі 6 зазначають семестри (півріччя), номери та назви тем для кожного виду занять, а також навчальні питання кожного заняття. У кінці зазначають питання для самостійної роботи слухачів;

у графі 7 визначають технічні засоби навчання, озброєння та військову техніку, які використовують під час проведення заняття;

у графі 8 визначають основні інформаційні джерела, які використовують на кожному занятті.

Розділ про інформаційно-методичне забезпечення містить перелік підручників, навчальних та наочних посібників, баз даних для дистанційного навчання та навчальних автоматизованих систем управління військами (зброєю), інших джерел навчально-методичної та наукової інформації, що визначають обсяг знань та умінь, який відповідає досягненням науки і практики у відповідній галузі та забезпечує реалізацію цільової настанови з досягнення мети вивчення навчальної дисципліни.

У розділі про засоби для проведення поточного та підсумкового контролю відображають типові за структурою та змістом контрольні, кваліфікаційні завдання, тести тощо, які використовуються під час проведення контрольних заходів згідно з тематичним планом.

Організаційно-методичні вказівки, схеми взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами розробляють на основі відповідного розділу навчальної дисципліни з урахуванням накопиченого досвіду її викладання. При цьому внутрішні зв'язки самої дисципліни, а також її зв'язки з іншими дисциплінами розкривають згідно з структурно-логічною схемою вивчення дисципліни.

Робочу програму навчальної дисципліни розробляють на кафедрі та обговорюють на її засіданні. Програму підписує начальник кафедри та затверджує керівник (начальник інституту, навчально-наукового центру), якому підпорядкована кафедра.

Якщо навчальна дисципліна для фахівців окремої спеціальності є міжкафедральною, то вона розробляється в інституті, обговорюється на методичній комісії інституту, підписується заступником начальника інституту з навчальної роботи та затверджується начальником інституту, що відповідає за підготовку фахівців цієї спеціальності.

Робочу програму навчальної дисципліни коригують щорічно до початку планування освітнього процесу на новий навчальний рік.

Доповнення і зміни, які вносять після затвердження робочої програми навчальної дисципліни з метою оперативного впровадження у навчальний процес директивних вказівок, результатів наукових досліджень, удосконалення змісту навчання та методики викладання навчальної дисципліни, нових елементів навчально-лабораторної бази, нової навчально-методичної літератури тощо, обговорюють на засіданні кафедри (предметно-методичної комісії кафедри). Внесені доповнення і зміни затверджує своїм наказом начальник університету, про що робиться відповідний запис.

Матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачами вищої освіти у процесі самостійної роботи, виносять на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час проведення навчальних занять.

3.8. Робоча програма навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти) варіант наведено у додатку 10.

Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти має ряд особливостей:

розділ I має назву Розподіл навчального часу за курсами та видами навчальних занять;

розділ II розробляють аналогічно тематичному плану для слухачів денної (очної) форми здобуття освіти за винятком графі 6, де визначають номер курсу, вид навчального збору, теми для самостійного вивчення у міжзборовий період, номер і назву теми та вид навчального заняття, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи та вказується: курс навчання, установчий збір, міжзборовий період та підсумковий збір.

у розділі V формулюють особливості проведення занять під керівництвом науково-педагогічного працівника, насамперед лекцій з навчальної дисципліни; порядок проведення зі слухачами заочної форми здобуття освіти інших видів занять, а також зазначають методичні заходи, за допомогою яких здобувачів вищої освіти орієнтують на систематичну та планомірну самостійну роботу в період між зборами.

3.9. Розклад навчальних занять, варіант наведено у додатку 11.

Розклад навчальних занять є кінцевим документом з планування освітнього процесу, що безпосередньо регламентує навчальну роботу в університеті. Розклад складають на семестр (півріччя) або навчальний рік у навчальній частині (навчальному відділі) інституту (навчально-наукового центру) під керівництвом начальника науково-методичного відділу організації, координації та супроводження освітнього процесу науково-методичного центру організації освітньої діяльності. Розклад навчальних занять підписує начальник інституту (навчально-наукового центру), погоджує начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступник начальника університету з навчальної роботи і затверджує начальник університету.

У розкладі навчальних занять відображають:

назву навчального підрозділу та умовне позначення спеціальності (спеціалізації) підготовки;

назву навчальної дисципліни або умовне її позначення;

дату, години проведення, номери тем і занять, види занять та місце їх проведення;

прізвище керівника заняття.

Розклад занять доводять до відома науково-педагогічних працівників та підрозділів курсантів, слухачів, ад'юнктів у встановленому порядку.

3.10. Індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти (далі – індивідуальний навчальний план), варіант наведено у додатку 12.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем вищої освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії;

Індивідуальний навчальний план складають відповідно до навчального плану із зазначенням усіх обов'язкових навчальних дисциплін та навчальних дисциплін за вибором здобувача вищої освіти з обов'язковим урахуванням особливостей підготовки військового фахівця, а також індивідуальних завдань.

Індивідуальний навчальний план - здобувач вищої освіти складає особисто на кожний навчальний рік під керівництвом наукового керівника, погоджує його у начальника інституту (навчально-наукового центру) та начальника науково-методичного центру організації освітньої діяльності і затверджує у заступника начальника університету з навчальної роботи.

Навчальні дисципліни, визначені університетом у циклі професійної підготовки освітньо-професійної програми і включені до індивідуального навчального плану, є обов'язковими для вивчення.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти заочної форми здобуття освіти додатково має містити інформативну частину про установчий та підсумковий збори, кількість виконаних контрольних робіт, термін їх виконання і дати фактичного подання робіт для перевірки.

3.11. Лекція, варіант наведено у додатку 13.

Лекція є основним видом навчальних занять, підґрунтям теоретичної підготовки, повинна мати проблемний характер та давати систематизовані наукові знання з дисципліни, розкривати стан і перспективи розвитку конкретної галузі науки й техніки, концентрувати увагу здобувачів вищої освіти на головних і найбільш складних питаннях, стимулювати їх активну пізнавальну діяльність, формувати творче мислення.

Лекції проводять керівний склад НУОУ, начальники інститутів (навчально-наукових центрів), начальники (завідувачі) кафедр, їх заступники, професори, доценти і старші викладачі, а також провідні науковці або фахівці, яких запрошено для читання лекцій. До проведення лекцій, як виняток, наказом начальника університету можуть бути залучені найбільш досвідчені викладачі, переважно ті, які мають науковий ступінь або вчене звання.

Лекції з актуальних проблем військової справи можуть проводити посадові особи структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, командувань видів Збройних Сил України, родів військ (сил) та спеціальних військ.

Лекції проводять, як правило, для потоку, який складається з декількох навчальних груп здобувачів вищої освіти. З дисциплін військово-професійної підготовки циклу професійної підготовки лекції можуть бути проведені і для однієї навчальної групи.

Лекція може проводитися також з використанням засобів дистанційного навчання в онлайн-режимі.

Лектор, якому доручено вести курс лекцій, перед початком відповідного семестру подає для розгляду на засіданні кафедри конспект (повний текст) лекцій (авторський підручник, навчальний посібник), контрольні завдання для проведення підсумкового контролю, передбаченого програмою навчальної дисципліни та план проведення лекції. Лектор повинен вільно володіти змістом матеріалу навчальної дисципліни. Лекцію обговорюють на засіданні кафедри (предметно-методичної комісії), її затверджує начальник кафедри.

На кафедрі та центрі дистанційного навчання з кожної навчальної дисципліни створюють лекційний фонд з усіх курсів лекцій. Якщо є підручник або навчальний посібник, який відповідає програмі навчальної дисципліни, то лекційний фонд з цієї дисципліни можна не створювати.

3.12. Курс лекцій, варіант наведено у додатку 14.

Представлено титульний аркуш збірника курсу лекцій з навчальної дисципліни.

3.13. План проведення навчального заняття, варіант наведено у додатку 15.

План проведення навчального заняття – основний робочий організаційно-методичний документ керівника заняття, який розробляють на будь-яке навчальне заняття і наявність плану дає право на проведення заняття. План проведення заняття затверджує начальник кафедри напередодні проведення навчального заняття.

На титульному аркуші у верхній правій частині указують посаду, військове звання та прізвище посадової особи, яка затвердила план, і дату затвердження. Навпроти зліва розміщують таблицю, де у колонках записують номер навчальної групи, дату і час проведення навчального заняття. Нижче, посередині аркуша прописними буквами записують План проведення заняття з навчальної дисципліни, указують назву навчальної дисципліни; з нового рядка записують номер та назву теми; номер та назва заняття; вид заняття; метод проведення заняття; навчальну групу (курс); час, що виділяється на проведення навчального заняття; місце проведення заняття; навчальну та виховну мету; літературу, матеріально-технічне забезпечення.

У графі 1 плану зазначають номери розділів та навчальних питань, які розглядають на занятті, у графі 2 – назви розділів, навчальних питань та їх короткий зміст; у графі 3 – розрахунковий час (у хвилинах) на відпрацювання кожного розділу та навчальних питань; у графі 4 – методичні прийоми та методичні вказівки щодо відпрацювання кожного питання. Як правило, науково-педагогічні працівники, що мають невеликий стаж науково-педагогічної діяльності (до трьох років) графи 2 та 4 відпрацьовують більш детально.

3.14. Методична розробка для проведення усіх видів навчальних занять (крім лекцій), варіант наведено у додатку 16.

Методична розробка для проведення усіх видів навчальних занять є навчально-методичним документом науково-педагогічних працівників для підготовки та проведення навчального заняття.

Розробляють і підписують найбільш досвідчені науково-педагогічні працівники кафедри, обговорюють на засіданні кафедри. Методичну розробку затверджує начальник кафедри.

У цьому документі визначають порядок і рекомендовану методику відпрацювання усіх питань, які вивчають на навчальному занятті, а також зазначають:

рекомендації щодо способів активізації роботи здобувачів вищої освіти;

результати, яких необхідно досягнути під час відпрацювання кожного навчального питання у ході проведення навчального заняття;

рекомендації щодо форм та способів контролю знань здобувачів вищої освіти з використанням навчально-матеріальної бази (озброєння та військової техніки, приладів, електронно-обчислювальної техніки, лінгафонного обладнання тощо) на початку та у ході проведення заняття;

методичні рекомендації науково-педагогічним працівникам та дидактичні прийоми, що сприятимуть досягненню мети вивчення кожного з питань і навчального заняття в цілому, з урахуванням особливостей проведення кожного з видів навчальних занять;

дані для формування баз даних навчальних автоматизованих систем управління військами та зброєю, а також приклади оперативно-тактичних розрахунків з їх використанням.

3.15. Завдання на підготовку до навчального заняття (усіх видів занять, крім лекцій), варіант наведено у додатку 17.

Завдання на підготовку до навчального заняття – основний організаційно-методичний документ для підготовки здобувачів вищої освіти до навчального заняття, який розробляє та підписує науково-педагогічний працівник навчальної дисципліни на основі робочої програми навчальної дисципліни з урахуванням результатів попередніх навчальних занять.

Завдання видають здобувачам вищої освіти не пізніше ніж за 3 дні до проведення навчального заняття.

3.16. Навчальний план-програма курсів офіцерів об'єднаних оперативних штабів оперативного рівня (L-3) варіант наведено у додатку 18.

Навчальний план-програма визначає роль і місце відповідного курсу в підготовці військових фахівців в залежності від рівня військової освіти, мету й головні завдання його вивчення, розкриває механізм реалізації мети, модулів, блоків та тем занять з висвітленням інформаційного обсягу курсу; рівень сформованості знань та умінь, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних і методичних матеріалів, критерії оцінювання успішності навчання, форми підсумкового контролю.

Навчальний план програму розробляють в інституті (навчально-науковому центрі) на кожний курс (в залежності від рівня військової освіти – L-2, L-3, L-4) відповідно до кваліфікаційної вимоги випускника курсу.

З метою врахування вимог замовника, інститут (навчально-науковий центр) розподіляє обсяг навчального часу між модулями та видами проведення навчальних занять на підставі переліку компетенцій та вимог до практичної підготовки випускників.

Навчальний план-програма курсу містить розділи:

- I. Цільова настанова;
- II. Структура навчальної план-програми курсів офіцерів об'єднаних оперативних штабів оперативного рівня;
- III. Організаційно-методичні вказівки;
- IV. Зведені дані з бюджету часу на навчальний курс (у годинах);
- V. Розподіл навчального часу між кафедрами за видами навчальних занять;
- VI. Розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять;
- VII. Форми поточного та підсумкового контролю;
- VIII. Інформаційно-методичне забезпечення.

У цільовій настанові визначають роль і місце навчального курсу у підготовці військових фахівців, мету і головні завдання його вивчення.

Структура навчальної план-програми курсів офіцерів об'єднаних оперативних штабів оперативного рівня висвітлює послідовність вивчення курсу.

Організаційно-методичні вказівки містять:

предмет навчальної дисципліни;

механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня сформованості знань і умінь з використанням новітніх підходів до ведення навчального процесу на курсі та сучасні інформаційно-педагогічні технології навчання;

методи і засоби забезпечення військово-професійної та особистісно орієнтованої спрямованості навчання військових фахівців;

критерії оцінювання успішності навчання, у тому числі з використанням засобів тестового контролю (у разі потреби).

У зведених даних з бюджету часу на навчальний курс враховують, що тривалість навчального тижня військового фахівця становить 54 академічні години; тривалість академічної години 45 хв. При цьому час на самостійну роботу військових фахівців складає не менше 30% від загального часу виділеного на модуль, а обсяг контрольних заходів підсумкового контролю не повинен перевищувати 8 % бюджету навчального часу за курс.

Розподіл навчального часу між кафедрами за видами навчальних занять відпрацьовують у вигляді таблиці із зазначенням розподілу навчального часу за видами навчальних занять і атестування.

Розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять відображають у вигляді таблиці із зазначенням номерів і назв тем та розподілу навчального часу за видами навчальних занять.

У розділі Форми поточного та підсумкового контролю, зазначається час на вступний, поточний та підсумковий контроль, порядок його проведення із задіянням засобів контролю. Зазначається порядок оцінювання навчаємого.

Інформаційно-методичне забезпечення містить перелік підручників, навчальних посібників, інших джерел навчально-методичної та наукової

інформації, що визначають обсяг знань, який відповідає досягненням науки і практики у відповідній галузі знань та забезпечує реалізацію цільової настанови модулю.

Навчальний план-програму курсу розробляє кафедра, яка відповідає за проведення певних курсів.

Навчальний план-програму курсу обговорюють на засіданні кафедри, підписує начальник кафедри, погоджують начальник інституту (центру) якому підпорядкована кафедра і начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступник начальника університету з навчальної роботи, у подальшому – обговорюють на засіданні вченої ради НУОУ.

На титульному аркуші навчальний план-програму затверджує начальник університету і погоджує замовник.

3.17. Навчальний план-програма (для центру перепідготовки та підвищення кваліфікації), варіант наведено у додатку 19.

Навчальний план-програма визначає роль і місце відповідного курсу в підготовці військових фахівців (державних службовців), мету й головні завдання його вивчення, розкриває механізм реалізації мети, теми занять та інформаційний обсяг курсу; рівень сформованості знань та умінь, перелік рекомендованих підручників, інших дидактичних і методичних матеріалів, критерії оцінювання успішності навчання, форми підсумкового контролю. Навчальний план-програму розробляють на кожний курс відповідно до кваліфікаційної характеристики випускника курсів університету.

Навчальний план-програма курсу містить розділи:

- I. Цільова настанова;
- II. Організаційно-методичні вказівки;
- III. Зведені дані з бюджету часу на навчальний курс;
- IV. Розподіл навчального часу між кафедрами за видами навчальних занять;
- V. Розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять;
- VI. Форми поточного та підсумкового контролю;
- VII. Інформаційно-методичне забезпечення.

У цільовій настанові визначають роль і місце навчального курсу у підготовці військових фахівців, мету і головні завдання його вивчення.

Організаційно-методичні вказівки містять:

предмет навчальної дисципліни;
механізм реалізації кінцевої мети, досягнення необхідного рівня сформованості знань і умінь з використанням новітніх підходів до ведення навчального процесу з дисципліни, сучасних інформаційно-педагогічних технологій навчання;

методи і засоби забезпечення військово-професійної та особистісно орієнтованої спрямованості навчання військових фахівців;

критерії оцінювання успішності навчання, у тому числі з використанням засобів тестового контролю (у разі потреби).

У зведених даних з бюджету часу на навчальний курс враховують, що тривалість навчального тижня військового фахівця становить 54 академічні години; тривалість академічної години 45 хв. При цьому щотижневий час на самостійну роботу військових фахівців складає не менше 15 годин.

Розподіл навчального часу між кафедрами за видами навчальних занять відпрацьовують у вигляді таблиці із зазначенням розподілу навчального часу за видами навчальних занять і атестування.

Розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять відображають у вигляді таблиці із зазначенням номерів і назв тем та розподілу навчального часу за видами навчальних занять.

Інформаційно-методичне забезпечення містить перелік підручників, навчальних посібників, інших джерел навчально-методичної та наукової інформації, що визначають обсяг знань, який відповідає досягненням науки і практики у відповідній галузі знань та забезпечує реалізацію цільової настанови навчальної дисципліни.

Навчальний план-програму курсу розробляє кафедра, яка відповідає за проведення певних курсів підвищення кваліфікації та професійного рівня (Вищих академічних курсів). Навчальний план-програму обговорюють на засіданні кафедри, підписує начальник кафедри, погоджують начальник центру перепідготовки і підвищення кваліфікації, начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступник начальника університету з навчальної роботи; у подальшому – обговорюють на засіданні вченої ради НУОУ.

На титульному аркуші навчальний план-програму затверджує начальник університету і погоджує замовник.

3.18. Календарний план підготовки командно-штабної воєнної гри, варіант наведено у додатку 20.

Документи для проведення КШВГ розробляють відповідно до календарного плану підготовки КШВГ, який відпрацьовують для забезпечення організованої роботи апарату керівництва і своєчасного проведення всіх підготовчих заходів. У ньому передбачають усі необхідні заходи, що мають бути проведені під час підготовки КШВГ, а також строки виконання кожного заходу та відповідальні за їх виконання. План може включати такі розділи:

1. Розроблення (уточнення) документів для підготовки і проведення КШВГ – зазначають заходи із визначення та уточнення вихідних даних, щоб розробити документи для проведення КШВГ, поставлення завдань на підготовку та проведення КШВГ, визначають перелік і терміни розроблення необхідних документів;

2. Організаторська робота – висвітлюють питання з організації управління, взаємодії, забезпечення та організації досліджень та підведення підсумків КШВГ;

3. Підготовка апарату керівництва – передбачають проведення занять з вивчення документів, загальних і часткових інструктивно-методичних нарад,

перевірку готовності до проведення КШВГ керівництва та апарату посередників, контрольних та дослідницьких груп (інших груп, які можуть бути створені на час проведення навчання);

4. Підготовка тих, хто навчається – визначають заходи із забезпечення всебічної та своєчасної підготовки здобувачів вищої освіти до навчання (розподіл за посадами, отримання завдань із підготовки до навчання, вивчення стратегічного (оперативного, тактичного) завдання, оформлення карт і підготовка їх до роботи тощо);

5. Контроль готовності до КШВГ – визначають заходи, які здійснюються з метою перевірки матеріально-технічної бази до проведення КШВГ та час доповіді посадовим особам за підпорядкованістю.

Календарний план підготовки КШВГ розробляє начальник штабу керівництва, затверджує керівник КШВГ і доводиться до відповідальних виконавців.

На основі вказівок керівника КШВГ і в терміни, визначені календарним планом підготовки, розробляють решту документів. Основою для розроблення документів є замисел КШВГ.

3.19. Замисел командно-штабної воєнної гри, варіант наведено у додатку 21.

Замисел КШВГ – основний документ, який розробляють текстуально, у ньому вказують: тему КШВГ; навчальні та дослідницькі цілі; час проведення; місце проведення; склад тих, хто залучаються; склад сторін; вихідну обстановку і замисел дій сторін; порядок проведення КШВГ; організацію керівництва КШВГ; місце, час і порядок підведення підсумків КШВГ.

До замислу КШВГ як додаток розробляють схему замислу КШВГ, на якій зазвичай відображають: найменування КШВГ, з ким її проводять; тему; час проведення; етапи гри, їх назву, тривалість за астрономічним та оперативним часом; показники операцій угруповань військ (сил), що створені; вихідну обстановку до початку гри; замисел дій сторін (на один-два ступені вище тих, хто навчається) і завдання угрупованню військ (сил), яке поставлено старшим начальником; положення, завдання сусідів і взаємодіючих сил оборони; основні елементи очікуваних рішень тих, хто навчається (угруповання військ, що створюються, напрямки зосередження основних зусиль, головного та інших ударів, систему оборонних рубежів, напрямки контрударів); орієнтовні положення сторін відповідно до обстановки за оперативними скачками; умовні позначення, а також інші елементи за рішенням керівника.

Замисел підписує керівник КШВГ та затверджує його безпосередній начальник.

3.20. План-календар проведення командно-штабної воєнної гри, варіант наведено у додатку 22.

План-календар проведення КШВГ розробляють для забезпечення цілеспрямованої і організованої роботи апарату керівництва під час гри. У ньому в стислій формі за етапами і днями відображають загальну послідовність проведення гри, організацію роботи апарату керівництва,

посередницького апарату, експертних груп і тих, хто навчається, з основних питань що розглядаються, із визначенням часу на їх відпрацювання. План-календар проведення КШВГ розробляє начальник штабу керівництва та затверджує керівник КШВГ.

3.21. Оперативно-стратегічне завдання, варіант наведено у додатку 23.

Оперативно-стратегічне завдання, є текстовим документом та вихідним для тих, хто навчається і призначається для введення їх в обстановку до початку КШВГ. Завдання розробляють для кожного ОВУ, що залучається до гри.

Вихідна обстановка має бути складною і повчальною, та потребувати проведення її глибокого аналізу для прийняття доцільного рішення, згідно з поставленим завданням, має забезпечувати досягнення навчальних цілей гри.

Основними розділами оперативно-стратегічного завдання можуть бути: воєнно-політична обстановка; загальна обстановка; склад збройних сил сторін; часткова обстановка; управління військами (силами); оперативне, логістичне, медичне та морально-психологічне забезпечення; додаткові дані про противника; довідкові дані та, що необхідно виконати тим, хто навчається.

Додатками до оперативно-стратегічного завдання можуть бути: карта вихідної обстановки; навчально-бойовий склад і укомплектованість своїх військ (сил) і противника; відомості укомплектованості військ (сил) засобами за видами забезпечення; відомості запасів озброєння, військової техніки, ракет, боєприпасів, пально-мастильних матеріалів, матеріально-технічних засобів на складах, базах, арсеналах.

На карті вихідної обстановки відображають стратегічну (оперативну) обстановку на визначений час зі ступенем деталізації, який забезпечує можливість її аналізу і проведення необхідних розрахунків. На карті за свої війська (сили) мають бути відображені угруповання військ (сил), система пунктів управління, важливі військові частини (підрозділи) видів (родів) військ (сил), спеціальних військ, логістичного, оперативного і медичного забезпечення. Положення противника на карті подається у вигляді даних, що можуть надходити від діючих сил і засобів розвідки з урахуванням того, що може бути виявлене до цього часу.

3.22. Особистий план роботи керівника КШВГ (варіант додаток 24) та начальника штабу керівництва розробляють, виходячи із замислу і плану-календаря проведення КШВГ. В зазначених документах указують детальний план роботи за місцем і часом у ході виконання основних заходів. В особистому плані роботи керівника мають передбачатися також питання його роботи щодо забезпечення конфіденційності, які не відображаються в інших документах підготовки та проведення гри. Особистий план роботи підписує керівник КШВГ (начальник штабу керівництва).

3.23. План нарощування обстановки (варіант додаток 25) є текстовим документом, що містить перелік основних подій та заходів, які мають розіграватися під час КШВГ з визначенням їх послідовності та оперативного часу. Призначений для забезпечення досягнення навчальних цілей та використовується штабом керівництва для нарощування обстановки і

розіграшу дій сторін в ході КШВГ та спрямовує дії тих, хто навчається, на виконання завдань відповідно до замислу гри.

План нарощування обстановки може корегуватися в ході проведення КШВГ відповідно до рішень тих, хто навчається. Розробляють цей план за етапами на підставі Замислу КШВГ, він має відповідати обстановці, яка склалася на час розіграшу відповідного етапу.

У плані нарощування обстановки відображають: тему етапу; мету нарощування обстановки; пояснення про порядок роботи тих, хто навчається; тривалість етапу; час доведення даних обстановки (ідеї епізоду), їх зміст, кому і від імені якої посадової особи вони видаються.

При цьому у ньому вказують тільки дані, які можуть отримати ті, хто навчається, від умовно діючих на КШВГ органів військового угруповання, військових частин і підрозділів, їх органів розвідки. План нарощування обстановки розробляє начальник штабу керівництва та затверджує керівник КШВГ.

3.24. Журнал обліку контрольних робіт здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти ведуть в інституті (центрі), варіант наведено у додатку 26.

У журналі зазначають:

- у графі 1 – реєстраційний номер;
- у графі 2 – військове звання, прізвище та ініціали здобувача вищої освіти;
- у графі 3 – назву (шифр) навчальної дисципліни;
- у графі 4 – номер роботи;
- у графі 5 – дату надходження в інститут (навчально-науковий центр);
- у графі 6 – дату отримання на кафедрі та підпис того хто отримав;
- у графі 7 – прізвище рецензента;
- у графі 8 – дату повернення в інститут (навчально-науковий центр);
- у графі 9 – можливість допуску здобувача вищої освіти до співбесіди із викладачем;
- у графі 10 – дату відправлення незарахованої роботи;
- у графі 11 – підпис діловода (що засвідчує повернення роботи із кафедри та здачу її до адміністративного управління для відправлення здобувачеві вищої освіти).

3.25. Журнал обліку рецензування науково-педагогічними працівниками кафедри контрольних робіт здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти, варіант наведено у додатку 27.

Журнал обліку рецензування науково-педагогічними працівниками кафедри контрольних робіт здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти ведуть на кафедрі, яка бере участь у підготовці слухачів заочної форми здобуття освіти.

У журналі зазначають:

- у графі 1 – реєстраційний номер контрольної роботи;
- у графі 2 – військове звання та прізвище здобувача вищої освіти;
- у графі 3 – назву (шифр) навчальної дисципліни;

у графі 4 – номер роботи;
 у графі 5 – дату надходження на кафедру;
 у графі 6 – прізвище рецензента;
 у графі 7 – можливість допуску здобувача вищої освіти до співбесіди із викладачем;

у графі 8 – основні зауваження;
 у графі 9 – підпис рецензента;
 у графі 10 – відмітка повернення роботи на кафедру;
 у графі 11 – дату повернення в інститут (центр);

3.26. Завдання здобувачам вищої освіти заочної форми здобуття освіти на вивчення навчальної дисципліни, варіант наведено у додатку 28.

Завдання здобувачам вищої освіти заочної форми здобуття освіти на вивчення навчальної дисципліни розробляють на кафедрі для кожної навчальної дисципліни, яку вивчають здобувачі вищої освіти заочної форми здобуття освіти, розглядають на засіданні кафедри, затверджує начальник кафедри.

Завдання здобувачам вищої освіти заочної форми здобуття освіти на вивчення навчальної дисципліни: має такі розділи:

I. План вивчення навчальної дисципліни у міжзборовий період – указують рік, коли вивчають навчальну дисципліну, номери й назви розділів теми, види занять та навчальні питання, що підлягають відпрацюванню на кожному занятті;

II. Методичні рекомендації щодо вивчення навчальних питань заняття викладають окремими пунктами загальні вказівки, навчальні питання, вид заняття, час, визначений на проведення заняття (самостійної роботи), рекомендовану літературу, методичні вказівки щодо відпрацювання питань заняття.

3.27. Завдання здобувачам вищої освіти заочної форми здобуття освіти навчальної групи №_____ на виконання контрольної (курсової) роботи у міжзборовий період, варіант наведено у додатку 29.

Завдання здобувачам вищої освіти заочної форми здобуття освіти на виконання контрольної (курсової) роботи у міжзборовий період відпрацьовують для кожного здобувача вищої освіти. У завданні визначають тему контрольної (курсової) роботи, вихідні дані, форму звітності й методичні рекомендації з виконання контрольної (курсової) роботи, в яких дають конкретні вказівки щодо роботи з визначеної теми (які питання відпрацювати, в якому обсязі та вигляді дати на них відповіді, термін подання на рецензію до інституту (навчально-наукового центру) тощо.

3.28. Рецензія на контрольну (курсову) роботу здобувачів вищої освіти навчальної групи №_____ заочної форми здобуття освіти, варіант наведено у додатку 30.

Рецензію на контрольну (курсову) роботу здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти розробляють рецензентом на бланку. Рецензія має містити:

визначення позитивних сторін рецензованої роботи;

детальний аналіз помилок у роботі;
висновки й попередню оцінку.

На початку рецензент коротко вказує відповідність змісту роботи темі, переваги роботи й зазначає успіхи здобувачів вищої освіти (порівняно з попередніми роботами). Позитивна частина має бути в рецензії навіть у тому разі, коли роботу повертають здобувачеві вищої освіти на доопрацювання (перероблення). Рецензія на роботу, до якої немає принципових зауважень, не повинна обмежуватися висновком, що робота зарахована. У рецензії слід сконцентрувати увагу здобувача вищої освіти на подальшому, більш глибокому опрацюванні науково-теоретичних положень (питань) навчальної дисципліни, на можливості застосування їх у практичній діяльності.

Далі аналізують помилки, виявлені в роботі, зазначають незасвоєні й недостатньо повно викладені питання. Науково-педагогічний працівник наголошує на тому, що необхідно додатково зробити здобувачеві вищої освіти під час самостійної роботи з цієї навчальної дисципліни. Вказівки мають стосуватися сутності роботи з урахуванням виявлених помилок.

На завершення рецензії науково-педагогічний працівник робить висновки й виставляє попередню оцінку контрольній роботі.

Рецензія на контрольну роботу завершується виставленням її попередньої оцінки.

Рецензія, яка містить позитивну попередню оцінку роботи, є підставою для допуску здобувача вищої освіти заочної форми здобуття освіти до співбесіди із науково-педагогічним працівником з метою виставлення остаточної оцінки. Роботу, попередньо оцінену негативно, разом з рецензією повертають здобувачеві вищої освіти для доопрацювання.

Рецензія має бути написана простою, зрозумілою для здобувача вищої освіти мовою, звертатися до нього слід у другій особі множини. Усі зауваження мають бути викладені докладно, аргументовано й розбірливо, без перекреслень, вставок і виносок.

Науково-педагогічний працівник - рецензент підписує рецензію, зазначає дату й повертає до навчальної частини інституту (навчально-наукового центру).

3.29. Календарний план підготовки здобувачів вищої освіти до військового (флотського) стажування (навчальної практики), варіант наведено у додатку 31.

Є внутрішнім документом Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, відпрацьовується з метою упорядкування заходів щодо своєчасної, підготовки до військового (флотського) стажування (навчальної практики), визначення заходів і термінів його (її) проведення, призначення відповідальних осіб за проведення запланованих заходів та тих хто залучається до військового (флотського) стажування (навчальної практики), виставлення відмітки про виконання запланованих заходів.

Календарний план підготовки здобувачів вищої освіти до військового (флотського) стажування (навчальної практики) підписується начальником інституту та затверджується начальником університету.

3.30. Відгук про підсумки військового (флотського) стажування (навчальної практики) здобувача вищої освіти Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, варіант наведено у додатку 32.

Після завершення військового (флотського) стажування (навчальної практики) на кожного здобувача вищої освіти його безпосереднім керівником у військовій частині складається відгук про підсумки військового (флотського) стажування (навчальної практики).

Відгук підписується керівником військового (флотського) стажування (навчальної практики) від військової частини, затверджується командиром військової частини та скріплюється гербовою печаткою військової частини де проводилось військове (флотське) стажування (навчальна практика) здобувачів вищої освіти надсилається до Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (видається керівнику військового (флотського) стажування (навчальної практики) від університету) відразу після закінчення військового (флотського) стажування (навчальної практики).

3.31. Звіт про підсумки військового (флотського) стажування (навчальної практики) здобувачів вищої освіти Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, варіант наведено у додатку 33.

Керівники військового (флотського) стажування (навчальної практики) здобувачів вищої освіти після закінчення військового (флотського) стажування (навчальної практики), подають до науково-методичного центру організації освітньої діяльності НУОУ звіт про підсумки військового (флотського) стажування (навчальної практики) здобувачів вищої освіти із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення його (її) проведення.

3.32. Повсякденна діяльність керівників військового (флотського) стажування (навчальної практики) здобувачів вищої освіти здійснюється за особистим Планом роботи керівника військового (флотського) стажування (навчальної практики) (додаток 34), що погоджується командиром військової частини.

3.33. Журнал військового (флотського) стажування (навчальної практики), варіант наведено у додатку 35.

Журнал військового (флотського) стажування (навчальної практики), містить інформацію про здобувачів вищої освіти, керівників стажування (практики) від університету та військової частини, терміни проведення стажування (практики), також у журналі відображають завдання на стажування (практику) та його зміст.

Здобувачем вищої освіти відпрацьовується особистий план роботи за підписом розробника та керівника військового (флотського) стажування (навчальної практики).

Кінцевим результатом проходження військового (флотського) стажування (навчальної практики) є звіт про проведену роботу під час

військового (флотського) стажування (навчальної практики) з відповідним розкриттям питань пов'язаних із проходженням військового (флотського) стажування (навчальної практики), відображенням інформації щодо участі в питаннях життєдіяльності підрозділу де проходило (ла) військового (флотського) стажування (навчальної практики).

В журналі за необхідності зазначаються вказівки та зауваження посадових осіб, які здійснюють контроль військового (флотського) стажування (навчальної практики).

З метою проведення обліку та здійснення звітності, здобувач вищої освіти відпрацьовує Картку обліку військового (флотського) стажування (навчальної практики), де зазначаються заняття, практичні роботи, наряди, тощо до яких залучався стажер (практикант).

3.34. Відомості обліку успішності (за факультативний курс, навчальну дисципліну), варіанти наведено у додатку 36, 37.

Відомість служить для обліку результатів контролю знань здобувачів вищої освіти. Ведеться в інституті (центрі). Номер відомості формують з останніх двох цифр календарного року і через дріб порядкового номера запису в журналі реєстрації відомостей обліку успішності.

Відомість обліку успішності складається у двох примірниках. Перший примірник зберігається у науково-методичному центрі організації освітньої діяльності НУОУ, другий в інституті (центрі).

Відомість обліку успішності за факультативний курс (додаток 36) містить таку інформацію: номер навчальної групи, курс та інститут (центр) де навчається здобувач вищої освіти, назва факультативного курсу, загальна кількість годин відведених на вивчення зазначеного курсу, військове звання, ім'я та прізвище науково-педагогічного працівника, який виставляє підсумкову оцінку, військове звання, ім'я та прізвище науково-педагогічного працівника, який здійснив поточний контроль. Нижче зазначають дату контролю.

У таблиці – зазначається список навчальної групи, де навпроти кожного здобувача вищої освіти виставляється оцінка за двобальною шкалою оцінювання (зараховано, не зараховано) та ставиться підпис екзаменатора.

Відомість обліку успішності підписує начальник інституту (центру) та начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності.

На зворотній стороні аркушу в узагальненому вигляді зазначається підсумок складання факультативного курсу.

Під таблицею з оцінками зазначається військове звання, підпис, ім'я та прізвище науково-педагогічного працівника, який виставляє підсумкову оцінку.

У відомості обліку успішності за навчальну дисципліну (додаток 37) зазначають: номер навчальної групи, курсу та інституту (центру), назву навчальної дисципліни, форму контролю та перевірки знань і умінь того хто навчається, військове звання, ім'я та прізвище науково-педагогічного працівника, який виставляє підсумкову оцінку, військове звання, ім'я та

прізвище науково-педагогічного працівника, який здійснив поточний контроль. Нижче зазначають дату контролю.

У таблиці – зазначається список навчальної групи, де навпроти кожного здобувача вищої освіти виставляється оцінка за 100-бальною шкалою та національною шкалою і становить: 90–100 балів, за національною шкалою – “відмінно”; 80 – 89 балів – “дуже добре”; 65 – 79 балів – “добре”; 55 – 64 балів – “задовільно”; 50 – 54 балів – “достатньо”; 35 – 49 балів – “незадовільно” з можливістю повторного складання; 1 – 34 балів – “неприйнятно” з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та ставиться підпис екзаменатора.

Відомість обліку успішності підписує начальник інституту (центру) та начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності.

На зворотній стороні аркуша в узагальненому вигляді зазначається форма контролю та перевірки знань і умінь того хто навчається.

Під таблицею з оцінками зазначається військове звання, підпис, ім’я та прізвище викладача, який виставляє підсумкову оцінку.

3.35. Перелік тем магістерських робіт, варіант наведено у додатку 38.

Тематику магістерських робіт формують замовники, в інтересах яких здійснюють підготовку військових фахівців, спільно з начальниками кафедр університету. В інституті (навчально-науковому центрі) оформлюють загальний Перелік тем магістерських робіт, який підписує начальник інституту (навчально-наукового центру), його погоджують начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності, заступники начальника університету з навчальної та наукової роботи і затверджує начальник університету.

3.36. Програма комплексного екзамену, варіант наведено у додатку 39.

Програму комплексного екзамену розробляють на кафедрах у взаємодії з науково-методичним центром організації освітньої діяльності, окремо за кожною спеціальністю та спеціалізацією підготовки військових фахівців, погоджують із начальниками кафедр, які беруть участь у підготовці фахівців за певною спеціальністю та спеціалізацією, начальником науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступником начальника університету з навчальної роботи. Програму комплексного екзамену затверджує начальник університету. Програма містить вступ, основну частину, заключну частину, додаток.

Вступ включає загальний перелік навчальних дисциплін освітньо-професійної програми та навчального плану, які виносять на комплексний екзамен, та інформацію про порядок проведення екзамену.

Основна частина містить цільову настанову та зміст основних питань навчальних дисциплін, винесених на комплексний екзамен для перевірки теоретичних знань, практичних навичок та вмінь.

Заключна частина включає перелік основних інформаційних джерел для підготовки до комплексного екзамену.

Додатком є аркуш погодження програми комплексного екзамену.

3.37. Організаційно-методичні рекомендації для проведення комплексного екзамену, варіант наведено у додатку 40.

Організаційно-методичні рекомендації для проведення комплексного екзамену розробляють на кафедрі, яка відповідає за підготовку фахівців за тією чи іншою спеціальністю (спеціалізацією), у взаємодії з науково-методичним центром організації освітньої діяльності, погоджують із начальниками кафедр, що беруть участь у підготовці фахівців за цією спеціальністю (спеціалізацією), а також начальником інституту (навчально-наукового центру), начальником науково-методичного центру організації освітньої діяльності та заступником начальника університету з навчальної роботи. Організаційно-методичні вказівки затверджує начальник університету.

Організаційно-методичні вказівки для проведення комплексного екзамену містять такі розділи:

I. Перелік навчальних дисциплін, які виносять на комплексний екзамен, та основні питання, які підлягають перевірці – визначають перелік дисциплін навчального плану, які виносять на комплексний екзамен, та зміст основних питань, практичних навичок та вмінь, що підлягають перевірці;

II. Екзаменаційні матеріали – визначають перелік і зміст екзаменаційних матеріалів, які відпрацьовують для перевірки знань та умінь випускників;

III. Порядок проведення комплексного екзамену – розкривають загальний порядок проведення комплексного екзамену, його теоретичної та практичної частин, визначають час на підготовку здобувачів вищої освіти і їх доповідь;

IV. Оцінка знань випускників – визначають загальний порядок оцінки знань здобувачів вищої освіти за відповіді на теоретичні питання та за практичні уміння (дії), наводять методику виставлення загальної оцінки за екзамен;

V. Склад підкомісії – визначають склад підкомісії для прийняття екзамену;

VI. Матеріальне забезпечення екзамену – визначають порядок матеріально-технічного забезпечення складання комплексного екзамену;

VII. Організаційні питання – визначають порядок організації взаємодії та відповідальність структурних підрозділів за виконання завдань із підготовки та проведення комплексного екзамену;

Додатком є аркуш погодження організаційно-методичних вказівок для проведення комплексного екзамену.

3.38. Екзаменаційні білети для проведення комплексного екзамену зі здобувачами вищої освіти інституту (центру), варіант наведено у додатку 41, 42.

Екзаменаційні білети розробляють відповідно до програми комплексного екзамену.

Слід зазначити, що зміст екзаменаційних білетів повинен відповідати програмі комплексного екзамену. При цьому кількість комплектів екзаменаційних білетів має відповідати кількості навчальних підгруп, що складають екзамени.

Для комплексного екзамену з роздільною перевіркою знань і навичок розробляються окремі комплекти білетів на теоретичну і практичну частини комплексного екзамену. Кількість білетів у кожному комплекті є більшою за кількість здобувачів вищої освіти у навчальній підгрупі.

Екзаменаційні білети затверджуються головою екзаменаційної комісії та підписуються начальником університету.

Змістово екзаменаційний білет містить наступну інформацію: код та назва спеціальності, спеціалізації, назва інституту (центру), форма здобуття освіти, теоретична або практична частина комплексного екзамену (у разі роздільної перевірки рівня теоретичних знань і практичної підготовленості здобувачів вищої освіти), номер варіанта, таблиця (ззначаються номери білетів та номери питань (номери завдань) – в залежності від перевірки рівня теоретичних знань і практичної підготовленості здобувачів вищої освіти).

3.39. В інститутах (центрах) здобувачі вищої освіти, що займаються науковою роботою в кафедральних наукових гуртках, об'єднуються у воєнно-наукове товариство здобувачів вищої освіти інституту (центру).

Рада воєнно-наукового товариства інституту (центру) планує роботу воєнно-наукового товариства на навчальний рік і розробляє План роботи воєнно-наукового товариства (додаток 43), який є основним плануючим документом наукової роботи в інституті (центрі).

План роботи воєнно-наукового товариства складається за пропозиціями кафедр, підписується головою ради воєнно-наукового товариства.

Зазначений документ формується у вигляді таблиці, що містить інформацію: номер за порядком, найменування заходів, терміни виконання, хто проводить, контролює та відмітку про виконання.

У встановлений Планом роботи воєнно-наукового товариства термін заступники начальників кафедр подають до рад воєнно-наукового товариства обговорені на засіданнях кафедр і підписані начальниками кафедр звіти про підсумки роботи наукових гуртків кафедр за навчальний рік, на підставі яких формуються звіти про підсумки роботи воєнно-наукового товариства інститутів, а далі університету.

3.40. Звіт про підсумки роботи воєнно-наукового товариства інститутів (центрів) (додаток 44).

Для аналізу стану та підведення підсумків організації наукової роботи здобувачів вищої освіти в НУОУ, узагальнення її практичного досвіду в його структурних підрозділах, контролю виконання планів роботи наукових гуртків кафедр в НУОУ складається річний звіт про підсумки роботи воєнно-наукових товариств здобувачів вищої освіти університету за навчальний рік. Для його складання інформація зі структурних підрозділів надходить до

науково-методичного центру організації науково-технічної та наукової діяльності.

У встановлений планом термін заступники начальників кафедр (начальники (завідувачі) кафедр) подають до рад воєнно-наукових товариств здобувачів вищої освіти інститутів (центрів) обговорені на засіданнях кафедр і підписані начальниками кафедр звіти про підсумки роботи наукових гуртків кафедр за навчальний рік.

Керівництво ради воєнно-наукових товариств здобувачів вищої освіти інституту (центру) (голова ради, його заступник і секретар) узагальнюють інформацію з кафедральних звітів, оформлюють звіт за встановленою формою і виносять його на засідання вченої ради інституту для обговорення. Заступник начальника інституту у встановлений термін схвалений вченою радою і затверджений начальником інституту звіт подає до науково-методичного центру організації науково-технічної і наукової діяльності.

Структура звіту про підсумки роботи воєнно-наукового товариства здобувачів вищої освіти інституту (центру) (наукового гуртка кафедри).

Звіт складається з чотирьох розділів.

У першому розділі “Характеристика виконання плану роботи воєнно-наукового товариства здобувачів вищої освіти інституту (центру) (наукового гуртка кафедри) за звітний період” вказується:

відповідно до яких документів була організована наукова робота в структурному підрозділі;

мета наукової роботи здобувачів вищої освіти, яку ставили в структурному підрозділі на звітний період;

основні завдання наукової роботи здобувачів вищої освіти структурного підрозділу на звітний період;

форми наукової роботи здобувачів вищої освіти структурного підрозділу, які використовувались у звітному періоді.

В другому розділі “Відомості про участь здобувачів вищої освіти структурного підрозділу у конкурсах наукових робіт” вказується:

кількість робіт, підготовлених на конкурс в структурному підрозділі;

кількість робіт, які визнані кращими та подані на конкурс університету;

кількість робіт, які заохочені дипломами відповідного ступеня;

кращі здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні та наукові працівники підрозділи за результатами конкурсу.

У звіті за інститут (центр) у кінці другого розділу результати конкурсу подаються за встановленою у додатку 44 формою.

В третьому розділі “Відомості про участь здобувачів вищої освіти у наукових конференціях, семінарах” у вигляді таблиці подаються дані щодо тематики, організаторів, учасників цих заходів та стисло перелічуються основні досягнення наукових конференцій (семінарів), в яких науковий підрозділ брав участь.

В четвертому розділі “Пропозиції щодо покращення воєнно-наукової роботи здобувачів вищої освіти” стисло перелічуються конкретні пропозиції, що спрямовані на покращення наукової роботи здобувачів вищої освіти,

підвищення активності щодо участі як здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних (наукових) працівників у науковій роботі структурного підрозділу, поліпшення якості написання робіт здобувачами вищої освіти.

3.41. План роботи кафедри на навчальний рік, (додаток 45), розробляється з метою упорядкування та систематизації освітньої діяльності кафедри за різними напрямками роботи на навчальний рік.

Основними розділами Плану роботи кафедри на навчальний рік є: основні завдання кафедри на навчальний рік, навчальна діяльність, методична діяльність, наукова і науково-технічна діяльність, заходи з підтримання бойової готовності, організації індивідуальної підготовки, заходи з виховної роботи, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри, підготовка навчальної, методичної та наукової літератури, удосконалення матеріально-технічної бази, річний обсяг виконання робіт науково-педагогічними працівниками кафедри.

План роботи кафедри на навчальний рік, обговорюють на засіданні кафедри, підписує начальник кафедри та затверджує начальник інституту.

3.42. Методична діяльність в інституті є складовою частиною освітньої діяльності.

Основними завданнями методичної діяльності є:

науково-методичне забезпечення організації, проведення та управління якістю освітнього процесу;

підвищення методичної майстерності керівного складу, науково-педагогічних, наукових працівників, командирів підрозділів здобувачів вищої освіти НУОУ;

удосконалення методик, форм та технологій проведення всіх видів навчальних занять тощо.

Основними формами і напрямками методичної діяльності в інституті є:

проведення навчально-методичних (методичних) зборів (до 5 діб), нарад, науково-методичних конференцій та семінарів;

засідання вчених (методичних) рад НУОУ та їх структурних підрозділів;

засідання кафедр з розгляду питань методики навчання та виховання здобувачів вищої освіти;

інструкторсько-методичні, показові, відкриті та пробні заняття;

лекції, доповіді, повідомлення з питань методики навчання, загальної та військової педагогіки та психології;

розроблення і вдосконалення навчально-методичних матеріалів, вдосконалення матеріально-технічного (логістичного) забезпечення освітнього процесу;

проведення педагогічних (методичних) експериментів і втілення їх результатів в освітній процес, вивчення та реалізація в освітньому процесі вимог керівних документів, передового педагогічного досвіду та досвіду бойової підготовки військ (сил);

розроблення пропозицій щодо вдосконалення освітньо-професійних, освітньо-наукових програм підготовки військових фахівців, вимог до

системи забезпечення якості вищої освіти (у разі їх наявності), навчальних планів, програм (робочих програм) навчальних дисциплін;

розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо планування роботи науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти;

взаємні та контрольні відвідування навчальних занять.

Зазначені заходи висвітлюються у Плані методичної діяльності інституту (центру) на навчальний рік (додаток 46), який містить такі розділи:

1. Мета, завдання, напрями та форми методичної діяльності інституту (центру);

2. Організаційно-методичні вказівки;

3. Зміст методичної діяльності.

У першому розділі – розкриваються відповідні показники методичної роботи. Визначаються загальні напрями удосконалення аспектів методичної діяльності інституту (центру).

Висвітлюються питання щодо шляхів підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічних (наукових) працівників та удосконалення організації і забезпечення освітнього процесу в інституті (центрі).

У другому розділі – визначаються шляхи реалізації поставлених завдань, зазначених у 1 розділі.

У третьому розділі висвітлюються питання за основними формами і напрямками методичної діяльності в інституті (центрі).

4. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ

4.1. Положення про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у Національному університеті оборони України імені Івана Черняхівського ухвалюється Вченою радою НУОУ, запроваджується наказом начальника університету і набуває чинності з моменту його затвердження.

4.2. Рапорти (заяви) щодо доповнень та змін Положення надаються від начальників (завідувачів) кафедр – начальникам інститутів (центрів), а в подальшому начальнику науково-методичного центру організації освітньої діяльності.

4.3. Зміни у Положення вносять після обговорення на засіданні методичної ради НУОУ.

4.4. Крім документів, визначених цим Положенням, можуть розроблятися й інші документи щодо забезпечення освітньої діяльності в НУОУ.

ДОДАТКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністр освіти і науки України

“ ” 20__ р.

ПОГОДЖЕНОГолова Національного агентства
із забезпечення якості вищої освіти

“ ” 20__ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**   другий (магістерський)**СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**   магістр**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ**   25 “Воєнні науки, національна безпека,
безпека державного кордону”**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**   254 “Забезпечення військ (сил)”*Видання офіційне***МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Київ
20__

I Преамбула

Стандарт вищої освіти (далі – СВО) України для здобуття ступеня вищої освіти (далі – ВО) “магістр” за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 – Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 254 – Забезпечення військ (сил) затверджений і введений в дію наказом Міністра освіти і науки України від _____.20__ № ____.

РОЗРОБНИКИ:

КУРТСЕІТОВ Тимур Ленурович – керівник проектної групи, доктор технічних наук, доцент, начальник кафедри оперативного та бойового забезпечення інституту забезпечення військ (сил) та інформаційних технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського;

КОВАЛЬОВА Олена Володимирівна – член проектної групи, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу факультету № 2 Одеського державного університету внутрішніх справ;

....

СВО розглянутий і схвалений на засіданні Науково-методичної комісії з воєнних наук, національної та цивільної безпеки (НМК 13) сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від _____.20__ № ____.

СВО погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від _____.20__ № ____.

УВЕДЕНО ВПЕРШЕ.

II Загальна характеристика

Загальна характеристика підготовки фахівців ступеня магістра за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю 254 “Забезпечення військ (сил)” наведена в таблиці 1.

Таблиця 1. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”
Спеціальність	254 “Забезпечення військ (сил)”
Обмеження щодо форм здобуття освіти	Вечірня форма здобуття освіти не передбачена
Освітня кваліфікація	Магістр за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)” (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України).
Професійна кваліфікація	Для формування (визначення) професійних кваліфікацій слугують професійні стандарти.
Кваліфікація в дипломі	Магістр за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)”, офіцер оперативного рівня. Професійна кваліфікація заноситься до диплому у відповідності до професійних стандартів.
Опис предметної області	Предметна область складається з трьох компонентів: 1. Об’єктом є взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мала група (військовий підрозділ), група (військова частина); 2. Об’єктом є бойове застосування озброєння та військової техніки (далі – ОВТ) військових частин забезпечення військ (сил) (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, матеріали); ...
Академічні права випускників	Продовження навчання за програмами доктора філософії (восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій). Магістерські програми за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування з отриманням професійної кваліфікації “офіцер стратегічного рівня”.
Працевлаштування випускників	Назви посад осіб офіцерського складу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) визначають відповідні професійні стандарти.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти

3.1. Обсяг освітньої програми магістра у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС):

освітньо-професійної програми становить 90-120 кредитів ЄКТС,

освітньо-наукової становить 120 кредитів ЄКТС

Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано для здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

IV Перелік компетентностей випускника

Випускники повинні здобути теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю та подальшого навчання. Перелік компетентностей випускника наведено у таблиці 2.

Таблиця 2. Перелік компетентностей випускника

Шифр компетентності	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	
ІК	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі воєнних наук, сфері забезпечення військ (сил), що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК-1	Здатність сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно додержуватись Конституції України та законів України, Військової присяги, норм міжнародного гуманітарного права, виконувати накази командирів та начальників, дорожити бойовою славою Збройних Сил України, ніколи не зрадити Українському народові, постійно підвищувати рівень військових професійних знань, вдосконалювати фізичні та морально-вольові якості.
ЗК-2	Здатність виховувати підлеглих у дусі гуманізму та людяності, використовуючи філософсько-методологічні та психолого-педагогічні основи діяльності військового керівника, соціально-психологічні методи вивчення явищ у військових колективах, контролювати стан військової дисципліни та морально-психологічний стан особового складу.
	...
Професійні компетентності (ПК)	
ПК-1	Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки та оборони держави.
ПК-2	Здатність розуміти сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин, їх вплив на національну безпеку і оборону України, об'єктивний характер європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів, шляхи досягнення сумісності із збройними силами країн НАТО.
	...

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Здобувачі вищої освіти повинні досягти кінцевих, підсумкових та інтегративних результатів навчання, що визначають нормативний зміст підготовки. Визначені результати навчання, наведено у таблиці 3.

Таблиця 3. Результати навчання

Шифр результату навчання	Зміст результату навчання
РН-1	Знання військових аспектів національного законодавства, норм міжнародного гуманітарного права ведення операцій (бойових дій).
РН-2	Здатність організовувати та управляти життєдіяльністю військової частини, формувати у особового складу національно-патріотичні та морально-бойові якості необхідні для виконання завдань оборони України, захисту її

Шифр результату навчання	Зміст результату навчання
	суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості.
	...

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Нормативні форми атестації здобувачів вищої освіти та вимоги до кваліфікаційної роботи наведено у таблиці 4.

Таблиця 4. Нормативні форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Комплексний екзамен (екзамени) та/або захист кваліфікаційної роботи. Кількість комплексних екзаменів визначається освітньо-професійною програмою підготовки.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна мати дослідницький характер, базуватися на наукових дослідженнях, що проводилися випускником під час навчання у ВВНЗ, спрямована на вирішення практичних завдань та забезпечувати не тільки закріплення отриманої системи знань та вмінь, а й формування необхідних методологічних основ і методичних навичок інноваційної діяльності в галузі воєнної науки, національної безпеки, безпеки державного кордону за спеціальністю 254 – Забезпечення військ (сил). До кваліфікаційної роботи обов'язково додаються матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи, друковані статті, методичні розробки, виступи на семінарах (конференціях) тощо. Перелік тем кваліфікаційних робіт щорічно погоджується із замовником на підготовку військових фахівців. Обсяг (кількість сторінок) та структура роботи регламентується ВВНЗ. Головним критерієм завершеності роботи є вирішення сформульованого завдання. Всі роботи перевіряються на плагіат (виконані за відкритою тематикою – з використанням програм перевірки унікальності текстів, виконані за спеціальною тематикою – внутрішньої комісією фахівців ВВНЗ). Кваліфікаційна робота захищається здобувачем вищої освіти публічно. Роботи, які виконані не за спеціальними темами можуть оприлюднюються на офіційному сайті ВВНЗ.
Вимоги до комплексного екзамену	Комплексний екзамен проводиться з метою перевірки відповідності якості підготовки здобувачів вищої освіти вимогам СВО за спеціальністю 254 – Забезпечення військ (сил). При цьому перевіряються як теоретичні знання, так і рівень сформованості відповідних компетентностей. Комплексний екзамен проводиться за програмою, що містить у собі найбільш вагомі, узагальнені питання декількох програм навчальних дисциплін професійної (професійно-орієнтованої) підготовки, зазначеної спеціальності (спеціалізації підготовки). Структура та умови проведення комплексного екзамену визначаються освітньо-професійною програмою підготовки.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти (далі – ЗВО) повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за кожною освітньою програмою;

забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти;

інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Вимоги професійних стандартів

Інформація про професійні стандарти, вимоги яких враховані у СВО, наведена у таблиці 5.

Таблиця 5. Інформація про професійні стандарти.

Повна назва Професійного стандарту	Професійний стандарт офіцера оперативного рівня
Назва та реквізити відповідного документа	
Особливості СВО, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	У Професійному стандарті визначено сукупність вимог до кваліфікації професіонал у сфері оборони, офіцер оперативного рівня з організації забезпечення військ (сил) (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), ...

IX Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII “Про вищу освіту”.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”.

4. ...

Пояснювальна записка до стандарту вищої освіти

Стандарти вищої освіти базуються на компетентнісному підході і поділяють філософію визначення вимог до моделі фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії “Гармонізація освітніх структур в Європі” (Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)).

...

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених СВО компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК		Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Шифр	Зміст				
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
ІК	Здатність розв’язувати складні завдання і проблеми у галузі воєнних наук, сфері забезпечення військ (сил), що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	+	+	+	+
Загальні компетентності					
ЗК-1	Здатність сумлінно і чесно виконувати військовий обов’язок, непорушно додержуватись ...		+		+
	...				
Професійні компетентності					
ПК-1	Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки та оборони держави	+	+		+
	...				

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених СВО результатів навчання та загальних компетентностей

Програмні результати навчання		Компетентності					
Шифр	Зміст	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності				
			ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5
1	2	3	4	5	6	7	
РН-1	Знання військових аспектів національного законодавства, норм міжнародного гуманітарного права ведення операцій (бойових дій).	Здатність розв’язувати складні завдання і проблеми у галузі воєнних наук, сфері забезпечення військ (сил), що передбачає проведення досліджень,	+			+	
	...	...					

Таблиця 3. Матриця відповідності визначених СВО результатів навчання та професійних компетентностей офіцерів оперативного рівня

Програмні результати навчання		Компетентності							
Шифр	Зміст	Інтегральна компетентність	Професійні компетентності						
			ПК-1	ПК-2	ПК-3	ПК-4	ПК-5	ПК-6	ПК-7
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
РН-1	Знання військових аспектів національного законодавства, норм міжнародного гуманітарного права ведення операцій (бойових дій).	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі воєнних наук, сфері забезпечення військ (сил), що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій ...	+	+		+	+		
РН-2	...								

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командувач Повітряних Сил Збройних
Сил України

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   20 ____ р.

_____
Реєстраційний номер

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

ОФІЦЕРА ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

з бойового застосування та управління діями військових частин авіації
(ВОС 060100; 060102; 060200; 060300; 061000; 061002; 061200; 061300;
061400; 061401; 061601; 061610; 061900; 061905; 062200; 062600; 062700;
062800)

Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління (за видами збройних сил)
Спеціалізація	Бойове застосування та управління діями військових частин авіації

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

ОФІЦЕРА ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

з бойового застосування та управління діями військових частин авіації
(ВОС 060100; 060102; 060200; 060300; 061000; 061002; 061200; 061300; 061400; 061401;
061601; 061610; 061900; 061905; 062200; 062600; 062700; 062800)

Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління (за видами збройних сил)
Спеціалізація	Бойове застосування та управління діями військових частин авіації

Міністерство оборони України

Генеральний штаб Збройних Сил України

ПОГОДЖЕНО

Директор Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики
Міністерства оборони України

ПОГОДЖЕНО

Начальник Головного управління підготовки
Збройних Сил України – заступник начальника
Генерального штабу Збройних Сил України

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Розроблено і внесено

Керівник розробки

 Заступник начальника авіації Командування
Повітряних Сил Збройних Сил України

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

ЗМІСТ

Терміни та визначення.....	
I. Преамбула.....	
II. Загальна характеристика.....	
III. Обсяг кредитів ЄКТС професійного стандарту.....	
IV. Перелік компетентностей випускника.....	
V. Нормативний зміст підготовки здобувачів, вищої освіти сформульованих в термінах результатів навчання.....	
VI. Опис службових (бойових) функцій професійного стандарту.....	
VII. Перелік нормативних документів, на яких базується професійний стандарт.....	

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У професійному стандарту терміни вживаються у такому значенні:

автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв’язувати завдання і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається вищим навчальним закладом;

вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

заклад вищої освіти – окремих вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

галузь знань – основна предметна сфера освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

дипломна робота – це атестаційна робота, що має на меті виконання виробничих завдань, спрямованих на організацію технологічного процесу (технічну підготовку, забезпечення функціонування, контроль) та управління (планування, облік, аналіз, регулювання) організацією та власне технологічним процесом. Програми дипломних робіт зазвичай регламентовано певними професійними функціями й завданнями згідно з освітніми стандартами відповідних рівнів підготовки;

дисциплінарні компетентності – деталізовані програмі компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

засоби діагностики – документи, що затверджені в установленому порядку та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента при контрольних заходах;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

...

I. ПРЕАМБУЛА

Професійний стандарт офіцера оперативного рівня Спеціалізація – Бойове застосування та управління діями військових частин авіації

Затверджено

Командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України
від _____

Введено в дію

Професійний стандарт доповнює стандарт вищої освіти щодо підготовки фахівців регульованої професії

Вперше Додатково в подальшому можуть наводитися дані щодо корегування

Розробники стандарту

Розроблено робочою групою Командування Повітряних Сил Збройних Сил України та Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського з розробки професійного стандарту зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил), спеціалізації Бойове застосування та управління діями військових частин авіації

Голова робочої групи

полковник КУЛІБАБА Олександр Вікторович, заступник начальника авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України

Члени робочої групи

полковник ПОЗДНЯКОВ Віктор Миколайович, начальник відділу методики штурманської підготовки – старший інспектор-штурман штурманського управління авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України;

працівник Збройних Сил України КОВБА Орест Петрович, доцент кафедри авіації інституту авіації та протиповітряної оборони Національного університету оборони України

.....

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України.

Загальна інформація про професійний стандарт

Професійний стандарт офіцера оперативного рівня Збройних Сил України (далі – Професійний стандарт) – це затверджений в установленому порядку нормативний документ, в якому визначено сукупність вимог до кваліфікації військового фахівця, його компетентностей, що формуються у ході освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) та результати навчання, які базуються на профілі програми спеціалізації і описують те, що військовий фахівець знає, розуміє і здатний виконувати після завершення програми.

...

Професійний стандарт використовується для:

розроблення стандартів вищої освіти, освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм, навчальних програм та інших навчально-методичних матеріалів і організації освітньої діяльності у ВВНЗ (ВНП ЗВО);
 проведення оцінки відповідності компетентностей військовослужбовців вимогам професійного стандарту;

....

Професійний стандарт враховує:

загальну характеристику професії (регульованої професії) офіцера як:

поліфункціональну – за кількістю покладених на офіцера різноманітних функціональних обов'язків;

вербальну – за засобами впливу на особовий склад в умовах безпосереднього та опосередкованого зв'язку з ним;

...

загальні вимоги до:

знань, як сформованість концептуальних знань, набутих у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень, критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності;

...

статутні вимоги та відповідальність офіцера оперативного рівня:

бути здатним уміло та успішно керувати підрозділами та військовою частиною у бою та операції, вирішувати завдання з бойової готовності, приведення військ (сил) у боєздатний стан та його відновлення, вирішувати завдання щодо навчання та виховання підлеглих, формування та підтримання необхідного рівня морально-психологічного стану особового складу, підтримання внутрішнього порядку, збереження зброї, боеприпасів, бойової та іншої техніки, всебічного забезпечення військ (сил) тощо.

...

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Рівень вищої військової освіти	Вища військова оперативна освіта
Галузі знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління (за видами збройних сил)
Спеціалізація	Бойове застосування та управління діями військових частин авіації
Обмеження щодо форм здобуття освіти	Дистанційна форма здобуття освіти не передбачена
Освітня кваліфікація	Магістр за спеціальністю “Військове управління (за видами збройних сил)” спеціалізацією “Бойове застосування та управління діями військових частин авіації”
Професійна кваліфікація	Професіонал у сфері оборони, офіцер оперативного рівня
Кваліфікація в дипломі	Магістр за спеціальністю “Військове управління (за видами збройних сил)”, офіцер оперативного рівня
Опис предметної області	<i>Об’єкт вивчення та діяльності</i> – основи підготовки та ведення операцій ... <i>Цілі навчання</i> – розв’язувати складні завдання та практичні проблеми у галузі воєнних наук, сфері управління .... <i>Теоретичний зміст предметної області</i> – теорія військової науки, концепція військового навчання і виховання, загальнонаукові, ... <i>Методи, методики та технології</i> – загальнонаукові та специфічні методи військової науки, ... <i>Інструменти та обладнання</i> – технічні засоби навчання та виховання, ПЕОМ, програмне забезпечення з моделювання ...
Академічні права випускників	Здобуття освітнього ступеня магістра на стратегічному рівні ...
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов’язково)	Фахівець після закінчення НУОУ може займати посади, що вимагають наявності оперативного рівня військової освіти (первинні посади): командир військової частини авіації; ...

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

Загальні вимоги до обсягу програм є такими:

Для всіх фахівців оперативного рівня підготовки:

із ступенем вищої освіти “магістр” – 120 кредитів ЄКТС та строком навчання:

очна (денна) форма здобуття освіти – 2 роки;

заочна форма здобуття освіти – 3 роки.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Шифр	Зміст
Військово-професійні компетентності (ПКв)	
ПКв-1	Знання та розуміння основ застосування військових частин видів збройних сил (родів військ), здатність організовувати взаємодію з військовими частинами видів збройних сил (родів військ) під час спільного виконання завдань в операціях (бойових діях)
ПКв-2	Здатність організовувати всебічне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)
	...
Професійно-спеціальні компетентності за спеціалізацією (ПКс) (для фахівців бойового застосування та управління діями військових частин авіації)	
ПКс-1	Здатність використовувати теоретичні знання щодо застосування військових частин родів авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, практичні вміння з планування бойових дій (бою) та взаємодії з підрозділами і військовими частинами
ПКс-2	Здатність управляти підрозділами, військовими частинами авіації під час підготовки та в ході ведення бойових дій (бою)
	...

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИХ В ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр	Зміст
Підготовка зі спеціальності (за переліком навчальних дисциплін військово-професійної підготовки)	
РНв-1	Володіти основами застосування військових частин Сухопутних військ, організовувати взаємодію під час спільного виконання завдань в операціях (бойових діях)
РНв-2	...
Підготовка зі спеціалізації (за переліком навчальних дисциплін професійно-спеціальної підготовки) (для фахівців бойового застосування та управління діями військових частин авіації)	
РНс-1	Організовувати застосування авіаційних частин за призначенням та взаємодію з військовими частинами різних родів авіації та військ Повітряних Сил в різних умовах обстановки
РНс-2	...

VI. ОПИС СЛУЖБОВИХ (БОЙОВИХ) ФУНКЦІЙ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

Шифр та назва компетентностей				
Назва службової (бойової) функції	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
1	2	3	4	5
ПКв-1 Знання та розуміння основ застосування військових частин видів збройних сил (родів військ), здатність організовувати взаємодію з військовими частинами видів збройних сил (родів військ) під час спільного виконання завдань в операціях (бойових діях)				
Організаційна	- основи застосування військових частин видів збройних сил (родів військ)	- володіти основами застосування військових частин Сухопутних військ; ...	- доносити до підлеглих інформацію, ідеї, проблеми, щодо застосування військових частин видів збройних сил (родів військ)	- відповідальність за прийняття рішень в умовах участі у міжвидових операціях
Управлінська	...			
ПКс-1 Здатність використовувати теоретичні знання щодо застосування військових частин родів авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, практичні вміння з планування бойових дій (бою) та взаємодії з підрозділами і військовими частинами				
Організаційна	- організація застосування авіаційних частин за призначенням та основи організації взаємодії з частинами різних родів військ Повітряних Сил в різних умовах обстановки	- організовувати застосування авіаційних частин за призначенням та взаємодію між підрозділами авіаційної частини та підтримання взаємодії з військовими частинами ...	- донесення до підлеглих інформації, ідеї, проблеми щодо застосування підрозділів військових частин авіації за призначенням; ...	- здатність оцінювати обстановку та приймати обґрунтовані і нестандартні рішення; - відповідальність за прийняті рішення в складних та динамічних умовах обстановки
Технологічна	...			

VII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Закон “Про вищу освіту” - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Національний глосарій 2014 - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
4. Національний класифікатор України: “Класифікатор професій” ДК 003:2010 // Видавництво “Соцінформ”, – К.: 2010.
5. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
6. Перелік галузей знань і спеціальностей - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
7. Рашкевич Ю.М. Болонський прс 55 та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
9. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
10. Нормативно-правові акти Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України.
11. Наказ Міністерства оборони України від 05.01.2015 № 2 “Про затвердження Правил виконання польотів державної авіації України”
12. Наказ Міністра оборони України від 19.05.2010 № 256 “Про затвердження Правил розслідування авіаційних подій та інцидентів в авіації Збройних Сил України”.
13. Наказ командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 10.02.2016 № 3т “Про затвердження Тимчасового Бойового статуту авіації Повітряних Сил Збройних Сил України”.
14. Наказ командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 17.11.2011 № 444 “Про затвердження Положення про запобігання авіаційних подій в авіації Повітряних Сил України”.

...

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ОФІЦЕРА ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

за спеціальністю	254 Забезпечення військ (сил)
галузі знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Освітня кваліфікація:	Магістр за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)” спеціалізацією “Організація інженерно-авіаційного забезпечення”
Професійна кваліфікація:	Професіонал у сфері оборони, офіцер оперативного рівня

Затверджено Вченою радою Національного
університету оборони України
імені І. Черняховського
Протокол №__ від “__” _____ 20__ р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Начальник Національного університету
оборони України імені І. Черняховського

(військове звання, підпис, ім’я, прізвище)
“__” _____ 20__ року

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ОФІЦЕРА ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **254 Забезпечення військ (сил)**

галузі знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Освітня кваліфікація:	Магістр за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)” спеціалізацією “Організація інженерно-авіаційного забезпечення”
Професійна кваліфікація:	Професіонал у сфері оборони, офіцер оперативного рівня

Міністерство оборони України

Командування Повітряних Сил
Збройних Сил України

ПОГОДЖЕНО

Директор Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України

ПОГОДЖЕНО

Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

Керівник розробки

Доцент кафедри авіації Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

ЗМІСТ

Терміни та їх визначення.....	
I. Преамбула.....	
II. Профіль програми.....	
<i>Титул програми.....</i>	
<i>A Мета програми.....</i>	
<i>B Характеристика програми.....</i>	
<i>C Академічні та професійні права.....</i>	
<i>D Використання освітніх технологій в освітньому процесі.....</i>	
<i>E Програмні компетентності.....</i>	
<i>F Програмні результати навчання.....</i>	
III. Нормативний зміст підготовки за освітньо-професійною програмою, компетентності та результати навчання.....	
IV. Структурно-логічна схема навчальної діяльності.....	
V. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма.....	

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У освітньо-професійній програмі терміни вживаються у такому значенні:

автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати завдання і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

галузь знань – основна предметна сфера освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

диференційований залік – це контроль знань курсантів (слухачів, студентів) після вивчення навчального матеріалу в обсязі, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни на підставі результатів поточного контролю. Форма проведення диференційованого заліку (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

...

І. ПРЕАМБУЛА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня магістр

Галузь знань	25	Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	254	Забезпечення військ (сил)
Спеціалізація		Організація інженерно-авіаційного забезпечення

Введено в дію

Діє тимчасово до введення стандарту вищої освіти зі спеціальності **254** **Забезпечення військ (сил)**.

Розробники освітньо-професійної програми

Розроблено робочою групою Національного університету оборони України імені Івана Черняховського з розробки освітньо-професійної програми зі спеціальності **254** **Забезпечення військ (сил)**, спеціалізації **Організація інженерно-авіаційного забезпечення**.

Голова робочої групи

працівник Збройних Сил України **КОРОВІН** Іван Павлович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри авіації Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

Члени робочої групи

полковник **КОРОТІН** Сергій Михайлович, кандидат технічних наук, заступник начальника кафедри авіації Національного університету оборони України імені Івана Черняховського;

полковник **МАРТИНЮК** Олексій Ростиславович, кандидат технічних наук, старший викладач кафедри авіації Національного університету оборони України імені Івана Черняховського;

.....

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, Командування Повітряних Сил Збройних Сил України та Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

II. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня магістр

Галузь знань   **25**   Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
 Спеціальність   **254**   Забезпечення військ (сил)
 Спеціалізація   **Організація інженерно-авіаційного забезпечення**

Титул програми	
Магістр за спеціальністю “Забезпечення військ (сил)”, офіцер оперативного рівня	
Тип диплома та обсяг програми	Одиничний, 120 кредитів ЄКТС 2 навчальні роки
Вищий військовий навчальний заклад	Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського
Акредитуюча інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Протокол Акредитаційної комісії від 25.05.2012 № 96 (до 01 липня 2022 року)
Рівень програми	Відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України
A	Мета програми
	Підготовка фахівців в галузі 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 254 Забезпечення військ (сил) з широким доступом до працевлаштування в Збройних Силах України і особливим інтересом до певних областей в галузі знань для подальшого навчання
B	Характеристика програми
1	Предметна область (галузь знань) Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону: Забезпечення військ (сил)
2	Фокус програми (загальна / спеціальна) Спеціальна освіта в області Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціалізація на вищому рівні
3	Орієнтація програми Програма спрямована на підготовку фахівців за сьомим кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій, ...
4	Особливості програми Підготовка фахівців ступеня вищої освіти

		магістр за спеціальністю 254 Забезпечення військ (сил), спеціалізацією Організація інженерно-авіаційного забезпечення здійснюється ...
С	Академічні та професійні права <i>(Працевлаштування та продовження освіти)</i>	
1	Працевлаштування	Фахівець після закінчення НУОУ може займати посади, що вимагають наявності оперативного рівня військової освіти (первинні посади) фахівці організації інженерно-авіаційного забезпечення: заступник командира бригади тактичної (транспортної) авіації з інженерно-авіаційної служби – начальник інженерно-авіаційної служби; ...
2	Продовження освіти	Навчання впродовж життя для вдосконалення себе у військовій, технічній та науковій сферах діяльності в Україні та за кордоном. ...
Д	Використання освітніх технологій в освітньому процесі <i>(Стиль та методика навчання)</i>	
1	Види навчальних занять <i>(або Підходи до викладання та навчання)</i>	З метою якісного засвоєння викладеного освітнього матеріалу в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського застосовуються основні види навчальних занять, які визначаються програмами (робочими програмами) навчальних дисциплін. ...
2	Практична підготовка	Командно-штабні навчання та військово (флотське) стажування є необхідними компонентами військово-професійної підготовки випускників Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. ...
3	Система оцінювання	Атестація слухачів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки слухачів. В процесі підготовки слухачів за оперативним рівнем підготовки використовують такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль ...
Е	Програмні компетентності	
	Шифр	Зміст

1	Інтегральна компетентність (ІК)	
	ІК-1	Здатність розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у галузі воєнних наук, ...
2	Загальні компетентності (ЗК)	
	ЗК-1	Здатність сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно додержуватись Конституції України та законів України, ...
	ЗК-2	...
3	Фахові компетентності	
	Загально-професійні компетентності за спеціальністю (ІК)	
	ІК-1	Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки та оборони держави
	ІК-2	...
	Військово-професійні компетентності за спеціальністю (ІКв)	
	ІКв-1	Здатність організовувати всебічне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)
	ІКв-2	...
	Професійно-спеціальні компетентності за спеціалізацією (ІКс)	
	ІКс-1	Здатність організовувати інженерно-авіаційне забезпечення військових частин авіації в умовах мирного та воєнного часу
	ІКс-2	....
F	Програмні результати навчання (РН)	
	Загальна підготовка (за переліком навчальних дисциплін циклу загальної підготовки)	
	РН-1	Організовувати діяльність військових частин видів збройних сил та родів військ у відповідності до національного законодавства та норм міжнародного гуманітарного права
	РН-2	...
	Підготовка зі спеціальності (за переліком навчальних дисциплін циклу загально-професійної підготовки)	
	РНз-1	Володіти основами функціонування сектору безпеки і оборони держави
	РНз-2	...
	Підготовка зі спеціальності (за переліком навчальних дисциплін військово-професійної підготовки)	
	РНв-1	Організовувати оперативне та бойове забезпечення військових частин Повітряних Сил
	РНв-2	...
	Підготовка зі спеціалізації (за переліком навчальних дисциплін циклу професійно-спеціальної підготовки)	
	РНс-1	Розробляти, організовувати і проводити заходи щодо інженерно-авіаційного забезпечення постійної готовності інженерно-авіаційної служби і авіаційної техніки до бойових дій
	РНс-2	...

II. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр н/дисц.	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентності	Результати навчання
1. Цикл загальної підготовки				
1.1. Перелік навчальних дисциплін професійно-орієнтовної, гуманітарної та соціально-економічної підготовки				
1.1.01	Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право	90/3	ЗК-1	РН-1
1.1.02	...	60/2	ЗК-2	РН-2
Всього		600/20		
2. Цикл професійної підготовки				
2.1. Перелік навчальних дисциплін загально-професійної підготовки				
2.1.01	Основи воєнної безпеки держави	60/2	ПК-1	РНз-1
2.1.02	...			
Всього		1020/34		
2.2. Перелік навчальних дисциплін військово-професійної підготовки				
2.2.01	Оперативне та бойове забезпечення дій Повітряних Сил	120/4	ПКв-1	РНв-1
2.2.02	....			
Всього		690/23		
2.3. Перелік навчальних дисциплін професійно-спеціальної підготовки (вибіркові дисципліни)				
2.3.01	Організація інженерно-авіаційного забезпечення авіації	390/13	ПКс-1	РНс-1, РНс-2, РНс-3
2.3.02	...			
Всього		1080/36		
2.4. Практична підготовка				
2.4.01	Командно-штабне навчання	90/3	ПКс-6	РНс-12
2.4.02	...			
Всього		180/6		
	Розроблення магістерської роботи	450/15		
3. Атестація				
3.1.01	Складання комплексного екзамену зі спеціальності: 254 Забезпечення військ (сил).	30/1		
3.1.02	Захист магістерської роботи			
3.1.03	Складання екзамену з фізичної підготовки			
Усього за програмою кредитів		120/3600		

IV. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Півріччя	Основні компоненти
1	1.1.01, 1.1.02, 1.1.04, 1.1.05, 1.1.06, 2.1.01, 2.1.02, 2.1.03, 2.1.04, 2.1.05, 2.1.07, 2.1.08, 2.2.01, 2.2.02, 2.2.03, 2.2.04, 2.2.05, 2.2.06, 2.2.07, 2.3.01, 2.3.02, 2.3.05
2	...

V. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).
2. Закон “Про вищу освіту” – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
4. Національний класифікатор України: “Класифікатор професій” ДК 003:2010 // Видавництво “Соцінформ”, – К.: 2010.
5. НРК – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
6. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
9. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

...

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 255 Озброєння та військова техніка

Затверджено Вченою радою Національного
університету оборони України
імені І. Черняховського
Протокол № ____ від “ ____ ” ____ 20__ р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з ____ 20__ р.

Начальник Національного університету
оборони України імені І. Черняховського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” ____ 20__ року

**Київ
20__**

ЗМІСТ

1.	Преамбула.....
2.	Профіль програми.....
2.1.	<i>Титул програми.....</i>
2.2.	<i>Ціль програми.....</i>
2.3.	<i>Характеристика програми.....</i>
2.4.	<i>Академічні та професійні права.....</i>
2.5.	<i>Використання освітніх технологій у навчальному процесі.....</i>
2.6.	<i>Програмні компетентності.....</i>
2.7.	<i>Програмні результати навчання.....</i>
3.	Нормативний зміст підготовки за освітньо-науковою програмою, компетентності та результати навчання.....
4.	Структурно-логічна схема навчальної діяльності.....
5.	Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма.....

І. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії.

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 255 Озброєння та військова техніка

Введено в дію

Діє тимчасово до введення стандарту вищої освіти зі спеціальності 255 Озброєння та військова техніка.

Розробники освітньо-наукової програми

Розроблено робочою групою Національного університету оборони України імені Івана Черняховського з розробки освітньо-наукової програми зі спеціальності 255 Озброєння та військова техніка.

Керівник проектної групи (гарант спеціальності)

працівник Збройних Сил України МІРНЕНКО Володимир Іванович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри логістики Повітряних Сил Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

Члени проектної групи:

працівник Збройних Сил України ВОРОБІЙОВ Олег Миколайович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри тилового забезпечення Національного університету оборони України імені Івана Черняховського;

полковник КОПАШИНСЬКИЙ Сергій Анатолійович кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри технічного забезпечення Національного університету оборони України імені Івана Черняховського;

.....

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України та Національного університету оборони України імені Івана Черняховського.

II. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії**

Галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність 255 Озброєння та військова техніка

Кваліфікація доктор філософії у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

2.1 Титул програми			
Тип диплома та обсяг програми	Одиничний, 60 кредитів ЄКТС 4 навчальні роки		
Вищий військовий навчальний заклад	Національний університет оборони України імені Івана Черняховського		
Акредитуюча інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти		
Період акредитації	Програма впроваджена в 20__ році		
Рівень програми	Третій (освітньо-науковий) рівень		
A	2.2 Ціль програми		
	Метою освітньо-наукової програми є підготовка фахівців найвищої кваліфікації з озброєння та військової техніки для потреб науки та сфери вищої освіти для Збройних Сил України.		
B	2.3. Характеристика програми		
1	<table border="1"> <tr> <td>Предметна область, напрям</td><td>Програма призначена для сертифікації докторів філософії та атестації випускників Національний університет оборони України імені Івана Черняховського в галузі воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону.</td></tr> </table>	Предметна область, напрям	Програма призначена для сертифікації докторів філософії та атестації випускників Національний університет оборони України імені Івана Черняховського в галузі воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону.
Предметна область, напрям	Програма призначена для сертифікації докторів філософії та атестації випускників Національний університет оборони України імені Івана Черняховського в галузі воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону.		
2	<table border="1"> <tr> <td>Фокус програми (загальна / спеціальна)</td><td>Дослідження в галузі воєнні науки, ...</td></tr> </table>	Фокус програми (загальна / спеціальна)	Дослідження в галузі воєнні науки, ...
Фокус програми (загальна / спеціальна)	Дослідження в галузі воєнні науки, ...		
3	<table border="1"> <tr> <td>Орієнтація програми</td><td>Програма спрямована на підготовку фахівців вищої кваліфікації (теоретиків та експериментаторів) у галузі дослідження</td></tr> </table>	Орієнтація програми	Програма спрямована на підготовку фахівців вищої кваліфікації (теоретиків та експериментаторів) у галузі дослідження
Орієнтація програми	Програма спрямована на підготовку фахівців вищої кваліфікації (теоретиків та експериментаторів) у галузі дослідження		

		теоретичних, ... Замовником підготовки ад'юнктів виступає Міністерство оборони України.	
4	Особливості програми	Підготовка фахівців ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю озброєння...	
C	2. 4 Академічні та професійні права (Працевлаштування та продовження освіти)		
1	Продовження освіти	Навчання впродовж життя для вдосконалення в науковій діяльності...	
2	Працевлаштування	Замовником підготовки ад'юнктів виступає Міністерство оборони України. Перспективи працевлаштування випускників ад'юнктури Результатами виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю озброєння та військової техніки є присвоєння їм відповідної академічної та професійної кваліфікації згідно Класифікатору професій.	
D	2.5 Використання освітніх технологій у навчальному процесі (Стиль та методика навчання)		
1	Види навчальних занять (або Підходи до викладання та навчання)	На початку тісне наукове керівництво, підтримка наукового керівника, ...	
2	Практична підготовка	Педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. ...	
3	Система оцінювання	Атестація ад'юнктів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії ...	
E	2.6. Програмні компетентності		
	Шифр	Назва	Зміст
1	Загальні компетентності (ЗК)		
	ЗК-1	Дослідницька	Здатність до критичного мислення, зокрема, вміння застосовувати критичне мислення ...
	ЗК-2	Комунікативна	...
2	Професійні компетентності за спеціальністю (ПК)		
	Професійні		
	ПК-1		Здатність використовувати набуті наукові, теоретичні і прикладні знання ...
	ПК-2		...

2.7. Програмні результати навчання (РН)		
		Загальна підготовка
РН-1		Засвоєння програми за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка курсів та спецкурсів.
РН-2		...
		Підготовка зі спеціальності
		Знання
РН-7		Здобуття знань і розуміння поглибленого рівня у побудові й функціонуванні зразків та комплексів озброєння та військової техніки, ...
РН-8		...
		Уміння
РН-14		Критично проводити аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей.
РН-15		...
		Комунікація
РН-26		Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.
РН-27		...
		Автономія та відповідальність
РН-32		Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.
РН-33		...

3. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр н/дисц.	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентності	Результати навчання
1. Цикл загальної підготовки				
1.1. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями				
1.1.1	Навчальна дисципліна <i>Філософія і методологія науки</i>	6/180	ЗК-1, ЗК-3, ЗК-5, ПК-1, ПКс-2, ПКс-4, ПКс-5	РН-1, РН-2, РН-24, РН-25, РН-37
1.1.2	...			
Всього		12/360		
1.2. Набуття універсальних навичок дослідника				
1.2.1	Навчальна дисципліна <i>Теорія та технологія наукових досліджень</i>	3/90	ЗК-1 - ЗК-5, ПК-1 – ПК-8, ПКс-1 - ПКс-10	РН-1; РН-2, РН-4, РН-5, РН-6, РН-8, ..
1.2.2	...			
Всього		9/270		

1.3. Здобуття мовних компетентностей				
1.3.1	Навчальна дисципліна <i>Іноземна мова в науковій діяльності</i>	8/240	ЗК-2, ЗК-5, ПК-1 – ПК-4, ПКс-8	РН-1, РН-2, РН-5, РН-27, РН-28
Всього		8/240		
Всього		29/870		
2. Цикл професійної підготовки				
2.1. Здобуття глибинних знань із спеціальності				
2.1.1	Навчальна дисципліна <i>Концептуальні проблеми озброєння та військової техніки</i>	6/180	ЗК-1 –ЗК-3, ПК-1 –ПК-3, ПК-6 –ПК-8, ПКс-1, ПКс-2,	РН-1, РН-2, РН-10, РН-28, РН-28
2.1.2	...			
Всього		16/480		
Усього за програмою кредитів		45/1350		
3. Атестація				
3.1.	Складання комплексного екзамену зі спеціальності		ЗК-1 – ЗК-5, ПКс-1 – ПКс-10	РН-2
3.2.	...			

4. СТРУКТУРА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ НАУКОВО - ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ АД'ЮНКТАМИ ЗА ОСВІТНЬО – НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ, ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи ад'юнктами за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в ад'юнктурі Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського за спеціальністю 255 Озброєння та військова техніка.

Рік навчання	Робота над дисертацією	Публікація статей		Апробація результатів (виступи на конференціях)
		у вітчизняних фахових виданнях	у зарубіжних фахових виданнях	
1 рік навчання				
1 півріччя	Структура роботи. Робота з першоджерелами.	1	—	—
2 півріччя				
2 рік навчання				
...				
3 рік навчання				
...		1	—	—
4 рік навчання				
...			1	—

5. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньої-професійна програма

1. Закон “Про вищу освіту” – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)”.
4. Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2015 № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 27.10.2015 № 1115).

....

Керівник проектної групи (гарант спеціальності) –
завідувач кафедри логістики Повітряних Сил
доктор технічних наук, професор

_____
(підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з наукової роботи
кандидат військових наук, професор

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

20 ____ р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки професійною програмою на другому (магістерському) рівні освітнього ступеня – магістр у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Форма здобуття освіти очна
за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил)	Освітня та професійна кваліфікація Магістр військового управління частинами механізованих і танкових військ, офіцер ааго рівня
спеціалізацією “Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ”	строк навчання 2 роки на основі освітнього ступеня – _____ (назва освітнього ступеня)

І. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Місяці	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень
Тижні	1 2 3 4 5	6 7 8 9 10	11 12 13	14 15 16 17 18	19 20 21 22	23 24 25 26 27	28 29 30 31	32 33 34 35	36 37 38 39	40 41 42 43	44 45 46 47 48	49 50 51 52
І-й курс												
ІІ-й курс												

- Умовні позначки**
- Навчальні заняття під керівництвом НПП
  - Військове (флотське) стажування
  - Завершення розроблення магістерської роботи
  - Атестація
  - Самостійна робота
  - Канікулярна, чергова відпустка
  - Командно-штабне навчання
  - Резерв часу

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ

Роки навчання	Календарних тижнів				Бюджет навчального часу, тижнів / кредитів ЄКТС	Розподіл навчального часу, кредитів ЄКТС					
	Загальний обсяг часу підготовки	Канікулярна відпустка,	Святкові дні	Резерв навчального часу		Атестація	Навчальних занять		Практична підготовки		
							Під керівництвом НПП	Самостійної роботи	Командно-штабне навчання	Військове (флотське) стажування)	
1	52	6	1	2	43/64,5	—	31	32	1,5	—	12
2	44	2	1	2	37/55,5	1	24	26	1,5	3	12
Всього	96	8	2	4	80/120	1	55	58	3	3	24

ІІІ. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

№ з/п	Назва практичної підготовки	Кредитів ЄКТС	Годин		Курс навчання
			ПКВ	СР	
В межах освітньо-професійної програми					
1.	Командно-штабне навчання	3	90		1, 2
2.	Військове (флотське) стажування	3	90		2
Всього		6	180		-
у тому числі в межах навчальних дисциплін					
3.	Розроблення магістерської роботи	15	-	450	1, 2
4.	Методична задача “Планування відомобілізування і приведення військової частини у бойову готовність”	1	12	18	1
5.	Комплексна методична тактична задача № 11	8	144	96	1
6.	Комплексна тактична задача № 12	5	82	68	1
7.	Комплексна тактична задача № 13	2	38	22	2
8.	Комплексна методична оперативно-тактична задача №21	8	146	94	2
Всього		39	422	748	
Факультативні курси (практики) поза освітньо-професійною програмою					
9.	Військова практика (залучення слухачів на заходи підготовки у військах)	11	330		1, 2
10.	Курс-тренаж “Полігон”(Тактична підготовка, Мінна безпека, Тактична медицина)	3	34	56	1, 2
11.	Курс імітаційного моделювання “JSATS”	1	20	10	1
12.	Курс автоматизованої системи управління “Славутич”	1	20	10	1
13.	Курс “Виховання доброчесності та запобігання корупції”	1	12	18	1
14.	Орієнтаційний курс Спільної політики безпеки і оборони ЄС	1	12	18	1
15.	Курс “Демократичний цивільний контроль над Збройними Силами України”	1	12	18	1
16.	Міжнародний тиждень	1	20	10	1
17.	Курс “Стратегічні комунікації”	1	12	18	1
18.	Курс англійської термінології з основ планування операцій НАТО	1	12	18	1
19.	Курс “Воєнна справа на теренах України”	1	12	18	1
20.	Курс “Військове лідерство”	1	12	18	1
Всього		24	720		1, 2

IV. АТЕСТАЦІЯ

Назви навчальних дисциплін	Форми атестації	Назви навчальних дисциплін	Форми атестації
Застосування Сухопутних військ	Захист магістерської роботи	Застосування Сухопутних військ	Комплексний екзамен
Застосування Повітряних Сил		Застосування Повітряних Сил	
Застосування Військово-Морських Сил		Застосування Військово-Морських Сил	
Застосування Десантно-штурмових військ		Застосування Десантно-штурмових військ	
Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ		Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ	
Технічне забезпечення Сухопутних військ		Технічне забезпечення Сухопутних військ	
Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ		Основи логістичного забезпечення	
Основи логістичного забезпечення		Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ	
Морально-психологічне забезпечення дій Сухопутних військ		Морально-психологічне забезпечення дій Сухопутних військ	
Розвідка та іноземні армії		Розвідка та іноземні армії	
Зв'язок в бою і операції		Зв'язок в бою і операції	
Застосування інформаційних технологій та космічних систем в інтересах військ (сил)		Застосування інформаційних технологій та космічних систем в інтересах військ (сил)	
Загальна тактика		Загальна тактика	
Бойове застосування ракетних військ і артилерії у бою і операціях		Бойове застосування ракетних військ і артилерії у бою і операціях	
Бойове застосування військ протиповітряної оборони Сухопутних військ у бою і операціях		Бойове застосування військ протиповітряної оборони Сухопутних військ у бою і операціях	
Бойове застосування авіації Сухопутних військ		Бойове застосування авіації Сухопутних військ	
Розвідка в бою та операціях		Розвідка в бою та операціях	
		Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	Екзамен

V. ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Спеціалізація: Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

№ з/п	Шіфр навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін (за циклами підготовки)	Кількість кредитів ЕКТС	Кількість годин				Розподіл навчальних занять за курсами та півріччями				Форми підсумкового контролю за півріччями					
				Загальний обсяг		Під керівництвом НПП	Самостійна робота		1 курс		2 курс		1 курс		2 курс		
				Підготовка до занять	Розроблення матеріальних робіт		I півріччя	II півріччя	I півріччя	II півріччя	I півріччя	II півріччя					
													4	5	6	7	8
1	2	3															
I. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
1.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ, ГУМАНІТАРНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
1.	1.1.01	Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право	3	90	44	46		20	24					ДЗ			
2.	...	....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	20	600	298	302		172	84	22	20						
		ВСЬОГО за I цикл	20	600	298	302		172	84	22	20						
II. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
2.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
1.	2.1.01	Основи воєнної безпеки держави	2	60	30	30		30					ДЗ				
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	23	690	344	260	86	130	88	126							
		(% дисциплін СВО від загального обсягу навчального часу)	35,83														
2.2. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ																	
13.	2.2.01	Застосування Сухопутних військ	6	180	90	60	30	10	50	30				ДЗ	ЕКЗ		

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
 оборони України імені Івана Черняховського

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____
 20 ____ р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки професіоналів за освітньо-
 професійною програмою на другому
 (магістерському) рівні освітнього ступеня – магістр
 у галузі знань 25 Воєнні науки, національна
 безпека, безпека державного кордону

Форма здобуття освіти заочна

Освітня та професійна кваліфікація Магістр
 військового управління частинами механізованих і
 танкових військ, офіцер оперативного рівня

за спеціальністю 253 Військове управління
 (за видами збройних сил)

строк навчання 3 роки

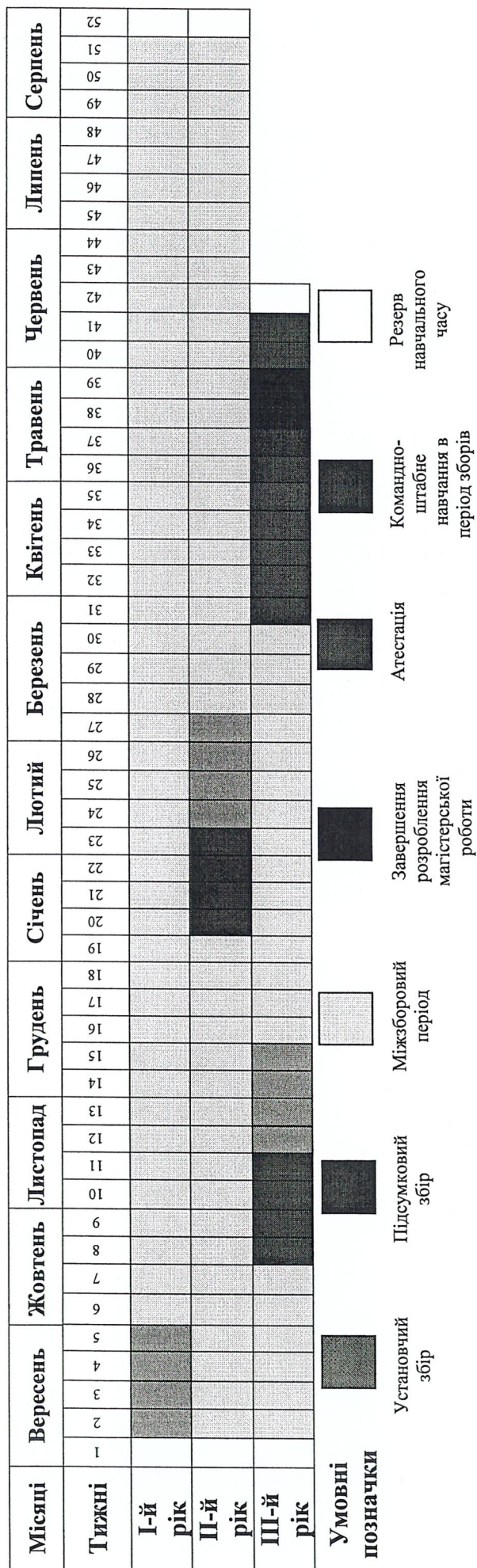
спеціалізацією "Бойове застосування та управління
 діями військових частин механізованих і танкових
 військ"

на основі освітнього ступеня –

_____
 (назва освітнього ступеня)

І. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ

Роки навчання	Резерв навчального часу	Бюджет навчального часу, тижнів / кредитів ЄКТС	Самостійна робота у міжзборовий період	Розподіл навчального часу, тижнів / кредитів ЄКТС					Підсумково-випускний збір			
				Усього навчальних занять в період зборів	Установчий збір	Підсумковий збір	Навчальних занять	Командно-штабне навчання	Завершення розроблення магістерської роботи	Атестація		
1	2	28 / 42	20 / 30	8 / 12*	4 / 6	4 / 6	4 / 6	—	—	—	—	
2	2	28 / 42	20 / 30	8 / 12	4 / 6	4 / 6	4 / 6	—	—	—	—	
3	2	24 / 36	10 / 15	14 / 21	4 / 6	4 / 6	—	5 / 8	1 / 1,5	3 / 4,5	1 / 1	
Всього	6	80 / 120	50 / 75	30 / 45	12 / 18	8 / 12	10 / 15					

* - під час навчальних зборів занять під керівництвом викладача 4 кредити ЄКТС, самостійної роботи – 2 кредити ЄКТС.

III. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

№ з/п	Назва практичної підготовки	Кредитів ЄКТС	Годин		Курс навчання
			ПКВ	СР	
В межах освітньо-професійної програми					
1.	Командно-штабне навчання	3	90		3
Всього		3	90		-
у тому числі в межах навчальних дисциплін					
2.	...	39	292	878	
Всього					
Факультативні курси (практики) поза освітньо-професійною програмою					
9.	Військова практика (залучення слухачів на заходи підготовки у військах) *	12	360		1,2,3
10.	....				
Всього		24	720		1,2,3

* – вивчається дистанційно у міжзборовий період.

IV. АТЕСТАЦІЯ

Назви навчальних дисциплін	Форми атестації	Назви навчальних дисциплін	Форми атестації
Застосування Сухопутних військ	Захист магістерської роботи	Застосування Сухопутних військ	Комплексний екзамен
Застосування Повітряних Сил		Застосування Повітряних Сил	
Застосування Військово-Морських Сил		Застосування Військово-Морських Сил	
...		...	
Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ		Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ	
Технічне забезпечення Сухопутних військ		Технічне забезпечення Сухопутних військ	
Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ		Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ	
Основи логістичного забезпечення		Основи логістичного забезпечення	
Бойове застосування авіації Сухопутних військ		Бойове застосування авіації Сухопутних військ	
Розвідка в бою та операціях		Розвідка в бою та операціях	
		Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	Екзамен

V. ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Спеціалізація: Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

Спеціалізація: Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право														
№ з/п	Шифр навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЕКТС	Кількість годин				Розподіл навчальних занять за курсами та півріччями						Форми підсумкового контролю за півріччями	
			Загальний обсяг	під керівництвом НПП	Самостійна робота	1 курс	2 курс	3 курс	1 курс	2 курс	3 курс	1 курс	2 курс	3 курс
Перелік навчальних дисциплін (за циклами підготовки)				Підготовка до занять у т.ч. у міжзоровий період	Розроблення матеріальних робіт	1-й установчий збір	1-й підсумковий збір	2-й установчий збір	2-й підсумковий збір	3-й установчий збір	Підсумково випусковий збір	1-й підсумковий збір	2-й підсумковий збір	Підсумково випусковий збір
І. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ														
1.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ, ГУМАНІТАРНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ														
1.	1.1.01	Військове законодавство та міжнародне гуманітарне право	3	90	18	72		6	4	4	4			ДЗ
2.	...	....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	20	600	130	470		42	40	16	16	8	8	
		ВСЬОГО за І цикл	20	600	130	470		42	40	16	16	8	8	
ІІ. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ														
2.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ														
1.	2.1.01	Основи воєнної безпеки держави	2	60	18	48		6	6				ДЗ	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	23	690	344	260	86	130	88	126				
		(% дисциплін СВО від загального обсягу навчального часу)	35,83											
2.2. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ														
13.	2.2.01	Застосування Сухопутних військ	6	180	40	110	30	6	4	10	12	4	4	ДЗ,Е КЗ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

____ 20__ р.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки професіоналів за освітньо-професійною програмою на другому (магістерському) рівні освітнього ступеня – магістр у галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 253 Військове управління (за видами збройних сил) спеціалізацією “Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ”

Форма здобуття освіти очна

Освітня та професійна кваліфікація Магістр
військового управління частинами механізованих і танкових військ, офіцер оперативного рівня
строк навчання 2 роки

на основі освітнього ступеня –

_____
(назва освітнього ступеня)

І. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Місяці	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень
Тижні	1 2 3 4 5	6 7 8 9	10 11 12 13	14 15 16 17 18	19 20 21 22	23 24 25 26 27	28 29 30 31	32 33 34 35	36 37 38 39	40 41 42 43 44	45 46 47 48	49 50 51 52
І-й курс												
ІІ-й курс												

Умовні
позначки

- Н. заняття під керівництвом НПП
- Військове (флотське) стажування
- Завершення розроблення маг. роботи
- Атестація
- Самостійна робота
- Канікулярна, чергова відпустка
- Командно-штабне навчання
- Резерв часу

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ

Роки навчання	Календарних тижнів				Бюджет навчального часу, тижнів / кредитів ЄКТС	Розподіл навчального часу, кредитів ЄКТС					
	Загальний обсяг часу підготовки	Канікулярна відпустка,	Святкові дні	Резерв навчального часу		Атестація		Навчальних занять		Практична підготовки	
						Під керівництвом НПП	Самостійної роботи	Командно -штабне навчання	Військове (флотське) стажування)		
1	52	6	1	2	43/64,5	—	31	32	1,5	—	12
Всього	96	8	2	4	80/120	1	55	58	3	3	24

ІІІ. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

№ з/п	Назва практичної підготовки	Кредитів ЄКТС	Годин		Курс навчання
			ПКВ	СР	
В межах освітньо-професійної програми					
1.	Командно-штабне навчання	3	90		1, 2
2.	...				
Всього		6	180		-
у тому числі в межах навчальних дисциплін					
3.	Розроблення магістерської роботи	15	-	450	1, 2
Всього		39	422	748	
Факультативні курси (практики) поза освітньо-професійною програмою					
9.	Військова практика (залучення слухачів на заходи підготовки у військах)	11	330		1, 2
Всього		24	720		1, 2

ІV. АТЕСТАЦІЯ

Назви навчальних дисциплін	Форми атестації	Назви навчальних дисциплін	Форми атестації
Застосування Сухопутних військ	Захист магістерської роботи	Застосування Сухопутних військ	Комплексний екзамен
Застосування Повітряних Сил		Застосування Повітряних Сил	
Застосування Військово-Морських Сил		Застосування Військово-Морських Сил	
Застосування Десантно-штурмових військ		Застосування Десантно-штурмових військ	
Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ		Оперативне та бойове забезпечення дій Сухопутних військ	
Технічне забезпечення Сухопутних військ		Технічне забезпечення Сухопутних військ	
Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ		Основи логістичного забезпечення	
Основи логістичного забезпечення		Тилове та медичне забезпечення Сухопутних військ	
Загальна тактика		Загальна тактика	
Бойове застосування авіації Сухопутних військ		Бойове застосування авіації Сухопутних військ	
Розвідка в бою та операціях		Розвідка в бою та операціях	Екзамен
		Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка	

V. ПЛАН НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Спеціалізація: Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни	Назва навчальної дисципліни	Кількість годин за видами занять							Форми підсумкового контролю		
			Самостійна робота			1 півріччя 1 курсу				2 півріччя 2 курсу		
			Підготовка до занять	Розроблення матеріальних робіт	Лекція	Семінар	...	Диференційований залік (екзамен)	Лекція	...	Диференційований залік (екзамен)	1 півріччя 1 курсу
І. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ												
1.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ, ГУМАНІТАРНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ												
1.	1.1.01	Військове законодавство ...	3	90	44	46	8	10	8	...	...	ДЗ
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	20	600	256	302	30	6	12	...	...	...
		ВСЬОГО за І цикл	20	600	256	302	30	6	12	...	...	...
ІІ. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ												
2.1. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗАГАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ												
1.	2.1.01	Основи воєнної безпеки держави	2	60	30	30	12	8	4	...	...	ДЗ
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		ВСЬОГО	23	690	344	260	86	46	10	24	6	...
		ВСЬОГО за ІІ цикл	99	2970	676	999	904	84	60	10	18	...
		АТЕСТАЦІЯ	1	30								...
		ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ	120	3600	932	1301	904	118	90	16	28	...
1.		Кількість навчальних дисциплін										30
2.		Кількість екаменів										2
3.		Кількість диференційованих заліків									6	8
4.		Кількість курсових робіт										1

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з навчальної роботи

Начальник командно-штабного інституту застосування військ (сил)

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

20 року

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

20 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

2.3.01 ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА

для підготовки слухачів Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського

Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління (за видами збройних сил)
Спеціалізація	Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

Ухвалено Вченою радою Національного
університету оборони України
імені І. Черняховського
Протокол №__ від “__” _____ 20__ р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.01 ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА

І. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Вивчення навчальної дисципліни “Загальна тактика” спрямовано на забезпечення підготовки слухачів зі спеціальності 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” спеціалізації “Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ” за другим рівнем вищої освіти ступеня магістр.

Метою вивчення навчальної дисципліни “Загальна тактика” є:

надання наукових знань щодо теорії та практики підготовки і ведення загальновійськового бою та інших форм тактичних дій військовою частиною механізованих (танкових) військ;

...

Головні завдання навчальної дисципліни:

1. Дати слухачам знання щодо:

поглядів на застосування військових частин механізованих і танкових військ у локальних війнах, збройних конфліктах сучасності та за досвідом проведення операції Об’єднаних сил (антитерористичної операції) на території Донецької та Луганської областей;

....

ІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Предметом навчальної дисципліни “Загальна тактика” є теорія і практика підготовки і ведення загальновійськового бою військовою частиною механізованих (танкових) військ, пересування та розташування її на місці з урахуванням перспектив розвитку засобів збройної боротьби, способів ведення бою та досвіду проведення операції Об’єднаних сил (антитерористичної операції) на сході України. Науковою основою дисципліни є принципи, закони та закономірності воєнного мистецтва, теоретичні основи діяльності, складних систем, теорії прийняття рішень, результати наукових та експериментальних досліджень з проблем підготовки та ведення загальновійськового бою, досвід локальних війн та воєнних конфліктів.

ІІІ. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається послідовно за десятьма темами, логічно поєднаними між собою. Структурна побудова дисципліни, розподіл навчального часу за темами та видами навчальних занять наведена у розділі IV.

Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійському бою.

Основи загальновійськового бою та інших дій батальйонної тактичної групи. Розташування на місці та пересування батальйонної тактичної групи. Батальйонна тактична група у загальновійському бою. Ведення батальйонною тактичною групою загальновійськового бою в умовах операції Об’єднаних сил (антитерористичної операції) на сході України. Планування оборонного бою батальйонної тактичної групи. Підготовка загальновійськового бою батальйонної тактичної групи. Прийняття командиром батальйонної тактичної групи рішення на оборонний бій.

...

Курсова робота Виконання окремою механізованою (мотопіхотною, танковою) бригадою завдань в особливих умовах.

Екзамен.

IV. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

а) денна форма здобуття освіти

Номери та назви тем	Усього годин занять	Із них		У тому числі за видами навчальних занять					Диференційований залік, (екзамен)	Курсові роботи (розрахунково-графічна робота)	Тактичні лекції
		Під керівництвом НІПІ	Самостійна робота	Лекції	Семінарські заняття (групові заняття)	Практичні заняття	Групові вправи, (ВІПІ)	Командно-штабні навчання			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 курс											
1 півріччя 1 курсу											
Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійськовому бою.	30	18	12	2	6 (-)	-	6 (-)	-	- (-)	- (-)	-
Усього за 1 півріччя 1 курсу	30	18	12	2	6 (-)	-	6 (-)	-	- (-)	- (-)	-
...											
Усього за 2 півріччя 2 курсу	170	104	66	4	8 (10)	16	46 (-)	-	- (6)	4 (-)	10
Усього за 2 курс	260	158	102	12	22 (10)	16	60 (4)	-	- (6)	8 (-)	20
Розроблення магістерської роботи	138		138								
Усього за навчальну дисципліну	600	276	324	18	40 (18)	18	116 (4)	6	4 (6)	8 (4)	34

б) заочна форма здобуття освіти

Номери та назви тем	Усього годин занять	Із них		У тому числі за видами навчальних занять						Диференційований залік, (екзамен)	Курсові роботи (розрахунково-графічна робота)	Тактичні лекції
		Під керівництвом НПП	Самостійна робота	Лекції	Семінарські заняття (групові заняття)	Практичні заняття	Групові вправи, (ВПГ)	Командно-штабні навчання				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1 курс												
Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійськовому бою.	9	6	3	2	4 (-)	-	- (-)	-	- (-)	- (-)	-	
Усього за 1 установчий збір	9	6	3	2	4 (-)	-	- (-)	-	- (-)	- (-)	-	
1 міжзбірний період												
Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійськовому бою.	24	-	24	-	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	- (-)	-	
...												
Екзамен.	6	4	2	-	- (-)	-	- (-)	-	- (-)	- (-)	-	
Усього за підсумково-випускний збір	84	56	28	0	10 (2)	8	10 (-)	-	- (-)	- (-)	18	
Розроблення магістерської роботи	94		94									
Усього за навчальну дисципліну	600	142	458	14	30 (6)	8	50 (-)	-	2 (4)	4 (2)	22	

V. ПЕРЕЛІК КОМАНДНО-ШТАБНИХ (ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНИХ) НАВЧАНЬ (ТРЕНУВАНЬ), ТАКТИЧНИХ ЗАДАЧ ТА ЛІТУЧОК, КОМПЛЕКСНИХ ГРУПОВИХ ВПРАВ, КУРСОВИХ ТА РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНИХ РОБІТ

Назва командно-штабного (тактико-спеціального) навчання, тактичної задачі, курсової (розрахунково-графічної) роботи	Розподіл навчального часу		
	Усього годин	У тому числі	
		У класах	На місцевості
Комплексна методична тактична задача № 11. “Методика планування загальновійськового бою окремої механізованої бригади та управління бригадою в бою”			
Частина перша. “Методика роботи управління окремої механізованої бригади під час планування комбінованого пересування”	12	10	2
Частина друга. “Методика роботи управління окремої механізованої бригади під час планування маневреної оборони та управління бригадою в бою”.	36	12	14
Комплексна тактична задача № 12: “Планування наступального бою окремої механізованої бригади та управління бригадою в бою (за стандартами НАТО)”.	26	12	14
Комплексна тактична задача № 13. “Планування стабілізаційних дій окремої механізованої бригади та управління бригадою під час виконання завдань у секторі відповідальності”.	28	20	8
...			
Комплексна групова вправа (командно-штабне тренування): “Вироблення замислу оборонного бою окремої механізованої бригади”.	9	9	-
Тактична літучка № 1 “Прийняття командиром батальйонної тактичної групи рішення на оборонній бій”.	4	4	-
...			
Курсова робота: “Обґрунтування способів ведення бою та інших дій окремої механізованої (мотопіхотної, танкової) бригади”.	20	20	-
Курсова робота: “Виконання окремою механізованою (мотопіхотною, танковою) бригадою завдань в особливих умовах”.	20	20	-

VI. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Тимчасові основи ведення операцій військ (сил) ЗС України. К.: РВВ ЦЗСД МО та ГШ ЗС України. – 2016. – 165 с. Інв. 47012.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина I: Бригада. – К.: КСВ ЗС України, 2016. – 240 с.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина II: (батальйон, рота) – К.: КСВ ЗС України, 2016. – 225 с.
4. Порядок оформлення оперативних (бойових) документів: затверджений наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 25.04.2018 № 170 / НУОУ. – К.: ГШ ЗС України, 2018. – 230 с. Нетаємно.
5. Артамощенко В. С., Голованов А. В., Гайдарли Г. С., та інші. Збірник тактичних розрахунків з прикладами: [навчальний посібник] – К.: НУОУ, 2018. – 96 с. Нетаємно, інв. № 9201.
6. Борищук В. І., Гончаренко Є. В., Дачковський В. О. та інші. Навчальний комплект військових частин (підрозділів): [навчальний посібник] / за заг. ред. Лісневського В. В., Артамощенко В. С. – К.: НУОУ, 2018. – 348 с. Нетаємно, інв. № 9151.
7. Особливості підготовки і виконання бойових завдань військовими частинами і підрозділами під час проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей: Навч. посіб. – К.: НУОУ, 2016. – 230 с. інв. № 16668 дск.
8. Тактика в бойових прикладах (з досвіду АТО) Навчально-методичний посіб. – К.: НУОУ, 2017. – 139 с. інв. № 16941 дск.
9. Загальна тактика / [Стрижевський В.В., Музиченко Д.П., Гончарук М.Г., Цибулько І.С. та інші.]: під ред. Г.П. Воробйова. – К.: НУОУ, 2011. – 372 с. – (Частина I. Оборона. Підручник). Інв. 44475.
10. Загальна тактика / [Стрижевський В.В., Музиченко Д.П., Гончарук М.Г., Цибулько І.С. та інші.]: під ред. Г.П. Воробйова. – К.: НУОУ, 2012. – 344 с. (Частина II. Наступ. Підручник). Інв. 44579.
11. Загальна тактика / [Стрижевський В.В., Музиченко Д.П., Гончарук М.Г., Цибулько І.С. та інші.]: під ред. Г.П. Воробйова. – К.: НУОУ, 2012. – 212 с. (Частина III. Участь бригади у спеціальних діях. Підручник). Інв. № 44976.
12. Методичні рекомендації командирам батальйонів в умовах ведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей./ колектив авторів. – К.: НУОУ, 2015. – 116 с.
13. Проблемні питання підготовки та ведення боїв, бойових та антитерористичних дій військових формувань Сухопутних військ. Навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2015. – 23 с. ДСК, № 16369.
14. Методичні рекомендації щодо захисту військ (сил) і військових об'єктів в пунктах постійної дислокації та в районах (місцях виконання завдань за призначенням. – К.: ГШ ЗСУ, 2014. – 57 с. ДСК, № 16296.

...

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Сухопутних військ

Протокол від _____ 20__ року № _____

Начальник кафедри Сухопутних військ

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник командно-штабного інституту
застосування військ (сил)

_____ (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.3.01 ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА

для підготовки слухачів Національного університету оборони України імені Івана Черняховського

Галузь знань

25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність

253 Військове управління (за видами збройних сил)

Спеціалізація

Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

І. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА СЕМЕСТРАМИ (ПІВРІЧЧЯМИ, КУРСАМИ) ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Півріччя (курси)	Усього годин занять	Із них		У тому числі за видами навчальних занять						Диференційований залік, (екзамен)	Курсові роботи (розрахунково- графічна робота)	Тактичні літучки
		Під керівництвом НПІ	Самостійна робота	Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття, (групові заняття)	Групові вправи, (ВПІІ)	Командно-штабні тренування				
1 курс	202	118	84	6	18	2 (8)	56 (-)	6	4 (-)	- (4)	14	
1 півріччя 1 курсу	30	18	12	2	6	- (-)	6 (-)	-	- (-)	- (4)	-	
2 півріччя 1 курсу	172	100	72	4	12	2 (8)	50 (-)	6	4 (-)	-	14	
2 курс	260	158	102	12	22	16 (10)	60 (4)	-	- (6)	8 (-)	20	
1 півріччя 2 курсу	90	54	36	8	14	- (-)	14 (4)	-	- (-)	4 (-)	10	
2 півріччя 2 курсу	170	104	66	4	8	16 (10)	46 (-)	-	- (6)	4 (-)	10	
Розроблення магістерської роботи	138	-	138									
Усього за навчальну дисципліну	600	276	324	18	40	18 (18)	116 (4)	6	4 (6)	8 (4)	34	

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	Із них		Півріччя (курс навчання), номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
			Навчальних занять під кер. викладача	Самостійної роботи			
1	2	3	4	5	6	7	8
		30	18	12	1 півріччя 1 курсу		
		30	18	12	Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійськовому бою.		
1.	Л	2	2	-	Тема 1. Заняття 1. Основи дій батальйонної тактичної групи. 1. Батальйонна тактична група – тимчасово створюване військове формування. 2. Основи маршруту батальйонної тактичної групи. 3. Основи оборонного бою батальйонної тактичної групи. 4. Основи наступального бою батальйонної тактичної групи.	ПЕОМ, проектор, слайди	[2, 3, 7-9]
2.	С	3	2	1	Тема 1. Заняття 2. Розташування на місці та пересування батальйонної тактичної групи. 1. Підготовка та здійснення розташування на місці батальйонної тактичної групи. 2. Підготовка та здійснення пересування батальйонної тактичної групи. Самостійна робота: Особливості розташування на місці та здійснення маршруту підрозділами за досвідом проведення АТО та ООС.	ПЕОМ, проектор, слайди	[2, 3, 7-9]
3.							
		172	100	72	2 півріччя 1 курсу		
4.	ТЛ № 1	6	4	2	Тема 1. Заняття 6. Формулювання рішення командира батальйонної тактичної групи на оборонний бій. Самостійна робота: Підготовка карти як бойового графічного документу.		
		32	16	16	Тема 2. Розташування на місці та пересування окремої механізованої (мотопіхотної, танкової) бригади.		

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	С	4	2	2	Тема 2. Заняття 1. Марш бригади в особливих умовах. 1. Особливості підготовки і здійснення бригадою маршру в умовах загрози зустрічі із противником. 2. Особливості підготовки і здійснення бригадою маршру у гірсько-лісистій місцевості. <u>Самостійна робота:</u> Маршові можливості та порядок їх оцінювання.	ПЕОМ, проєктор, слайди	[1-4, 7-15]

ІІІ. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Тимчасові основи ведення операцій військ (сил) ЗС України. К.: РВВ ЦЗСД МО та ГШ ЗС України. – 2016. – 165 с. Інв. 47012.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина І: Бригада. – К.: КСВ ЗС України, 2016 — 240 с.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина ІІ: (батальйон, рота) – К.: КСВ ЗС України, 2016. – 225 с.
4. ....

ІV. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік типових питань для проведення диференційованого заліку

ПИТАННЯ ПЕРШОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Принципи загальновійськового бою, їх стисла характеристика.
2. Бойові можливості омбр: визначення, із чого складаються, показники.
3. Характеристика та вимоги до району зосередження бригади. Завдання та склад сторожової охорони.

ПИТАННЯ ДРУГОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Зміст підготовки бою бригади. Послідовність роботи командира бригади з отриманням бойового завдання (методом послідовної роботи).
2. Зміст підготовки маршру бригади. Послідовність роботи командира бригади з отриманням бойового завдання (методом паралельної роботи).

ПИТАННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Місце і роль окремої механізованої бригади в оборонній операції ОУВ (*показати схемою*). Особливості ведення оборонних боїв за досвідом АТО та ООС.
2. Бойовий порядок окремої механізованої бригади в оборонному бою (*показати схемою*). Характеристика елементів бойового порядку та особливості його побудови за досвідом АТО та ООС.

...

Перелік додаткових питань для проведення екзамену*

1. Завдання, які можуть покладатись на омбр в стабілізаційній операції. Їх коротка характеристика.
2. Особливості бойового порядку омбр при виконанні завдання щодо прикриття державного кордону в стабілізаційній операції.
3. ...

Примітка: екзамен проводиться з метою перевірки рівня засвоєння всього матеріалу навчальної дисципліни за переліком питань, що визначені для диференційованого заліку, та за переліком додаткових питань*.

Перелік тем для написання слухачами критичних та аналітичних есе.

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 2

1. Значення дисципліни маршруту під час здійснення маршруту.
2. Відповідність статутних показників маршрутів можливостей характеру збройної боротьби сучасності.
3. ....

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 3

1. Чи відповідає класична мета оборонного бою сучасним умовам збройної боротьби?
2. Якою має бути активність у позиційній обороні?
3. ...

Теми есе, які виконуються при вивченні тем 4, 5, 6

1. Шляхи досягнення раптовості в наступальному бою.
2. Взаємодія артилерії й армійської авіації в наступальному бою.
3. Роль загальновійськового резерву бригади в наступальному бою.

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 7

1. Проблеми прикриття державного кордону за досвідом АТО та ООС та шляхи їх вирішення.
2. Проблеми досягнення раптовості під час ведення стабілізаційних дій та шляхи їх вирішення.
3. ....

V. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Предметом навчальної дисципліни “Загальна тактика” є теорія і практика підготовки і ведення загальновійськового бою військовою частиною механізованих (танкових) військ, пересування та розташування її на місці з урахуванням перспектив розвитку засобів збройної боротьби, способів ведення бою та досвіду проведення ООС (АТО) на сході України.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	Критерій оцінювання
“ВІДМІННО”	90 – 100 балів	Слухач має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь слухача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.
“ДУЖЕ ДОБРЕ”	80 – 89 балів	Слухач знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Слухач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна.
“ДОБРЕ”	65 – 79 балів	Слухач знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Слухач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.
“ЗАДОВІЛЬНО”	55 – 64 бали	Слухач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.
“ДОСТАТНЬО”	50 – 54 бали	Слухач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.
“НЕЗАДОВІЛЬНО” з можливостю повторного складання	35 – 49 балів	Відповідь слухача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про систему оперативного та бойового забезпечення дій. У відповіді цілком відсутня самостійність.
“НЕЗАДОВІЛЬНО” з обов'язковим повторним вивченням	01 – 34 бали	Слухач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями навчальної дисципліни, за допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Сухопутних військ
протокол від ____ 20__ р. № ____

Начальник кафедри Сухопутних військ

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

____ 20__ року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник командно-штабного інституту
застосування військ (сил)

_____ (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗАОЧНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ)

2.3.01 ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА

для підготовки слухачів Національного університету оборони України імені Івана Черняховського

Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	253 Військове управління (за видами збройних сил)
Спеціалізація	Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

І. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА КУРСАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Курси навчання	Усього годин занять	З них						Під керівництвом викладача					
		із них			із неї			Лекції	Семінарські заняття (групові заняття)	Групові вправи / тактичні ієтючки	Пірактичні заняття / КІПН	Захист курсової роботи (розрахунково-графічної роботи)	Екзамен (диф заліки)
		На навчальному зборі	На підсумковому зборі	Самостійна робота	На навчальному зборі	У м іжборний період	На підсумковому зборі						
1	56	12	6	44	3	38	3	2	4 (-)	4 (-)	- (-)	- (-2)	- (-)
2	176	40	22	136	11	116	9	2	10 (4)	20 (-)	- (-)	2 (-)	- (-2)
3	274	90	34	184	17	139	28	10	16 (2)	26/22	8 (-)	2 (-)	4 (-)
Розроблення магістерської роботи	94			94									
Всього за навчальну дисципліну	600	142	62	458	31	293	40	14	30 (6)	50/22	8 (-)	4 (2)	4 (2)

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	Із них		Номер півріччя (курсу навчання), номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Інформаційно-методичне забезпечення
			Навчальних занять під кер. викладача	Самостійної роботи			
1	2	3	4	5	6	7	8
		56	12	44	I курс		
		9	6	3	Перший установчий збір		
		36	8	28	Тема 1. Батальйонна тактична група у загальновійськовому бою.		
1.	Л	2	2	–	Тема 1. Заняття 1. Основи дій батальйонної тактичної групи. 1. Батальйонна тактична група – тимчасово створюване військове формування. 2. Основи маршру батальйонної тактичної групи. 3. Основи оборонного бою батальйонної тактичної групи. 4. Основи наступального бою батальйонної тактичної групи. ...	ПЕОМ, проектор, слайди	[2, 3, 7-9]
2.					2 курс		
		176	40	136	2 настановчий збір		
		33	22	11			
3.	ГВ	3	2	1	...	Топографічні карти	[1-4, 7-15, 32, 33]
Усього за навчальну дисципліну		600	142	458	Л – 14 год., С – 30 год., ГЗ – 6 год., ПЗ – 8 год., ГВ – 48 год., ТЛ – 22, захист КР – 2 год., захист РГР – 4 год., ДифЗ – 2 год., Екз – 4 год.		

III. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Тимчасові основи ведення операцій військ (сил) ЗС України. К.: РВВ ЦЗСД МО та ГШ ЗС України. – 2016. – 165 с. Інв. 47012.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ ЗС України. Частина І: Бригада. – К.: КСВ ЗС України, 2016 — 240 с.
3. ...

IV. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік типових питань для проведення диференційованого заліку

ПИТАННЯ ПЕРШОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Принципи загальновійськового бою, їх стисла характеристика.
2. Бойові можливості омбр: визначення, із чого складаються, показники.
3. ...

ПИТАННЯ ДРУГОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Зміст підготовки бою бригади. Послідовність роботи командира бригади ... (методом послідовної роботи).
2. Зміст підготовки маршу бригади. Послідовність роботи командира бригади .... (методом паралельної роботи).
3. Зміст планування перевезення бригади, зміст замислу перевезення бригади залізничним транспортом.

ПИТАННЯ ТРЕТЬОЇ КАТЕГОРІЇ СКЛАДНОСТІ

1. Місце і роль окремої механізованої бригади в оборонній операції ОУВ (*показати схемою*). Особливості ведення оборонних боїв за досвідом АТО та ООС.
2. Бойовий порядок окремої механізованої бригади в оборонному бою (*показати схемою*). Характеристика елементів бойового порядку та....

Перелік додаткових питань* для проведення екзамєну

1. Завдання, які можуть покладатись на омбр в стабілізаційній операції. Їх коротка характеристика.
2. Особливості бойового порядку омбр при виконанні завдання щодо прикриття державного кордону в стабілізаційній операції.
3. ....

Примітка: екзамєн проводиться з метою перевірки рівня засвоєння всього матеріалу навчальної дисципліни за переліком питань, що визначені для диференційованого заліку, та за переліком додаткових питань*.

Перелік тем для написання слухачами критичних та аналітичних есе.

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 2

1. Значення дисципліни маршу під час здійснення маршу.
2. Відповідність статутних показників маршових можливостей характеру збройної боротьби сучасності.
- 3.....

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 3

1. Чи відповідає класична мета оборонного бою сучасним умовам збройної боротьби?
2. Якою має бути активність у позиційній обороні?
- 3...

Теми есе, які виконуються при вивченні тем 4, 5, 6

1. Шляхи досягнення раптовості в наступальному бою.
2. Взаємодія артилерії й армійської авіації в наступальному бою.
- 3....

Теми есе, які виконуються при вивченні теми 7

1. Проблеми прикриття державного кордону за досвідом АТО та ООС та шляхи їх вирішення.
2. Проблеми досягнення раптовості під час ведення стабілізаційних дій та шляхи їх вирішення.
- 3...

V. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Предметом навчальної дисципліни “Загальна тактика” є теорія і практика підготовки і ведення загальновійськового бою військовою частиною механізованих (танкових) військ, пересування та розташування її на місці з урахуванням перспектив розвитку засобів збройної боротьби, способів ведення бою та досвіду проведення АТО на сході України. Науковою основою дисципліни є принципи, закони та закономірності військового мистецтва, теоретичні основи діяльності, складних систем, теорії прийняття рішень, результати наукових та експериментальних досліджень з проблем підготовки та ведення загальновійськового бою, досвід локальних війн та воєнних конфліктів.

Навчання з дисципліни базується на загальних положеннях теорії воєнного мистецтва. Методичними основами дисципліни є положення військової педагогіки і психології, основи дидактики, теорія і практика бойової підготовки військ та підготовки і ведення бою.

....

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ДИСЦИПЛІНИ

За національною шкалою	За 100 – бальною шкалою	Критерій оцінювання
“ВІДМІННО”	90 – 100 балів	Слухач має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь слухача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань.
“ДУЖЕ ДОБРЕ”	80 – 89 балів	Слухач знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов’язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Слухач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна.
“ДОБРЕ”	65 – 79 балів	Слухач знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов’язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Слухач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.
“ЗАДОВІЛЬНО”	55 – 64 бали	Слухач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв’язки.
“ДОСТАТНЬО”	50 – 54 бали	Слухач володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв’язки.
...		

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Сухопутних військ
протокол від _____ 20__ р. № _____

Начальник кафедри Сухопутних військ

(військове звання, підпис, ім’я, прізвище)

_____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з
навчальної роботи_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” ____ 20_ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” ____ 20_ року

РОЗКЛАД
НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
КОМАНДНО-ШТАБНОГО ІНСТИТУТУ
ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
на __ півріччя 20__-20__ навчального року

Начальник науково-методичного центру
організації освітньої діяльності

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” ____ 20_ року

Розклад
навчальних занять слухачів 1 курсу командно-штабного інституту
застосування військ (сил) на 20__-20__ навчальний рік
(очна форма здобуття освіти)

Тиждень 27

Дні тижня	Години	НАВЧАЛЬНІ ГРУПИ				
		№ 2101	№ 2102	№ 2103	№ 2104	№ 2105
		(МВТВ) 20	(ВДВ) 5	(РВіА) 10	(ППО СВ) 5	(АВІА СВ) 2
26.02.2018						
Понеділок	1-2	ВЗтаМГП С ТІМОФЄЄВ Ю.П. 3/6 1/314	ЗТ ГВ СЛУПКО А.В. 2/4 1/343	МПЗ ГЗ НЕХАЄНКО С.І. 2/5 1/343	ЗТ ГВ СЛУПКО А.В. 2/4 1/343	
	3-4	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/314	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/343	ФП С ПОГРЕБНЯК Д.В. 1/5 1/304	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/320	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/3226
	5-6	ПДВ ГВ ВИНОКУРОВ Д.В. 2/9 1/314	УВ ПЗ ЗУБОВ О.Я. 4/3 1/343	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/304	УВ ПЗ ЗУБОВ О.Я. 4/3 1/343	
	7-8	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/314	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/343	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/304	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/320	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/3226
	9					
27.02.2018						
Вівторок	1-2	ФП С ПОГРЕБНЯК Д.В. 1/5 1/314	ВЗтаМГП С ТІМОФЄЄВ Ю.П. 3/6 1/343	ЗТ ГВ ГОЛОВАНОВ А.В. 2/4 1/304	ВЗтаМГП С ТІМОФЄЄВ Ю.П. 3/6 1/343	
	3-4	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/314	ФП С ПОГРЕБНЯК Д.В. 1/5 1/343	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/304	ФП С ПОГРЕБНЯК Д.В. 1/5 1/343	
	5-6	УВ ПЗ ОВЧИННИКОВ В.В. 4/3 1/314	ОБЗ ГВ КОВАЛЬСКИЙ В.М. 2/4 1/343	УВ ПЗ ОВЧИННИКОВ В.В. 4/3 1/304	ОБЗ ГВ КОВАЛЬСКИЙ В.М. 2/4 1/343	
	7-8	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/314	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/343	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/304	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/320	САМОСТІЙНА РОБОТА 1/3226
	9					

Начальник командно-штабного інституту застосування військ (сил)

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

ПОГОДЖЕНО
Начальник науково-методичного центру
організації освітньої діяльності

“ ” (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
20__ року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Слухача 2 курсу
(військове звання, прізвище та ініціали, назва інституту) (шрифт 12)

І САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

[illegible]

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Назва (шифр) теми	Питання, що розробляються	Термін виконання	Відмітка про виконання

III. ПУБЛІКАЦІЯ СТАТЕЙ, ПІДГОТОВКА РЕФЕРАТИВ, ДОПОВІДЕЙ НА КОНФЕРЕНЦІЯХ І СЕМІНАРАХ

№ з/п	Вид та назва роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання

Слухач _____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

Начальник курсу

Керівник

ПОГОДЖЕНО

Начальник командно-штабного інституту
 застосування військ (сил)

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” 20__ року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20__ року

полковник Андрій ГОЛОВАНОВ
(військове звання, ім'я та прізвище автора)

ЛЕКЦІЯ

з навчальної дисципліни

“ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК”

(назва навчальної дисципліни) (шрифт 12, усі літери великі)

Тема 1. Військові частини Сухопутних військ у загальновійськовому бою.

(номер і назва теми) (шрифт 14, усі літери малі)

Заняття 1. Основи бойового застосування військових частин Сухопутних військ у загальновійськовому бою та при веденні інших дій.

(номер і назва теми) (шрифт 14, усі літери малі)

Навчальний час: 2 год

Для слухачів командно-штабного інституту застосування військ (сил)

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри (ПМК)

“ ____ ” _____ 20__ року. Протокол № ____

Київ – 20__

Навчальна та виховна мета: 1. _____

2. _____

3. _____

Зміст

Вступ.

Навчальні питання.

1. _____

2. _____

Висновки.

Література: 1. _____

(повна назва джерела із зазначенням розділів та сторінок)

2. _____

3. _____

Матеріально - технічне забезпечення: _____

(Інфокус, полілюкс, слайди, схеми, макети тощо).

Завдання для самостійної роботи: 1. _____

2. _____

Вступ

1. (навчальне питання)

2. (навчальне питання)

Висновки

(посада, науковий ступінь, вчене звання, почесне звання, військове звання, підпис, ім'я, прізвище лектора)

* (шифр 14, усі літери малі, враховуючи правила орфографії)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

_____
(гриф секретності - за заповненням)

до _____

Прим. _____

К У Р С

Л Е К Ц І Й

з навчальної дисципліни

“ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК”

(назва дисципліни) (шрифт 12)

Для слухачів командно-штабного інституту застосування військ (сил)

(назва інституту) (шрифт 14)

Київ – 20_

Заняття проведені		
№ навч. групи	Дата	Час

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20_ року

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

з навчальної дисципліни
“ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК”
 (назва навчальної дисципліни) (шрифт 12)

Тема 6. Основи підготовки та дій окремої механізованої бригади під час проведення міжнародних миротворчих операцій
 _____
 (номер і назва теми) (шрифт 14)

Заняття 1. Підготовка та дії бригади під час проведення міжнародної миротворчої операції
 _____
 (номер і назва теми) (шрифт 14)

Вид заняття: лекція.

Метод проведення заняття: _____
 (усне викладення, дискусія, бесіда, тренування тощо)

Навчальна група (курс): _____

Час: 2 год

Місце проведення: лекційна аудиторія

Навчальна та виховна мета: _____

Література: _____

Матеріально – технічне забезпечення: _____

(технічні засоби навчання, озброєння та військова техніка)

План проведення навчального заняття

(шрифт 14, усі літери малі)

№ п/п.	Навчальні питання, їх короткий зміст	Час, хв	Методичні прийоми та методичні вказівки щодо відпрацювання кожного питання
1	2	3	4
I	Вступна частина		
1.	Прийом доповіді від командира групи про готовність навчальної групи до заняття.		Перевірка наявності слухачів та готовність їх до заняття.
2.	Зв'язок з матеріалами попередніх занять.		Нагадую тему попереднього заняття та пов'язую її з сьогодишнім заняттям
3.	Тема, мета й організація заняття.		Доведення вимог МО України, НГШ стосовно теми заняття. Оголошую тему, мету заняття та навчальні питання. Оголошую порядок проведення заняття.
II	Основна частина (проводять відповідно до методичної розробки кафедри)		Матеріал викладати у темпі, що дозволяє вести записи.
1.	Короткий зміст питання (ключові моменти питання, визначення, формули...)		Основні положення, визначення. Даю під запис (за необхідності) визначений матеріал. Пояснюю слайди, що демонструються. За необхідності наводжу приклади з досвіду військ. Короткий висновок з першого питання.
2.	Питання...		Нагадую тему заняття, її зміст (навчальні питання).
III	Заключна частина Підведення підсумків.		Визначаю ступінь досягнення мети заняття (визначаю позитивні сторони заняття та загальні недоліки).
	Відповіді на запитання.		Відповідаю на запитання слухачів
	Завдання на самостійну підготовку.		Видаю завдання для самостійної підготовки
	Тема і місце наступного заняття.		Оголошую тему, час і місце проведення наступного заняття

Начальник кафедри Сухопутних військ

(посада, науковий ступінь, вчене, почесне, військове звання, підпис, ім'я, прізвище) (шрифт 14)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

Для викладачів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20_ року

**МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
для проведення групової вправи
(вид заняття)**

зі слухачами командно-штабного інституту застосування військ (сил)
(назва інституту (центру)) (шрифт 14, усі літери малі)

з навчальної дисципліни: ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
(назва навчальної дисципліни) (шрифт 14)

Тема 4. Основи наступу бригади.

_____
(номер і назва теми у програмі навчальної дисципліни) (шрифт 14)

Заняття 8. Методика завершення прийняття рішення командиром бригади та його доповіді старшому начальнику.

_____
(номер і назва заняття в тематичному плані) (шрифт 14)

Метод проведення заняття: тренування

Час: 4 год

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри (ПМК)

“ ____ ” _____ 20_ року. Протокол № _____

Навчальна та виховна мета: 1. _____
(шрифт 14)

2. _____

Література: 1. _____

2. _____
(шрифт 14)

Матеріально – технічне забезпечення: _____
(Інфокус, полілюкс, слайди, схеми, макети тощо).

Розподіл часу для проведення навчального заняття

(шрифт 14 усі літери малі, враховуючи правила орфографії)

№ п/п	Навчальне питання (проблема)	Час, хв	Примітка
I	Вступна частина		
II	Основна частина		
1.	_____		
2.	_____		
	...		
III	Заключна частина		

Методика проведення навчального заняття.

1. Семінарське заняття.

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання до заняття, підготовки рефератів (доповідей). Вказівки слухачам щодо методики підготовки рефератів (доповідей), навчальної групи в цілому до заняття. Етапи та способи контролю підготовки рефератів (доповідей).

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Рекомендації щодо форм та способу контролю слухачів на занятті.

Порядок проведення семінарського заняття. Головні проблеми, які мають бути розглянуті з кожного навчального питання та основні висновки і рекомендації, які мають впливати з аналізу цих проблем. Рекомендовані шляхи та способи активізації дискусії на семінарському занятті. Перелік додаткових питань, що уточнюють певні положення, проблемні ситуації, приклади, які сприяють розвитку дискусії.

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків семінарського заняття.

Додатки: 1. Питання для проведення поточного контролю.

2....

2. Практичне заняття

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання слухачам на підготовку до заняття.

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Рекомендації щодо форм та способів контролю слухачів на занятті, навчально-матеріальної бази (озброєння і техніки, приладів, електронно-обчислювальної техніки, лінгафонного обладнання тощо).

Порядок проведення практичного заняття. Результати, яких необхідно досягнути при розгляді кожного навчального питання. Рекомендовані шляхи та способи активізації роботи слухачів на практичному занятті. Методика контролю за роботою слухачів у ході практичного заняття.

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків практичного заняття.

Додатки: 1. Питання для проведення поточного контролю.

2....

3. Модульний (рубіжний) контроль

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання слухачам на підготовку до заняття.

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Порядок проведення модульного контролю. Результати, яких необхідно досягнути після відпрацювання тестів та співбесіди з викладачем. Рекомендовані шляхи та способи активізації роботи слухачів. Методика контролю за роботою слухачів у ході виконання ними тестів (завдань).

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків модульного контролю.

Додатки: 1. Фонд педагогічних тестів.

2....

4. Тактична летючка

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання слухачам на підготовку до заняття.

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Рекомендації щодо форм та способів контролю слухачів на занятті.

Порядок проведення тактичної летючки. Результати, які мають бути оцінені за кожним критерієм у ході проведення тактичної летючки. Рекомендовані шляхи та способи активізації роботи слухачів. Методика контролю за роботою слухачів у ході тактичної летючки.

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків тактичної летючки.

Додатки: 1. Питання для проведення поточного контролю.

2. Еталонні відповіді.

3.....

5. Групове заняття

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання слухачам на підготовку до заняття.

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Рекомендації щодо форм та способів контролю слухачів на занятті.

Порядок проведення групового заняття із залученням навчально-матеріальної бази (озброєння і техніки, приладів, електронно-обчислювальної техніки, лінгафонного обладнання тощо).

Результати, яких необхідно досягнути при розгляді кожного навчального питання. Рекомендовані шляхи та способи активізації роботи слухачів. Методика контролю рівня засвоєння слухачами викладеного матеріалу у ході групового заняття.

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків групового заняття.

Додатки: 1. Питання для проведення поточного контролю.
2....

6. Групова вправа

Організація підготовки слухачів до заняття, термін видачі завдання слухачам на підготовку до заняття.

Зміст доповіді викладача на початку заняття.

Рекомендації щодо форм та способів контролю слухачів на занятті. Порядок проведення групової вправи із використанням топографічних карт, макету місцевості тощо.

Результати, яких необхідно досягнути при розгляді навчального питання. Рекомендовані шляхи та способи активізації роботи слухачів. Методика контролю за виконанням слухачами обов'язків однієї службової посади на занятті.

Основні моменти, які мають бути відображені під час підведення підсумків групової вправи.

Додатки: 1. Питання для проведення поточного контролю.
2. Еталонні відповіді.
3....

Начальник кафедри Сухопутних військ

(посада, науковий ступінь, вчене, почесне, військове звання, підпис, ім'я, прізвище) (шрифт 14)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

ЗАВДАННЯ НА ПІДГОТОВКУ ДО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

слухачам навчальної групи _____ командно-штабного інституту
застосування військ (сил) на групову вправу
(вид заняття)

Навчальна дисципліна: ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
(назва навчальної дисципліни) (шрифт 14)

Тема 4. Основи наступу бригади

Заняття 8. Методика завершення прийняття рішення командиром бригади та його доповіді старшому начальнику

Навчальні питання.

1. ...
- 2.

Рекомендована література

1. Державна програма розвитку Збройних Сил України на 2006–2011 роки.
2. Біла книга – 2007: оборонна політика України. – К.: МО України, 2007.
3. Засади підготовки і застосування Збройних Сил України на період 2006–2011 років. Ч. 1 (Загальні положення). – К.: ГШ ЗСУ, 2006.
4. Засади підготовки і застосування Збройних Сил України на період 2006–2011 років. Ч. 2 (Підготовка і ведення операцій ЗС України). – К.: ГШ ЗСУ, 2007.
5. Операція Об'єднання сил швидкого реагування – К.: НАОУ, 2004.
6. Методична розробка МР № ____.
7. ...

Матеріально - технічне забезпечення

1. Навчальні карти.
2. ПЕОМ.

Виконати: (вказують, що повинен виконати слухач до наступного заняття)

Начальник кафедри Сухопутних військ

(посада, науковий ступінь, вчене, почесне, військове звання, підпис, ім'я, прізвище) (шрифт 14)

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ПОГОДЖЕНО

Керівник органу військового управління,
 відповідальний за розроблення кваліфікаційних вимог
 до випускників курсів підвищення кваліфікації

_____ (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету оборони
 України імені Івана Черняховського

_____ (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року

125

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ
 (назва інституту (центру))

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН-ПРОГРАМА
курсів офіцерів об'єднаних оперативних штабів оперативного рівня (L-3)

Категорія тих, хто навчається: офіцери, які зараховані до резерву кандидатів для просування по службі на посади
 оперативно-тактичного рівня та мають освітній ступень “магістр (спеціаліст)” і вище

Термін навчання: до 7 місяців
Усього навчального часу: 1368 годин.

Розглянуто і схвалено Вченою радою Національного університету оборони України імені Івана Черняховського
 Протокол від “ ” _____ 20__ року № _____

І. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Підготовка посадових осіб – офіцерів, які призначені (зараховані до резерву кандидатів для просування по службі) на посади оперативного (оперативно-тактичного) рівня, здійснюється з метою вивчення теоретичних основ діяльності лідерів оперативного рівня, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеристикуються невизначеністю умов і вимог у галузі управління діями військових частин родів військ видів збройних сил у складі міжвидових угруповань військ (сил), планування та ведення операцій міжвидових угруповань військ органами військового управління оперативного (оперативно-тактичного) рівня, а також їх всебічного забезпечення під час спільного виконання ними завдань в операціях (бойових діях) та максимальної реалізації оперативних (бойових) можливостей угруповань військ (сил).

Головним завданням курсу є розвиток у слухачів лідерських та управлінських компетенцій, що властиві керівникам оперативного рівня, через ознайомлення з основними теоріями та моделями оперативного лідерства, а також поглиблення (набуття) професійних компетенцій щодо:

використання наукового та методичного апарату для оцінювання складних явищ в процесі управління військами (силами) при підготовці та веденні міжвидових операцій у сучасних умовах, розроблення стратегій;

розроблення письмових робіт за актуальною проблематикою та публічної презентації отриманих висновків перед аудиторією керівників-лідерів оперативного рівня;

оцінювання доцільності застосування основних положень теорії міжнародних відносин, геополітики та влади;

обґрунтування варіантів сукупності заходів з протидії актуальним загрозам національній безпеці;

оцінювання ролі демократичного цивільного контролю в управлінні сектором безпеки і оборони України;

формування стратегії воєнної безпеки держави та оцінювання можливості її реалізації;

планування та інтегрованого застосування всіх інструментів влади в інтересах стримування й відсічі повномасштабної збройної агресії;

організації й підтримання взаємодії всіх складових сектору безпеки і оборони, органів державної влади й громадянського суспільства для посилення міжвідомчої співпраці та залучення міжнародної допомоги в інтересах стримування й відсічі повномасштабної збройної агресії.

**II. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАН-ПРОГРАМИ
КУРСІВ ОФІЦЕРІВ ОБ'ЄДНАНИХ ОПЕРАТИВНИХ ШТАБІВ ОПЕРАТИВНОГО РІВНЯ**

ЛІДЕРСЬКІ КУРСИ (45,6 ECTS)				
БАЗОВИЙ МОДУЛЬ	М 1: ВІЙСЬКОВЕ ЛІДЕРСТВО	М 2: КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ	М 3: МІЖНАРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БЕЗПЕКИ	
JSTS СЛАВУТИЧ	КУРС ВЛ КУРС ДЦК	КУРС ВИХОВАННЯ ДОБРОЧЕСТНОСТІ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	КУРС СПІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ ЄС МІЖНАРОДНИЙ ТИЖДЕНЬ	
4,5 ECTS	3 ECTS	2 ECTS	2 ECTS	
М 4: ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)	М 5: ПЛАНУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ (БОЮ) ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО	М 6: ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЇ (БОЮ)	М 7: ВІЙСЬКОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО	
СВ ПС ВМС ДШВ, ССО	ОМ Розвідки ЗРВ Авіації	КУРС ЛОГІСТИКИ	КУРС МПІ	
ЗКСтГПЗ ЗВАСУ	JSTS СЛАВУТИЧ ДЗВІН КРОПИВА	4 ECTS	2 ECTS	
11 ECTS	КОЗ 4,5 ECTS			
М 8: ОБОРОННЕ ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ	М 9: СУЧАСНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	М 10: РЕАГУВАННЯ НА КРИЗУ		
ОБОРОННЕ ПЛАНУВАННЯ НА ОСНОВІ СПРОМОЖНОСТЕЙ	СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ СІМІС	1,5 ECTS		
3 ECTS	1,5 ECTS			
М 11: ПЛАНУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЇ (БОЮ) ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО	М 12: ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА	КОМПЛЕКСНИЙ ЕКЗАМЕН	РЕЗЕРВ	
КШН	1,5 ECTS	1 ECTS	3 ECTS	
1,1 ECTS				

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Курс проводиться впродовж ____ місяців, включаючи організаційні та святкові дні.

Навчальний план-програма включає в себе: цільову настанову; структуру навчальної план-програми; організаційно-методичні вказівки; зведені дані з бюджету часу на навчальний курс (у годинах/кредитах); розподіл навчального часу між кафедрами за видами навчальних занять; розподіл навчального часу між кафедрами за темами та видами навчальних занять, форми поточного та підсумкового контролю; інформаційно-методичне забезпечення.

Крім того, зі слухачами проводиться вступний курс, який завершується до початку першого модуля.

До викладання на курсі залучаються провідні наукові та науково-педагогічні працівники університету, керівний склад Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, видів та родів Збройних Сил України, запрошені лектори, які є кращими фахівцями у зазначеній галузі знань.

Навчання за навчальним план-програмою складається з базового та дванадцяти модулів, що забезпечує поглиблення теоретичних знань з питань виконання обов'язків на посадах оперативного (оперативно-тактичного) рівня.

Базовий модуль.

Мета модуля:

Сформувати готовність слухачів до курсового навчання, самоосвіти та комунікації, науково-дослідницької роботи, презентації результатів власної лідерської підготовки. Надати інформацію про курс, політику, процедури і протоколи, необхідні для досягнення успіхів під час навчання на курсі.

.....

Крім того, зі слухачами проводиться письмовий вхідний контроль на протязі двох годин.

Результат навчання (спроможності):

зрозуміти правила та процедури Національного університету оборони України;

самоосвітня, дослідницька, комунікативна, риторична компетентності;

володіти ключовими знаннями з історії України / розуміти Українську ідентичність;

.....

володіти основами наукового та ділового письма.

На вивчення базового модуля виділяється 4,5 кредити ECTS (135 годин, з них під керівництвом – 84 години, самостійна робота – 51 година).

Модуль 1: “Військове лідерство”

Мета модуля:

засвоєння теоретичних знань з психолого-педагогічних та культурологічних основ військового лідерства;

.....

відпрацювання практичних навичок Teambuilding, кризового менеджменту та управління змінами; розвиток критичного аналітичного мислення та стресостійкості військових керівників.

Результат навчання (спроможності):

розуміти зв'язок між концепцією командування на досягнення кінцевої мети та її застосуванням в рамках опосередкованого лідерства;

.....

Всього на модуль виділяється 3 кредити ECTS (90 годин, з них: під керівництвом викладача – 58 годин, самостійна робота – 32 години).

Модуль 2: “Критичне мислення та комунікація”

Мета модуля:

Навчити використанню відповідних теорій та академічних баз даних для збору та критичного аналізу даних та побудові структурованої та логічної письмової / усної дискусії, яка демонструє розуміння зібраної інформації.

Модуль складається з лекцій, семінарів, групової та індивідуальної роботи. Ключовими аспектами модуля є дотримання інтелектуальних стандартів, аналіз елементів для обміркування, відображення та написання власної роботи. Слухачі матимуть можливість подати попередню презентацію есе, окресливши основні висновки та рекомендації, які допоможуть підготувати остаточну версію презентації.

Результат навчання (спроможності):

підготувати аргументоване есе, що формує чітку і доречну тезу (набір тез), відповідаючи на питання есе, доводячи та аналізуючи достовірні докази в обґрунтування тез переконливо захищаючи певну позицію.

.....

використовувати різні бази даних та методи пошуку, щоб знайти потрібну інформацію.

Всього на модуль виділяється 2 кредити ECTS (60 годин, з них: під керівництвом викладача – 36 годин, самостійна робота – 24 години).

.....

**IV. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ НА НАВЧАЛЬНИЙ КУРС
(У ГОДИНАХ)**

Всього годин	З них		Заняття під керівництвом викладача								
	керівництвом викладача	самостійна робота	лекція	семінарське заняття	крутий стіл	групове заняття	практичне заняття	групова вправа	КШН/КШВТ (ВЕТ)	контрольні заходи	резерв навчального часу
У тому числі:											
Базовий модуль/135	84	51	16		2	28	38				
Модуль 1/90	58	32	6	8	14	18	8			4	
Модуль 2/60	36	24	2	4	6	16	8				
.....	...	....	....	....	....	....	....			....	
Модуль 4/330	210	120	74	2	8	108	12			6	
Модуль 5/134	90	44	4			20		62		4	
Модуль 6/120	78	42	16	2	4	52				4	
Модуль 7/60	38	22	14	10		10				4	
Модуль 8/90	60	30	12	2	4	30	4		4	4	
.....	...	....	....	....	....	....	....	....	....	....	
Модуль 10/45	30	15	6		10	8	2			4	
Модуль 11/34	34								34		
Модуль 12/45	24	21	2	2			18			2	
Заключні контрольні заходи, КЕ /30	6	24								6	
Всього: 1368	810	468	188	32	54	302	94	62	38	40	90

V. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ МІЖ КАФЕДРАМИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№№ з/п	Кафедра (центр)	Номер та назва модуля, теми занять	Всього годин	З них									групова вправа	КШН/КШВТ (ВЕТ)	контрольні заходи
				керівництвом викладача	самостійні заняття	лекція	семінарське заняття	круглий стіл	групове заняття	практичне заняття					
БАЗОВИЙ МОДУЛЬ															
1.	ІДВУ	Вступ	2	2		2									
2.	Оперативного мистецтва	Вхідний контроль	2	2								2			
4.	Суспільних наук	Блок Б-1. Риторична культура військового керівника.	51	30	21	4				6	20				
.....	.....	.....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
УСЬОГО ЗА БАЗОВИЙ МОДУЛЬ															
МОДУЛЬ 1. ВІЙСЬКОВЕ ЛІДЕРСТВО															
1.	Кафедра суспільних наук	Блок 1-01. Аналіз основних теоретичних підходів до вивчення лідерства / Дистанційний курс	12	2	10										2
...	.....	.....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	...
ВСЬОГО ГОДИН ЗА МОДУЛЬ 1															
.....															
ВСЬОГО ГОДИН ЗА МОДУЛЬ 3															
*МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БЕЗПЕКИ (у другий половині навчального року)															
1.	*Кафедра стратегії національної безпеки та оборони	Блок 3-01. Міжнародне середовище безпеки	42	28	14	2	6	4	12	4					

№№ з/п	Кафедра (центр)	Номер та назва модуля, теми занять	Всього годин	З них									Контрольні заходи
				під керівництвом викладача	самостійні заняття	лекція	семінарське заняття	крупний стіл	групове заняття	практичне заняття	групова вправа	КШН/КШВТ (ВЕТ)	
*ВСЬОГО ГОДИН ЗА МОДУЛЬ 3				60	40	20	14	6	4	12	4		
МОДУЛЬ 4. ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)													
1.	Сухопутних військ	Блок 4-01. Основи застосування військових частин (підрозділів) в загальновійськовому бою.	15	10	5	8				2			
2.	Розвідки		9	6	3					6			
3.	Авіації		6	4	2					4			
4.	ЗКС та ГЗ		3	2	1					2			
5.	ЗВАСУ		3	2	1					2			
	Всього		36	24	12	8				16			
6.	Оперативного мистецтва	Блок 4-02. Основи теорії оперативного мистецтва	10	6	4	2				4			
...	.....	.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
15.	РТтаСпВ		3	2	1	2							
	Всього		54	36	18	22				14			
...	.....	.....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
ВСЬОГО ГОДИН ЗА МОДУЛЬ 4				330	210	120	74	2	8	108	12		6
.....													
....	.....	.....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	....
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЬ 12				45	24	21	2	2			18		2
ЗАКЛЮЧНІ КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ													
1.	ОМ, СНБО, УВ, ПС, ВМС, КВ(С)МЧ, розвідки, суспільних наук, МПЗДВ (С)	ОМ, СНБО, УВ, ПС, ВМС, КОМПЛЕКСНИЙ ЕКЗАМЕН	30	6	24								
РЕЗЕРВ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ				8		8							
УСЬОГО ГОДИН				1278	810	468	188	32	54	302	94	38	40

VI. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Номер блока/ номер заняття	Вид заняття	К-ть годин	Кафедра	Назва заняття	Навчальні питання	Література
БАЗОВИЙ МОДУЛЬ (135 годин; під керівництвом викладача - 84год.; самостійна робота - 51 год.)							
1.		Л	2	ІДВУ	Вступ.	Організація підвищення кваліфікації офіцерів та державних службовців ЗС України	
2.		ПЗ	2	ОМ	Вхідний контроль		
Блок Б-1. Риторична культура військового керівника.							
1.	Б-1/1	Л	2	СН	Мистецтво публічного мовлення військового керівника	1. Роль і місце ораторського мистецтва в діяльності офіцера. 2. Принципи ораторського мистецтва.	[1-4]
....	....	....	....	....	.....	.....	....
Всього			30				
Блок Б-2. Українська воєнна історія в контексті державотворчих та культурних процесів.							
...	....	....	....	....	.....	.....	....
Всього			14				
Блок Б-5. Основи імітаційного моделювання операцій (бойових дій)							
1.	Б-5/1	Л	2	ЦМ	Використання засобів імітаційного моделювання у практиці підготовки військ.	1. Сутність, задачі, методи імітаційного моделювання. 2. Історія використання імітаційного моделювання для підготовки військ.	[16-21]
....	....	....	....	....	.....	.....	....
Всього			6				
Всього за модуль			84				

МОДУЛЬ 1. ВІЙСЬКОВЕ ЛІДЕРСТВО (90 годин; під керівництвом викладача - 58 год.; самостійна підготовка - 32 год.)					
Блок 1-01. Аналіз основних теоретичних підходів до вивчення лідерства / Дистанційний курс Теоретичні основи лідерства. ..... Правові аспекти військового лідерства (СР 10). Місія командування.					
1.	1-01/1	Вхідне тестування	2	СН	Вхідне тестування. Проводиться після закінчення вивчення дистанційного курсу (для проведення тестування використовуються тестові завдання закритої форми). [1-8]
Всього			2		
Блок 1-02. Філософія військового лідерства у контексті глобальних змін					
1.	1-02/1	Л	2	СН	1. Соціальні трансформації доби глобалізації. Постсучасне суспільство. 2. Гібридні загрози доби глобалізації та безпекова концепція стійкості держави і суспільства (за концепціями ООН, НАТО та ЄС). [2, 4]
....	....	....	....	....	....
5.	1-02/5	Л	2	СН	1. Моральні засади військового лідерства. Специфіка морально-етичного регулювання життєдіяльності Збройних Сил в мирний та воєнний період. 2. Етика військового керівника – управлінська культура в новітніх моделях ефективної воєнної організації. [5]
11.	1-02/11	КС	4	СН	Презентація (захист) слухачами авторського проекту: «Психологічні аспекти діяльності офіцера-лідера».
Всього			24		
Блок 1-03 Психологічні аспекти діяльності офіцера-лідера					
1.	1-03/1	ГЗ	2	СН	1. Психологія особистості офіцера-лідера. 2. Ролі військового лідера. [9, 10, 12, 13]

						3. Професійно важливі якості офіцера як стратегічного лідера.	
2.	1-03/2	ПЗ	2	СН	П'ятирівнева концепція розвитку військового лідерства.	1. Стратегія поведінки офіцера на першому рівні лідерства «Лідерська посада». 2. Стратегія поведінки офіцера на другому рівні лідерства «Реагування на зовнішні виклики». 3. Стратегія поведінки офіцера на третьому рівні лідерства «Результат».	[15-23]
....	....	....	....	....	.....	.....	....
9.	1-03/9	КС	4	СН	Презентація (захист) слухачами авторського проекту: «Мій шлях до військового лідерства, або чому оточення має обрати мене за лідера».		[23]
Всього			24				
Блок 1-04. Гендерні аспекти військового лідерства / Дистанційний курс							
Гендерна рівність як принцип розвитку демократичного суспільства.							
Психолого-організаційні особливості гендерної взаємодії військовослужбовців ЗС України.							
Гендерний профіль військової частини.							
1.	1-04/1	Підсумкове тестування	2	СН	Підсумкове тестування. Проводиться після закінчення вивчення дистанційного курсу (для проведення тестування використовуються тестові завдання закритої форми).		[24]
Всього			2				
Блок 1-05. Демократичний цивільний контроль над Збройними Силами України							
1.	1-05/1	ЛБ	2	СК	Нормативно-правові засади організації та здійснення демократичного цивільного контролю над Збройними Силами України.	1. Аналіз законодавства України про демократичний цивільний контроль ..... 2. Права і свободи військовослужбовців Збройних Сил України	[25-29]
2.	1-05/2	ГЗ	2	СК	Зарубіжний досвід організації та здійснення демократичного цивільного контролю на збройними силами.	1. Особливості європейської системи демократичного цивільного контролю над збройними силами. 2. Національні практики держав-членів	[25-29]

							Європейського Союзу у сфері демократичного цивільного контролю.	
...	....	....	....	....	....	....	.....	....
Всього					6			
Всього за модуль					58			
Модуль 2. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ								
(60 годин; під керівництвом викладача - 36 год.; самостійна підготовка - 24 год.)								
Блок 2-01. Критичне мислення та комунікація – теоретичний блок.								
Навчання як система. Інтелектуальний вимір військового лідерства.								
1.	2-01/1	ГЗ	2	СН	Критичне мислення: основні елементи та рівні	1. Співвідношення критичного мислення з формальною та індуктивною логіками 2. Воєнні аспекти критичного мислення.		[1, 3]
....	.....	....	....	....	.....	.....		....
Всього			12					
Блок 2-02. Операційний блок розвитку критичного мислення. Ментальні моделі та типи мислення.								
1.	2-02/1	ГЗ	2	СН	Логічна теорія аргументації та критика	1. Несуперечність та послідовність як вимоги до критичного мислення. Основні закони логіки як схеми правильного міркування.		[1, 8]
..								
Всього за модуль			36					
.....								
Модуль 12. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА								
(45 годин; під керівництвом викладача 24 год.; самостійна робота 21 год.)								
Блок 12-01. Фізична підготовка в Збройних Силах України								
1.	12-01/1	Л	2	ФВСФП	Функціонування системи фізичної підготовки	1. Загальна характеристика процесу фізичного вдосконалення		[1-4, 6]
....	.....	.....	.....	....	.....	.....		....
Всього			24					
Всього за модуль			24					
1.		КЕ	6	ОМ, ..., розвідки СН, ...	Заключні контрольні заходи			
Всього			834					

VII. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Вступний контроль проводиться на першому занятті шляхом написання письмової роботи на задану викладачем тему впродовж 45 хвилин.

Поточний контроль проводиться під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань, лекцій, співбесід з окремих питань. Засоби поточного контролю: тестові завдання, виступи на семінарах, круглих столах та групових і практичних заняттях. Оцінка роботи слухача під час вивчення модуля обчислюється як відсоток середньої оцінки слухача за заняття, що передбачають оцінювання, від максимальної можливої середньої оцінки за ці заняття.

Підсумковий контроль за навчальний модуль здійснюється проведенням презентації письмових робіт та захисту індивідуальних і колективних проєктів.

Підсумковий контроль за базовий модуль:

Блок Б-1. Риторична культура військового керівника здійснюється написанням есе за темою, що пропонується.

.....

Блок Б-5. Основи використання системи імітаційного моделювання JSATS здійснюється у формі практичного виконання завдання з використанням засобу імітаційного моделювання бойових дій JSATS.

Підсумковий контроль за Модуль 1 “Військове лідерство” здійснюється шляхом презентації авторського проєкту «Мій шлях до військового лідерства, або чому оточення має обрати мене за лідера», ...

Підсумковий контроль за Модуль 2 “Критичне мислення та комунікація” здійснюється шляхом презентації авторського проєкту “Критичне мислення офіцера на шляху до п’ятого рівня військового лідерства”, ...

Підсумковий контроль за Модуль 12 “Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка” здійснюється за результатами перевірки рівня фізичної та методичної підготовленості слухачів під час диференційованого заліку. Слухач, що не виконав одну з призначених вправ без поважної причини оцінюється “незадовільно”. ..... Положення про організацію фізичної підготовки зі слухачами з обмеженими функціональними можливостями за показниками фізичного стану) із загальною оцінкою від 0 до 100 балів.

Якість засвоєння навчального матеріалу за модуль здійснюється за результатами поточної успішності, оцінкою рівня методичної та фізичної підготовленості відповідно до вимог діючої Настанови з фізичної підготовки.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом проведення комплексного екзамену за всією програмою наприкінці навчання.

VIII. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДО БАЗОВОГО МОДУЛЯ

Блок Б-1

1. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. 2-е вид. Київ, 2017. 256 с.
2. Борисов Ю. Мастер слова. Київ, 2016. 140 с.

ДО МОДУЛЯ 1. ВІЙСЬКОВЕ ЛІДЕРСТВО

Блок 1-01.

1. Дистанційний курс “Військове лідерство”.

Блок 1-02.

2. Бауман З., Плинні часи. Життя в добу непевності / Пер. з англ. Антона Марчинського. Київ: “Критика”, 2013.
3. Бек У. Що таке глобалізація? / Пер. з нім Київ, 2017.

Блок 1-05.

25. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки: актуальні джерела. Видання друге, доопрацьоване і доповнене. – Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння, Київ, 2016. – 272 с.

ДО МОДУЛЯ 3. МІЖНАРОДНЕ СЕРЕДОВИЩЕ БЕЗПЕКИ

1. Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” від 1.07.2010 р. № 2411-VI (зі змінами.)

Додатково:

1. Глобальна та національна безпека: підручник / авт.. кол. ; В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянук; за заг. ред. Г.П. Ситника – Київ: НАДУ, 2016. – 784 с.

ДО МОДУЛЯ 12. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА

Блок 11-01.

1. Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка: навч. посіб. / С.І. Глазунов, Л.Я. Іващенко, С.М. Жембровський, О.В. Молоков, Ю.В. Муштагов, Ю.С. Фіногенов. – К. : НУОУ, 2012. – 284 с.

.....

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри оперативного мистецтва
Протокол від “ ” 20__ року №

Начальника кафедри оперативного мистецтва

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Начальник інституту державного
військового управління

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Начальник науково-методичного
центру організації освітньої діяльності

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з
навчальної роботи

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ” 20__ року

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ПОГОДЖЕНО

Керівник органу військового управління,
 відповідальний за розроблення кваліфікаційних вимог
 до випускників курсів підвищення кваліфікації

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “   ”   20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету оборони
 України імені Івана Черняховського

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “   ”   20__ року

_____
 (назва центру)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН-ПРОГРАМА

Вищих академічних курсів

з питань організації роботи обласних військових комісаріатів

(назва курсу) (шрифт 14, усі літери малі)

Категорія тих, хто навчається: офіцери органів військового управління, військові комісари обласних військових комісаріатів та їх заступники

Термін навчання: до 3 тижнів

Усього навчального часу: 162 год.

Розглянуто і ухвалено Вченою радою Національного університету оборони України імені Івана Черняховського
 Протокол від “   ”   20__ року № ____

І. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Підготовка посадових осіб – офіцерів органів військового управління, військових комісарів обласних військових комісаріатів та їх заступників здійснюється з метою вивчення основ воєнної безпеки і оборони держави, оновлення та поглиблення знань у сфері мобілізаційної роботи, підвищення ефективності прийняття посадових рішень при виконанні посадових обов'язків професійної діяльності.

Головні завдання курсу:

1. Дати слухачам знання щодо:

основ воєнної безпеки і оборони держави, стратегічного розгортання та застосування Збройних Сил України у кризових ситуаціях воєнного характеру;
загальних положень мобілізаційної підготовки і проведення мобілізації держави, основ управління державою в особливий період;
системи бойової та мобілізаційної готовності та змісту завдань що покладаються на Збройні Сили України в особливий період;
.....
.....

2. Сформулювати у слухачів уміння щодо організації:

територіальної оборони у зоні відповідальності військового комісаріату;
роботи військових комісаріатів під час підготовки підрозділів територіальної оборони (стрілецьких батальйонів, загонів оборони та рот охорони) до виконання завдань за призначенням;
роботи в обласних військових комісаріатах щодо ведення військового обліку людських та транспортних мобілізаційних ресурсів та порядку встановлення ліміту на вилучення транспортних засобів та іншої техніки з народного господарства;
.....
.....
запобігання корупції та оцінки корупційних ризиків.

ІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальний план-програма включає в себе: цільову настанову; організаційно-методичні вказівки; зведені дані з бюджету часу на навчальний курс (у годинах); розподіл навчального часу між кафедрами за темами та видами навчальних занять, форми поточного та підсумкового контролю; інформаційно-методичне забезпечення.

Навчальний план-програма складається з 5 тем, вивчення яких забезпечує поглиблення теоретичних знань з питань організації і проведення мобілізаційної роботи, набуття нових та удосконалення набутих знань та умінь щодо виконання задач службової діяльності керівників і спеціалістів структурних підрозділів обласних (районних) військових комісаріатів призначених (зарахованих до

кадрового резерву) на відповідні посади з метою вивчення, оновлення та поглиблення знань у сфері мобілізаційної роботи, підвищення ефективності прийняття рішень при виконанні посадових обов'язків чи професійної діяльності.

Всього на навчання відведено 162 години, з них: 104 години на заняття під керівництвом викладача, у тому числі 4 години на комплексний екзамен, 58 годин на самостійні заняття. Передбачено проведення практичних (групових) занять на базі військових комісаріатів, а саме: 18 годин – у Київському міському військовому комісаріаті та 18 годин – у Київському обласному військовому комісаріаті.

Вивчення змісту навчального плану-програми здійснюється проведенням лекційних, групових та практичних занять, круглого столу, а також самостійних занять слухачів з навчальним матеріалом.

Перевірка якості підготовки слухачів здійснюється під час поточного і підсумкового контролю. Поточний контроль проводиться на початку усіх видів занять у формі: контрольних опитувань, лєточок, співбесід з окремих питань. Підсумковий контроль здійснюється шляхом проведення комплексного екзамену за всією програмою наприкінці навчання.

ІІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ НА НАВЧАЛЬНИЙ КУРС (У ГОДИНАХ)

Усього годин	З них		Заняття під керівництвом викладача						
	під керівництвом викладача	самостійні заняття	лекція	семінарське заняття	круглий стіл	групове заняття	практичне заняття	групова вправа	комплексний екзамен
162	104	58	32	8	4	16	36	4	4

ІV. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ МІЖ КАФЕДРАМИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Кафедра (центр)	Номер та назва теми занять	Усього годин	З них		Вид навчальних занять							комплексний екзамен
				керівництвом викладача	самостійні заняття	лекція	семінарське заняття	круглий стіл	групове заняття	практичне заняття	групова вправа		
1.	Центр ІПК	Вступ	2	2		2							
1.	Кафедра стратегії національної безпеки та оборони Кафедра управління військами Кафедра керівництва військами (силами) у мирний час	Тема 1. Підготовка держави до оборони	11	10	1	8			2	11			
2.			2	2		2			2				
3.			4	4		4			4				
Усього годин за тему 1.			17	16	1	14			2	17			
....	.....	.....	....	.....	....	....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
....	.....	.....	....	.....	....	....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
....	.....	.....	....	.....	....	....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
1.	Кафедра керівництва військами (силами) у мирний час	Тема 5. Комплектування Збройних Сил України мобілізаційними ресурсами в особливий період	34	24	10	2			4	18			
2.	Кафедра тилового забезпечення		2	2		2							
Усього годин за тему 5.			36	26	10	4			4	18			
Комплексний екзамен			8	4	4								4
Резерв навчального часу			4		4								
Усього годин			162	104	58	32	8	4	16	36	4	4	4

V. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Кафедра (центр)	Номери та назвatem і занять, їх зміст	Усього годин	З них		Вид навчальних занять						Звітність	Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення
				керівництвом викладача	самостійні заняття	лекція	семінарське заняття	круглий стіл	групове заняття	практичне заняття	групова вправа		
1	ЦППК	Вступ. Організація підвищення кваліфікації офіцерів ..	2	2		2							
		Тема 1. Підготовка держави до оборони	17	16	1						2		
1.	Стратегії національної безпеки та оборони	Тема 1. Заняття 1. Стратегічні аспекти підготовки держави до оборони. 1. Підготовка держави до оборони. 2. Завчасна і безпосередня підготовка Збройних Сил України до застосування. <u>Самостійна робота:</u> Завдання системи забезпечення інформаційної безпеки Міністерства оборони України ..	3	2	1	2							[1, 9-16, 41, 51, 61, 65, 81, 87, 91-92], ПЕОМ, інфокус, слайди
.....	.....	.....	....	....	....	....	....	....	....	....	....	...	.....
Усього за теми 1-5			148	98	50	30	8	4	16	36	4	4	
Комплексний екзамен			8	4	4							4	
Резерв навчального часу			4		4								
Усього годин			162	104	58	32	8	4	16	36	4	4	

VI. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань, лекточок, співбесід з окремих питань. Засоби поточного контролю: тестові завдання, виступи на круглому столі та групових заняттях. Підсумковий контроль здійснюється шляхом проведення комплексного екзамєну за всією програмою наприкінці навчання.

VII. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Кримінальний кодекс України.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
3. Указ Президента України від 2 вересня 2013 р. № 471/2013 "Положення про територіальну оборону України".
- .....
- .....
23. Стратегічні аспекти підготовки держави до оборони. Навчальний посібник. – К: НАОУ, 2012.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри керівництва військами (силами) в мирний час
Протокол від " ____ " ____ 20 ____ року № ____

Начальник кафедри керівництва військами (силами) в мирний час

" ____ " ____ 20 ____ року
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

ПОГОДЖЕНО

Начальник центру перепідготовки
та підвищення кваліфікації

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

" ____ " ____ 20 ____ року

ПОГОДЖЕНО

Начальник науково-методичного
центру організації освітньої діяльності

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

" ____ " ____ 20 ____ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з
навчальної роботи

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

" ____ " ____ 20 ____ року

Аркуш погодження
навчального плану-програми курсів підвищення кваліфікації та професійного рівня
з питань організації роботи обласних військових комісаріатів

№ з/п	Кафедра	Військове звання, прізвище, ініціали начальника	Підпис, дата	Примітка
1.	Стратегії національної безпеки та оборони			
2.	Управління військами			
3.	Оперативного та бойового забезпечення			
4.	Технічного забезпечення			
5.	Тилового забезпечення			
6.	Економіки та фінансового забезпечення			
7.	Суспільних наук			
8.	Правового забезпечення			
9.	Зв'язку та АСУ			
10.	Застосування інформаційних технологій та інформаційної безпеки			
11.	.....			

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник ... – начальник Національного
університету оборони України
імені Івана Черняховського

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20_ року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН підготовки командно-штабної воєнної гри

Термін	Короткий зміст заходу, документи, які розробляють (розглядають)	Відповідальні за виконання	Співвиконавці	Відмітка про виконання
1. РОЗРОБЛЕННЯ (УТОЧНЕННЯ) ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ КШВГ				
Основоположні документи				
До 21.03.2019	Замисел командно-штабної воєнної гри (текстуальна частина)	Начальник кафедри ОМ	Начальники кафедр: УВ; СВ; РВіА; ...	
...				
Організаційні документи				
До 25.04.2019	Схема апарату керівництва та посередників	Начальник кафедри УВ	Начальники кафедр ОМ; СВ; РВіА; ...	
...				
Навчально-методичні документи				
До 25.03.2019	План-календар проведення командно-штабної воєнної гри	Начальник кафедри ОМ		
...				
Оперативні документи				
До 25.03.2019	Оперативний наказ для “Південних” (“Синіх”)	Начальник кафедри ОМ	Начальники кафедр: розвідки; УВ; СВ; ...	
...				
Документи щодо забезпечення командно-штабної воєнної гри				
До 28.03.2019	Схема організації зв'язку апарату керівництва	Начальник відділу	Начальник кафедри	

...		зв'язку та ІС	зв'язку та АСУ
	2. ОРГАНІЗАТОРСЬКА РОБОТА		
	3 організації управління		
До 25.03.2019	Списки посадових осіб апарату керівництва, посередників та експертів на командно-штабну військову гру	Начальники відповідних кафедр, інститутів	
...			
	3 організації взаємодії		
До 28.03.2019	Узагальнення списків тих, хто навчається, які залучаються на командно-штабну військову гру, за посадами	Начальник кафедри УВ	Начальник кафедри ОМ
	3 організації забезпечення		
До 10.04.2019	Розмноження оперативно-стратегічного завдання командно-штабної військової гри	Начальники кафедр: ОМ; УВ	Начальник РВВ
...			
	3 організації досліджень та підведення підсумків		
До 30.04.2019	Організація роботи відділу організації досліджень на період проведення командно-штабної військової гри	Начальник НМЦОННТД	
...			
	3. ПІДГОТОВКА АПАРАТУ КЕРІВНИЦТВА		
26.02.2019	Проведення установчого заняття з відділом планування та начальниками провідних кафедр	Керівник КШВГ	
...			
	4. ПІДГОТОВКА ТИХ, ХТО НАВЧАЄТЬСЯ		
До 28.03.2019	Розподіл тих, хто навчається за посадами по пунктах управління	Начальник кафедри УВ	Начальник кафедри ОМ
...			
	5. КОНТРОЛЬ ГОТОВНОСТІ ДО КОМАНДНО-ШТАБНОЇ ВОЄННОЇ ГРИ		
06.05.2019	Перевірка засобів зв'язку і розгорнутих автоматизованих робочих місць основних посадових осіб, ... обладнання робочих місць, наявність і стан формалізованих документів	Начальник штабу керівництва	Начальники кафедр: ОМ; УВ; ...
...			

Начальник штабу керівництва

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище) (шрифт 12)

“ ” 20 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ” _____ 20_ року

ЗАМИСЕЛ КОМАНДНО-ШТАБНОЇ ВОЄННОЇ ГРИ
зі слухачами випускних курсів
Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського

I. Тема командно-штабної воєнної гри: оперативне планування за стандартами НАТО та ведення оборонної (наступальної) операції оперативного угруповання військ.

II. Навчальні та дослідницькі цілі

Навчальні:

1. Закріпити теоретичні знання та практичні уміння слухачів ....
2. ...

Дослідницькі:

1. Перевірити відповідності положень ....
2. ...

III. Час проведення: 09.00 14.05.2019 – 18.00 16.05.2019 року...

IV. Місця проведення: навчальні командні пункти, ...

V. Склад тих, хто залучаються: слухачі випускних курсів очної та заочної форми здобуття освіти; управління університету....

VI. Склад сторін:

“Східні” та “Південні” – умовні найменування держав учасників воєнного конфлікту. “Південно-Західні” та “Північні” – умовні найменування нейтральних держав. Бойовий склад, укомплектованість військ (сил) ...

Збройні сили сторін:

“Східні” – Сухопутні війська, Повітряно-¹³³ ли, ...

Збройні сили виконують планові завдання

Генеральний штаб збройних сил “Східних” здійснює безпосереднє керівництво ППО держави, стратегічне розгортання військ (сил) ....

Сухопутні війська: армій – 10 ....

Повітряно-космічні сили: 1 Армія ВПС та ППО (Західний ВО); ...

Повітрянодесантні війська 7,76 дшд; 98,106 пдд; ...

Воєнно-морський Флот: Північний, Балтійський, ...

“Південні” – Сухопутні війська, Повітряні сили, ...

Сухопутні війська – ОК А, Б, С, Д, Е; 1 АК; 1 рбр, ...

Повітряні Сили збройних сил “Південних”: ...

Військово-Морські Сили Морські командування “А”, ...

VII. Вихідна обстановка і замисел дій сторін

Вихідна обстановка на .....

“Східні” обрали стратегічною метою ...

Збройні сили “Східних” ...

Для проведення наступальної операції на основі Південного ВО ЗС “Східних” створене об’єднане стратегічне командування “Р” (ОСК“Р”) у складі: ОУВ “Ф”, “Л”, “К”; ....

Оперативне угруповання військ “Ф” (ОУВ “Ф”) (створене на основі 8А): 15 мсд; 11,12 омсбр, 81, 82 омсбр; 9 омсп; ....

Оперативне угруповання військ “Л” (ОУВ “Л”) (створене на основі 12 АК): 12 АК (21, 22, 23, 24 омсбр; 25 омсп ; 26 отб; ...

Оперативне угруповання військ “К” (ОУВ “К”) (створене на основі ОГр“К”): 280, 200 омсбр; 56 одшбр; 73 дшп 7 дшд; ...

Для проведення оборонної операції зі складу збройних сил “Південних” створене стратегічне угруповання військ (сил) (СУВ(с)) у складі:

ОУВ “А”, “Б”, “С”, ОТУ “Д”; 1 опдбр (без 3 пдб), 1 одшбр; ...

ОУВ “А” (створене на основі ОК “А”): 21,22 омбр; ...

“Північні” підтримують зусилля міжна 135 зтовариства у боротьбі з тероризмом, ...

Замислом дій сторони передбачають:

“Східні”: на Кальміуському, ...

Ударними угрупованнями військ ОСК “Р” завдати удари:

головний: на Кальміуському напрямку – СТАРОЛАСПА, КУЙБИШЕВЕ, ЗАПОРІЖЖЯ;

інші удари:

на Кальміуському напрямку – ДЕБАЛЬЦЕВЕ, СЛОВ’ЯНСЬК, ІЗЮМ;

на Перекопському напрямку – ГЕНІЧЕСЬК, МЕЛІТОПОЛЬ, ДНІПРОРУДНЕ.

...

З виконанням найближчого завдання ОСК “Р” наростити зусилля:

на Перекопському напрямку на Д4-Д5 висадкою повітряних десантів ...

Головний удар завдати у напрямку – СТАРОЛАСПА, КУЙБИШЕВЕ. ...

Основні зусилля в оборонній операції СУВ(с) зосередити ...

Після початку агресії “Східних” відбити ...

У разі прориву противником оборони на визначених операційних напрямках, завдати йому вогневого ураження на ділянках прориву, ...

Співвідношення сил та засобів сторін угруповань сухопутних військ у смузі оборони (наступу)

“Південні” (ОУВ “А”)	Співвідношення	“Східні” (ОУВ “Ф”)
21, 22 омбр; 23, 24 омпбр; ...	1: 1,8	15 мсд; 11,12, 81, 82 омсбр; ...
2,52		4,51

Авіації

“Південні” (ОТАК “А”)	Співвідношення	“Східні” (ОТАК “Ф”)
ОТАК “А” (831, 832 бр ТА); ...	1:1,59	ОТАК “Ф” – 11 орап, 3 вап, 19 ...
БП - 1336		БП - 2124

VIII. Порядок проведення командно-штабної воєнної гри

О 09.00 06.05 за 8 діб до початку гри тим 135 ється, через НАСУВ “СЛАВУТИЧ” доводять: оперативні завдання, зміст карт вихідної обстановки на 09.00 14.05.

Навчання проводять у два етапи протягом 5 діб.

Перший етап

Для “Східних”: “Оперативне планування наступальної операції ОУВ за стандартами НАТО”.

Тривалість:

за оперативним часом – 3 доби (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

за астрономічним часом – 3 дні (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

Навчальні питання:

...

Для “Південних”: “Оперативне планування оборонної операції ОУВ за стандартами НАТО”.

Тривалість:

за оперативним часом – 3 доби (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

за астрономічним часом – 3 дні (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

Навчальні питання:

...

Характер дій сторін

“Східні” завершують оперативне розгортання 1-го ешелону ...

“Південні” ведуть бойові дії з утримання займаних рубежів, ...

Порядок відпрацювання навчальних питань

Перший день – 14.05 (вівторок)

До 08.30 оперативний склад займає пункти управління,...

Керівництво навчання протягом етапу вивчає методи роботи тих, хто навчається, проводить аналіз замислів та планів, що виробляються. ...

Другий етап

Для “Східних”: “Ведення наступальної операції ОУВ”...

Для “Південних”: “Ведення оборонної операції ОУВ”...

Обстановка на початок другого етапу (09.00. 27.05 (Д))

“Східні” ...

“Південні” ...

Характер дій сторін.

“Східні” ...

“Південні” ...

“Північні” ...

Збройні сили “Східних”:

на Слабожанському операційному напрямку ...

ІХ. Організація керівництва командно-штабної воєнної гри:

керівник КШВГ –....

начальник штабу керівництва – ...

Х. Місце, час і порядок підведення підсумків командно-штабної воєнної гри: за окремим планом.

Керівник командно-штабної воєнної гри

(військове звання, підпис, ім’я, прізвище)

“   ”   20_ року

* (шифр 14, враховуючи правила орфографії)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник ... – начальник Національного
університету оборони України
імені Івана Черняхівського

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20_ року

ПЛАН-КАЛЕНДАР

проведення командно-штабної воєнної гри зі слухачами випускних курсів
Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

Тема: “Оперативне планування за стандартами ....”

Час проведення: 09.00 14.05.2019 – 18.00 16.05.2019 року...

№ п/п	Основні заходи	Дата, час	
		ОУВ “А”	ОУВ“Ф”
1	2	3	4
До початку КШВГ			
1	Доведення до тих, хто навчається, через НАСУВ “СЛАВУТИЧ” оперативного завдання, змісту карт вихідної обстановки на 09.00 14.05	25.04 09.00	
	...		
У ході КШВГ			
Перший етап			

Для "Південних": "Оперативне планування оборонної операції ОУВ за стандартами НАТО".
Для "Східних": "Оперативне планування наступальної операції ОУВ за стандартами НАТО".

Тривалість:

за оперативним часом – 3 доби (09.00 14.05 – 18.00 16.05).

за астрономічним часом – 3 дні (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

Перший день – 14.05 (вівторок)		
1	Зайняття пунктів управління оперативним складом. Підготовка робочих місць і перевірка засобів зв'язку та АСУ	08.30
	...	08.45
4	Організація оперативного планування	09.00 – 12.00
4.1	Аналіз отриманого завдання	09.00 – 10.00
	...	
5	Вироблення замислу оборонної операції ОУВ "А", та наступальної операції ОУВ "Ф"	12.00 – 18.00
5.1	Робота груп експертів	12.00 – 14.00
	...	
6	Нарощування обстановки. Вивчення керівництвом методів роботи ...	09.00 – 18.00
	Другий день – 15.05 (середа)	
	...	
	Другий етап	
	...	
	Після завершенню КШВГ	
1	Підведення підсумків командно-штабної воєнної гри	За окремим планом

Начальник штабу керівництва

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

" " 20 року

**ОПЕРАТИВНО-СТРАТЕГІЧНЕ ЗАВДАННЯ
для проведення командно-штабної воєнної гри
зі слухачами випускних курсів
Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського**

Обстановка на 09.00 14.05
Електронна карта

I. Воєнно-політична обстановка

Воєнно-політична обстановка у світі та довкола ...

II. Загальна обстановка

Через збройні конфлікти на території “Південних” ...

III. Склад збройних сил сторін

Збройні сили виконують планові завдання ...

IV. Часткова обстановка

Свої війська (сили) та противник	Дії, які виконують (проводять)
“Східні”	
Збройні сили “Східних”	У порушення міжнародних угод безпосередньо у прикордонних районах з Донецької, Луганської та Харківської ...
	...

V. Управління військами (силами)

Управління військами (силами) збройних сил “Південних”, ...

VI. Оперативне, логістичне, медичне та морально-психологічне забезпечення

Оперативне забезпечення. Центр розвідки ООШ збройних сил “Південних” (Ірпін), Центр технічної розвідки (Ізяслав), ...

Логістичне забезпечення. Логістичне забезпечення військ (сил) збройних сил “Південних” здійснюється за територіальним принципом ...

Медичне забезпечення. Військові госпіталі, поліклініки, санаторії знаходяться у пунктах постійної дислокації, здійснюють...

Внутрішньополітична обстановка характеризується активною реалізацією військово-політичним керівництвом “Південних”, ...

VII. Додаткові дані про противника

За інформацією, яка надана Міністерством закордонних справ, Службою зовнішньої розвідки, Державною прикордонною службою, ...

VIII. Довідкові дані

1. Метеорологічні, фізико-географічні умови, стан комунікацій – реальні. Час – київський.

2. ...

Виконати

1. Вивчити оперативне завдання і оцінити обстановку.

2. ...

КЕРІВНИЦТВО НАВЧАННЯМ

ОСОБИСТИЙ ПЛАН РОБОТИ

керівника командно-штабної воєнної гри

зі слухачами випускних курсів Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

Тема: “Оперативне планування за стандартами НАТО та ведення ....”

Час проведення: 09.00 14.05.2019 – 18.00 16.05.2019 року,...

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КШВГ

До початку КШВГ

1. Доведення до тих, хто навчається, через НАСУВ “СЛАВУТИЧ” оперативного завдання, змісту карт вихідної обстановки на ...
2. Вивчення слухачами оперативних завдань, вихідної обстановки, підготовка вихідних даних, формалізованих документів, розрахункових задач – ...
3. ...

Уході КШВГ

ПЕРШИЙ ЕТАП

Для “Південних”: “Оперативне планування оборонної операції ОУВ за стандартами НАТО”.

Для “Східних”: “Оперативне планування наступальної операції ОУВ за стандартами НАТО”.

Тривалість:

за оперативним часом – 3 доби (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

за астрономічним часом – 3 дні (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

Навчальні питання:

1. Оперативне планування оборонної (наступальної) операції оперативного угруповання військ...

2. ....

Перший день КШВГ – 14 травня 2019 року (вівторок)

Порядок роботи керівника КШВГ	Дії штабу керівництва та посередників	Дії тих, хто навчається
08.30 – 08.45 – перевіряю своєчасність заняття пунктів управління ...	Займають пункти управління.	Оперативний склад займає управління.
...		
...	Другий день КШВГ – 15 травня 2019 року (середа)	
ДРУГИЙ ЕТАП		
Для “Південних”: “Ведення оборонної операції ОУВ”		
Для “Східних”: “Ведення наступальної операції ОУВ”		
Тривалість:		
за оперативним часом – 3 доби (09.00 27.05 – 18.00 29.05)		
за астрономічним часом – 2 дні (09.00 20.05 – 18.00 21.05)		
Навчальні питання:		
3. Управління війська (силами) під час утримання переднього краю оборони та ведення бойових		
4.		
Четвертий день КШВГ – 20 травня 2019 року (понеділок)		
...		

Начальник штабу керівництва

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище) (шрифт 12)

“ ” 20_ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник ... – начальник Національного
університету оборони України
імені Івана Черняхівського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   _____ 20_ року

ПЛАН

нарошування обстановки для першого етапу командно-штабної воєнної гри зі слухачами випускних курсів
Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

Тема етапу:

Оперативне планування оборонної (наступальної) операції ...

Мета нарошування
обстановки:

Відтворити ситуацію реальних воєнних дій ...

Пояснення про порядок
роботи тих, хто
навчається:

У ході першого етапу ті, хто навчаються, здійснюють заходи оперативного планування на
ведення оборонної (наступальної) операції ...

Тривалість етапу:

за оперативним часом – 3 доби (09.00 14.05 – 18.00 16.05)
за астрономічним часом – 3 дні (09.00 14.05 – 18.00 16.05)

№	Час доповіді	Зміст даних обстановки (ввідної)	Кому доводиться	У ролі кого доводиться	Примітка
Перший день 14 травня (вівторок)					
Для ОУВ "А"					
1	09.05	На КП 21, 22 омбр, 23, 24 омбр, 25 отбр ...	Командувачу/ Начальнику штабу ОУВ "А"	ОЧ ЦУО "Південних"	
		...			
Для ОУВ "Ф"					
1	09.05	На КП 15 мед; 11, 12 омсб, 81, 82 омсбр; 9 омсп; 31 одсбр; ...	Начальнику штабу ОУВ "Ф"	ОЧ ЦУО "Східних"	
		...			
Другий день 15 травня (середа)					
Для ОУВ "А"					
1	09.05	Під час руху групи офіцерів ОУВ "А" для .ередачі Замислу оборонної операції (з 08.00 до 08.40 15.05) на ОКП СУВ(с) ...	Командувачу/ Начальнику штабу ОУВ "А"	ОЧ ЦУО "Південних"	
		...			
Для ОУВ "Ф"					
1	09.05	У постійно діючих радіомережах штабу 11 обр ССпО спостерігаються спроби вийти на зв'язок невідомих кореспондентів...	Старшому ОГ ССпО	Командир 11 обр ССпО	
		...			
Третій день 16 травня (четвер)					
Для ОУВ "А"					
1	09.05	3 доповіді НОУ – план перегрупування зі зміною частин на лінії зіткнення (з 08.00 14.05 до 08.00 16.05) виконанні ...	Командувачу/ Начальнику штабу ОУВ "А"	ОЧ ЦУО "Південних"	
		...			

Начальник групи аналізу рішень та нарощування обстановки

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

" " 20_ року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КОМАНДНО-ШТАБНИЙ ІНСТИТУТ ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)

Ж У Р Н А Л
обліку контрольних робіт
слухачів заочної форми здобуття освіти
Прийом _____ року _____ курс

161

Розпочато _____
(дата)
Закінчено _____
(дата)
на _____ аркушах

Київ – 20__

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

Ж У Р Н А Л

**обліку рецензування науково-педагогічними працівниками кафедри
контрольних робіт слухачів заочної форми здобуття освіти**

163

Прийом ____ року ____ курс

Розпочато ____ (дата)
Закінчено ____ (дата)
на ____ аркушах

Київ – 20__

[illegible]

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

Підлягає поверненню на кафедру

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

ЗАВДАННЯ

слухачам заочної форми здобуття освіти на вивчення

навчальної дисципліни

“ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК”

(назва навчальної дисципліни) (шрифт 12)

зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил)

зі спеціалізації Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ

I. План вивчення навчальної дисципліни у міжзборовий період

№ п/п	Вид заняття	Рік навчання, номер і назва розділу теми та види навчального заняття	Кількість годин
Другий рік			
Тема 3. Оборонний бій окремої механізованої (мотопіхотної, танкової) бригади.			
1	СЗ	Заняття 3: Підготовка та ведення ...	6

II. Методичні рекомендації щодо вивчення навчальних питань заняття

Загальні вказівки

- Вивчити навчальні питання таким чином:
  - усвідомити тему, цілі та навчальні питання заняття;
  - підібрати рекомендовану літературу;
  - вивчити навчальний матеріал, використовуючи рекомендовану та додаткову літературу;
  - в робочому зошиті законспектувати вивчений матеріал.

* (шифр 12, усі літери малі, враховуючи правила орфографії)

Тема ...Заняття ...

Навчальні питання:

Вид заняття:

Час:

Література:

Методичні вказівки щодо відпрацювання питань заняття: при вивченні першого навчального питання законспектувати в робочі зошити порядок роботи..... Основними питаннями можуть бути:

1. Що включає підготовка ...?
2. Особливості роботи ...
3. ...

Професор (доцент) кафедри _____
(назва кафедри)

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“ ____ ” _____ 20_ року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   20_ року

ЗАВДАННЯ

слухачу заочної форми здобуття освіти навчальної групи № _____

(військове звання, прізвище, ім'я та по батькові)

**на виконання контрольної (курсової) роботи у міжзборовий період
з дисципліни “ЗАСТОСУВАННЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК”**

(назва навчальної дисципліни)

Тема: _____

Термін подання в інститут: _____

(дата подання)

Вихідні дані: _____

Форма звітності: _____

Методичні рекомендації: _____

Видав викладач кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   20_ року

Отримав _____

(дата, підпис слухача, ім'я, прізвище)

* (шифр 14, враховуючи правила орфографії)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

Реєстраційний № _____

_____
(назва інституту)

Навчальна група № _____

Слухач _____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Навчальна дисципліна _____

Номер контрольної роботи _____

Рецензент _____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Дата отримання _____

Дата повернення контрольної роботи _____

Попередня оцінка _____

**Рецензія
на контрольну (курсову) роботу слухача
навчальної групи № _____ заочної форми здобуття освіти**

_____
(військове звання, прізвище, ім'я по батькові)

* (шифр 14, враховуючи правила орфографії)

На звороті аркуша

_____
(підпис викладача-рецензента)
“   ”   20_ року

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Начальник Національного університету оборони
 України імені Івана Черняховського

_____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “   ”   20   року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

підготовки до військового (флотського) стажування слухачів
 інституту _____

№ з/п	Назва заходів	Термін виконання	Хто проводить	Хто залучається	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					

Начальник інституту _____
 (військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року

Кутовий штамп військової частини (установи)

ВІДГУК
ПРО ПІДСУМКИ ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ
СЛУХАЧА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

(військове звання, прізвище, ім'я та по батькові)

1. Повнота та якість виконання слухачем програми, особистого плану стажування та індивідуального завдання.
2. Ступінь самостійності під час виконання обов'язків на посаді, організаторські здібності, ініціативність, вимогливість та ретельність.
3. Якість проведення занять та інших заходів під час військового (флотського) стажування
4. Участь в КШН та інших заходах в ході стажування.
5. Дисципліна, ставлення до служби та інші питання, які характеризують стажера.
6. Загальні висновки про практичну діяльність та оцінка стажування.

Безпосередній керівник стажування

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року

Керівник стажування від
військової частини (установи, організації)

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника університету
з навчальної роботи

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

З В І Т

про підсумки військового (флотського) стажування
слухачів Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського

(назва інституту)

В період з _____ по _____ 20__ року

Керівник військового (флотського) стажування _____

(посада, військове звання)

(прізвище та ініціали)

У звіті відображаються питання:

Склад (повний або скорочений) військової частини (установи, організації) де слухачі проходили військове (флотське) стажування, кількість слухачів у кожній військовій частині (установі, організації) і на яких посадах (самостійно або дублери);

виконання програми військового (флотського) стажування слухачем, студентом окремо. У разі невиконання програми вказати причини, а також вжиті заходи, надати пропозиції з удосконалення програми військового стажування;

позитивні сторони й недоліки в організації військового стажування. Зазначити про відповідність теоретичної і практичної підготовки кожного слухача щодо посади, на якій він стажувався, викласти загальні висновки з рекомендаціями для начальників інститутів, кафедр;

участь командирів військових частин (підрозділів), керівників підприємств в організації, керівництві й проведенні військового (флотського) стажування. Вказати, що зроблено конкретно, якість проведення заходів;

участь слухачів у розробленні та проведенні навчань, бойовому чергуванні, підготовці до бойових стрільб. Вказати позитивні й негативні сторони, рекомендації начальникам кафедр;

участь слухачів у виховній і спортивно-масовій роботі військової частини (установі, організації);

стан військової дисципліни слухачів у період військового (флотського) стажування. Вказати, яку роботу проведено слухачами з питань профілактики нестатутних взаємовідносин, щодо формування колективів, визначити ефективність цієї роботи.

У підсумках звіту відображаються питання:

загальні підсумки військового (флотського) стажування слухачів за відгуками офіцерів з військових частин (установ, організацій). Пропозиції офіцерів з військових частин (установ, організацій) щодо організації та проведення стажування. Рекомендації начальникам інститутів, кафедр;

конкретні пропозиції щодо подальшого поліпшення організації проведення військового (флотського) стажування. Загальні висновки щодо проведення військового (флотського) стажування;

результати вивчення досвіду практичної роботи випускників у військах (силах).

Керівник військового (флотського) стажування _____

(посада, військове звання)

_____ (ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” _____ 20__ року

ОСОБИСТИЙ ПЛАН РОБОТИ КЕРІВНИКА ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ

(військове звання, прізвище, ім'я та по батькові)

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання

Розподіл слухачів по місцях стажування

№ з/п	Місце військового (флотського) стажування та номер військової частини, установи	Військове звання, прізвище та ініціали слухача	Посада на місці військового (флотського) стажування	Примітка

Послідовність і терміни керування стажуванням слухачів

№ з/п	Місце роботи	Термін роботи (числа місяця)											

Керівник військового (флотського) стажування

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
 “ ” _____ 20__ року

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

Ж У Р Н А Л

ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ

ЖУРНАЛ
ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ

Слухача _____ навчальної групи _____

_____
(військове звання, прізвище, ім'я по батькові)

Посада на стажування

_____
_____
_____

Керівник військового (флотського) стажування від університету

_____
(посада, військове звання, ім'я, прізвище)

Керівник військового (флотського) стажування від військової частини

_____
(посада, військове звання, ім'я, прізвище)

Термін проведення стажування з _____ по _____

Місце стажування

_____
_____
(військова частина, поштова адреса)

ЗАВДАННЯ ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ

ЗМІСТ ВІЙСЬКОВОГО (ФЛОТСЬКОГО) СТАЖУВАННЯ

Вивчити:

Практично виконати:

Взяти участь:

Ознайомитись:

Організаційно-методичні рекомендації:

Індивідуальне завдання

Керівник атестаційної роботи

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

(керівник військового стажування від військової частини)

“ ” 20__ р.

ОСОБИСТИЙ ПЛАН РОБОТИ

Слухача

на період військового (флотського) стажування за посадою

№ з/п	Питання, які необхідно відпрацювати	Термін виконання (проведення)	Відмітка про виконання
1	2	3	4

Слухач _____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

Керівник стажування від університету:

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

20__ року

Щоденник військового стажування

У щоденнику відображаються всі питання, що становлять інтерес з точки зору досвіду набутого під час виконання програми стажування, особистого плану та індивідуального завдання. Записи в щоденнику про виконану роботу ведуться щодня.

Змістом щоденника може бути короткий опис виконаних заходів, проведених занять, вправ стрільб, водіння тощо.

№ з/п	Найменування робіт та їх зміст	Витрачений час
1	2	3

Звіт військового стажування (флотського) стажування слухача

(військове звання, ім'я, прізвище)

У звіті повинно бути відображено:

де, коли та на який посаді (на яких зразках ОВТ) проходив військового (флотського) стажування, які завдання виконував;

скільки і які заняття особисто провів, їх аналіз, які вправи зі стрільб, водіння виконував і як їх оцінено;

участь у виховній роботі з особовим складом;

участь у розробці планових документів з бойової підготовки та у роботі з організації служби військ;

аналіз організації бойової підготовки та передового досвіду навчання і виховання особового складу, утримання матеріально-технічної бази.

З В І Т

про військового (флотського) стажування

Слухач _____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

Вказівки та зауваження керівника військового (флотського) стажування та інших посадових осіб, які контролюють стажування

Робочі записи

Картка обліку військового (флотського) стажування
на слухача _____

(військове звання, ім'я, прізвище)

Дата	Час	Предмет і тема, з яких проведено заняття (заходи)	Зауваження командира (начальника), керівника стажування, які перевіряють якість проведення занять (заходів)	Оцінка проведеного заняття (заходу)	Посада, підпис перевірка
1	2	3	4	5	6
1. Заняття (заходи), проведені стажером					
2. Практичні роботи (вправи зі стрільб, водіння, розробка документів, КШН) виконані стажером					
3. Наряди					

Загальний висновок про ступінь та якість відпрацювання програми військового стажування

_____

Керівник військового стажування від військової частини, установи

_____

(посада, військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ № 18/

Навчальна група **5410**Курс **1**Інститут **ГІ**Факультативний курс: **Орієнтаційний курс спільної політики безпеки і оборони ЄС**

Загальна кількість годин – 30 год.

Екзаменатор _____
(військове звання, ім'я, прізвище викладача, який виставляє підсумкову оцінку)

Викладач _____
(військове звання, ім'я, прізвище викладача, який здійснював поточний контроль)

Дата контролю _____ 20__ року

№ з/п	Військове звання, прізвище та ініціали слухача	Оцінка	Підпис екзаменатора
		Зараховано/ не зараховано	
1.	м-р Гуровко А.І.		
...	...	...	...

Начальник інституту

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

Начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____
(зворотна сторона аркуша)

Підсумки складання факультативного курсу

ВСЬОГО	ОЦІНКА
	ЗАРАХОВАНО/ НЕ ЗАРАХОВАНО
3	зараховано
1	не зараховано

Екзаменатор _____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище викладача, який виставляє підсумкову оцінку)

ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ УСПІШНОСТІ № _____

Навчальна група **1303** Курс **2** Інститут **ДВУ**

Навчальна дисципліна **Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка**
(назва навчальної дисципліни)

Форма проведення — _____
(форма контролю та перевірки знань і умінь того хто навчається)

Екзаменатор _____
(військове звання, ім'я, прізвище викладача, який виставляє підсумкову оцінку)

Викладач (і) _____
(військове звання, ім'я, прізвище викладача, який здійснював поточний контроль)

Дата контролю _____ 20__ року

№ п/п	Військове звання, прізвище та ініціали слухача	Оцінка		Підпис екзаменатора
		За національною шкалою	Кількість отриманих балів	
1.	п-к Заєць В.В.			

Начальник інституту
державного військового управління

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

Начальник науково-методичного центру
організації освітньої діяльності

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

(зворотна сторона аркуша)

Підсумки складання _____
(форма контролю та перевірки знань і умінь того хто навчається)

ВСЬОГО ОЦІНОК	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
	90-100	відмінно
	80-89	дуже добре
	65-79	добре
	55-64	задовільно
	50-54	достатньо
	35-49	незадовільно з можливістю повторного складання
	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Екзаменатор _____
(військове звання, ім'я, прізвище викладача, який виставляє підсумкову оцінку)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   20 ____ року

**ПЕРЕЛІК
ТЕМ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ СЛУХАЧІВ ГУМАНІТАРНОГО ІНСТИТУТУ
ПРИЙОМУ 20__ РОКУ**

№ теми	Назва теми	Мета дослідження	Об'єкт дослідження	Зміст питань	Відповідальні особи
1	2	3	4	5	6
Кафедра морально-психологічного забезпечення діяльності військ					
1	Досвід організації морально-психологічного забезпечення ...	На підставі вивчення вимог керівних документів та практики підготовки ...	Службово-бойова діяльність Міністерства ...	1. Завдання діяльності ... 2. Стан і проблеми ... 3. Пропозиції щодо поліпшення організації	Керівник: працівник ЗС України Іванов І.І. Рецензент: підполковник Кравченко В.П.
2					
Кафедра суспільних наук					
1					
Кафедра правового забезпечення					
1					

Начальник гуманітарного інституту

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Начальник науково-методичного центру організації освітньої діяльності

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника центру з навчальної роботи

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника університету з наукової роботи

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ” 20__ року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” ____ 20__ року

**ПРОГРАМА
комплексного екзамену**

зі слухачами командно-штабного інституту застосування військ (сил)

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Спеціалізація: Бойове застосування та управління діями військових частин
механізованих і танкових військ

I. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Висвітлена мета комплексного екзамену. Містить загальний перелік навчальних дисциплін освітньо-професійної програми та навчального плану, винесених на комплексний екзамен.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Містить цільову настанову та зміст основних питань навчальних дисциплін, винесених на комплексний екзамен для перевірки відповідності якості підготовки слухачів, (курсантів) вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю (спеціалізацією). При цьому перевіряються як теоретичні знання, так і рівень сформованих професійних умінь та навичок відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

III. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Зазначається форма проведення комплексного екзамену.

Указується послідовність дій слухача (курсанта) при складанні комплексного екзамену та дії зі сторони комісії.

IV. ЄДИНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНКИ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СЛУХАЧІВ

Заносяться результати оцінювання комплексного екзамену слухачами (курсантами) за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

V. ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Включає основні інформаційні джерела для підготовки до комплексного екзамену.

Начальник кафедри _____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

Додаток. Аркуш погодження програми комплексного екзамену.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО
КАФЕДРА СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України імені Івана Черняхівського

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20__ року

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ**

зі слухачами командно-штабного інституту застосування військ (сил)

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Спеціалізація: Бойове застосування та управління діями військових частин
механізованих і танкових військ

I. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВІНОСЯТЬ НА КОМПЛЕКСНИЙ ЕКЗАМЕН, ТА ОСНОВНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ПЕРЕВІРЦІ.

Містить перелік дисциплін навчального плану, винесених на комплексний екзаме́н, та зміст основних питань, умінь та навичок, що підлягають перевірці.

II. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ.

Містить перелік та зміст екзаменаційних матеріалів, які відпрацьовують для перевірки знань та умінь випускників.

III. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ.

Містить інформацію про загальний порядок проведення комплексного екзамену, його теоретичної та практичної частин, визначення часу на підготовку слухачів і їх доповідь.

IV. ОЦІНКА ЗНАНЬ ВИПУСКНИКІВ.

Містить визначення загального порядку оцінки знань слухачів за відповіді на теоретичні питання, демонстрування умінь (дій), методику виставлення загальної оцінки за екзамен.

V. СКЛАД ПІДКОМІСІЇ.

Визначення складу підкомісії для прийняття екзамену.

VI. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКЗАМЕНУ.

Визначення порядку матеріально-технічного забезпечення складання комплексного екзамену.

VII. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ.

Визначення порядку організації взаємодії та відповідальності структурних підрозділів за виконання завдань підготовки та проведення комплексного екзамену.

Начальник кафедри _____

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

Додаток. Аркуш погодження організаційно-методичних рекомендацій для проведення комплексного екзамену.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова екзаменаційної комісії

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ**для проведення комплексного екзамену**зі слухачами інституту державного військового управління,
очної (денної) форми здобуття освіти
(теоретична частина)**Спеціальність:** 281 Публічне управління та адміністрування**Спеціалізація:** Державне воєнне управління**ВАРІАНТ №**__

№ білета	Номер питання		
	1	2	3
1.	1	47	95
2.	28	67	101
3.	4	48	115
...	...	...	...

Начальник Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова екзаменаційної комісії

(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ**для проведення комплексного екзамену**зі слухачами гуманітарного інституту,
очної (денної) форми здобуття освіти
(практична частина)**Спеціальність:** 254 Забезпечення військ (сил)**Спеціалізація:** Організація психологічного забезпечення у військах (силах)

ВАРІАНТ №__

№ білета	Номер завдання
1.	1
2.	28
3.	4
...	...

Начальник Національного університету оборони України
імені Івана Черняховського_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник інституту

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20 ____ року

ПЛАН РОБОТИ

воєнно-наукового товариства слухачів (курсантів)

_____
(назва інституту)
на 20____ - 20____ навчальний рік

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Хто проводить	Хто контролює	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6

Голова ради воєнно-наукового
товариства слухачів (курсантів) інституту

_____
(військове звання, ім'я, прізвище)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник інституту (центру)
(кафедри)

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“ ____ ” _____ 20 _ року

ЗВІТ

про підсумки роботи воєнно-наукового товариства здобувачів щої освіти
інституту (центру) (наукового гуртка кафедри)

_____
за 20 _ – 20 _ навчальний рік

Звіт розглянуто на засіданні

Вченої ради інституту (центру) (кафедри)

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20 _ року

Київ – ____

1. Характеристика виконання плану роботи воєнно-наукового товариства слухачів інституту (центру) (наукового гуртка кафедри) за звітний період

Робота воєнно-наукового товариства слухачів інституту (центра) (наукового гуртка кафедри) у звітному навчальному році була організована відповідно до вимог .....

Метою наукової роботи слухачів у звітному періоді було:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Основними завданнями з наукової роботи слухачів у звітному навчальному періоді були:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Наукова робота слухачів, яка виконувалась поза навчальним часом, була організована відповідно до керівних документів за формами:.....

До наукової роботи було залучено _____ слухачів (для інститутів (центрів) вказати кількість слухачів по підрозділах).

2. Відомості про участь слухачів у конкурсі на кращу наукову роботу університету.

Відповідно до наказу начальника університету "Про організацію конкурсу на кращу наукову роботу слухачів у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського в 202 _ році" від "___" _____ 202 _ року № ___, у період з _____ по _____ проведено конкурс.

Таблиця 1

Результати конкурсу наукових робіт

№ з/п	Кафедра	Кількість робіт, які представлені на конкурс	Кількість робіт, які заохочені подякою	Кількість робіт, які заохочені дипломом
1.	Стратегії ...	2	1	1
...	.....	..	..	..
		6	2	2

3. Відомості про участь слухачів у наукових конференціях, семінарах

За звітний період члени воєнно-наукового товариства слухачів інституту (центру) (наукового гуртка кафедри) брали участь у __ наукових конференціях і __ науково-практичних семінарах.

Наукові конференції та науково-практичні семінари, в яких брали участь слухачі, представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

№ з/п	Теми конференції (семінару)	Організатор конференції (семінару), термін проведення	Учасники конференції (семінару)	Основні військово-наукові досягнення (рекомендації та висновки)
1.	Форми і способи застосування ОСШР ЗС України	Кафедра Стратегії національної безпеки та оборони	Слухачі інституту державного військового управління	Визначені форми та способи застосування ОСШР у збройному конфлікті
...	.....	.....	.....	.....

4. Пропозиції щодо покращення роботи воєнно-наукового товариства слухачів інституту (центру) (наукового гуртка кафедри)

Для подальшого покращення роботи воєнно-наукового товариства слухачів факультету (наукового гуртка кафедри) необхідно:

1. ....
2. ....

Заступник начальника інституту (центру) (кафедри)

_____
(військове звання, підпис, ім.'я, прізвище)
“ ” _____ 20__ року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ ІВАНА ЧЕРНЯХОВСЬКОГО**

Кафедра _____

194

ПЛАН

роботи кафедри _____

на 20__ – 20__ навчальний рік

Київ – 20__

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник інституту

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)

“   ”   20__ року

ПЛАН

роботи кафедри _____

на 20__ – 20__ навчальний рік

Ш. МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

№ з/п	Дата	Найменування та зміст заходів	Відповідальний за підготовку та проведення	Хто залучається	Дата виконання і підпис начальника кафедри
1	2	3	4	5	6
		3.1. Участь у навчальній роботі та науково-методичних заходах інституту			
		3.2 Заходи методичної діяльності кафедри			
		3.2.1 Науково-методичні семінари та конференції			
		3.2.2 Засідання кафедри			

3.2.3. Контроль навчальних занять

Посада, військове звання, прізвище та ініціали особи, яку контролюють	Назва дисципліни	Місяць	Посада, військове звання, прізвище та ініціали особи, яка здійснює контроль	Відмітка про виконання		
				Дата контролю	№ теми та вид заняття	Підпис начальника кафедри
1	2	3	4	5	6	7
		Півріччя				
		Півріччя				

3.2.4. Інші заходи методичної діяльності

№ з/п	Найменування заходів	Виконавець	Термін проведення (місяці)										Дата виконання і підпис начальника кафедри		
			вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень		липень	серпень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	Показові заняття														
2.	Відкриті заняття														
3.	Пробні заняття														
4.	Інструкторсько-методичні заняття														
5.	Розроблення та удосконалення навчально-методичних матеріалів														
6.	Проведення педагогічних (методичних) експериментів														
7.															

IV. НАУКОВА І НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

№ з/п	Найменування заходів	Виконавець	Термін проведення (місяці)												Дата виконання і підпис начальника кафедри
			вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.															

V. ЗАХОДИ З ПІДТРИМАННЯ БОЙОВОЇ ГОТОВНОСТІ, ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

№ з/п	Найменування заходів	Виконавець	Термін проведення (місяці)										Дата виконання і підпис начальника кафедри		
			вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень		липень	серпень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.															

VI. ЗАХОДИ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Найменування заходів	Виконавець	Термін проведення (місяці)												Дата виконання і підпис начальника кафедри
			вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.															

VII. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КАФЕДРИ

№ з/п	Посада	Військове звання	Прізвище та ініціали	Термін	Вид підвищення кваліфікації (посада)	Попереднє підвищення кваліфікації	Дата виконання і підпис начальника кафедри
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							

VIII. ПІДГОТОВКА НАВЧАЛЬНОЇ, МЕТОДИЧНОЇ ТА НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ, УДОСКОНАЛЕННЯ
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ

№ з/п	Зміст роботи	Виконавець	Термін проведення (місяці)												Дата виконання і підпис начальника кафедри
			вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.															
2.															

IX. РІЧНИЙ ОБСЯГ ВИКОНАННЯ РОБІТ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КАФЕДРИ
(в годинах)

№ з/п	Військове звання, посада, прізвище та ініціали викладача	Навчальна робота			Фактично		Методична робота		Наукова робота		Всього
		норма	всього	з них лекцій	норма	фактично	норма	фактично	норма	фактично	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.											
2.											

Розглянуто і ухвалено на засіданні кафедри _____
 Протокол від “ ” 20 _____ року № _____

Начальник кафедри _____

_____ (військове звання, науковий ступінь, вчене звання, ім'я, прізвище)
 “ ” 20 _____ року

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника університету
з навчальної роботи

_____
(військове звання, підпис, ім'я, прізвище)
“   ”   _____ 20__ року

ПЛАН

методичної діяльності

інституту (центру) _____

(назва інституту (центру))

на 20__ -20__ навчальний рік

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ, НАПРЯМИ ТА ФОРМИ МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ)

Розкриваються відповідні показники методичної діяльності інституту (центру)

1.1. Удосконалення методики, форм і технологій проведення всіх видів навчальних занять слухачів (курсантів).

Визначаються загальні напрями удосконалення аспектів методичної діяльності інституту (центру). Наприклад, при проведенні практичних занять застосовувати методики, які б дозволяли максимально індивідуалізувати процес навчання, ефективно використовувати існуючу матеріально-технічну базу.

1.2. Підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічних (наукових) працівників.

1.3. Удосконалення організації та забезпечення освітнього процесу.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Визначаються шляхи виконання завдань, визначених у пункті 1.

3. ЗМІСТ МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

№ з/п	Найменування та зміст заходів	Термін проведення	Виконавці	Склад учасників, які залучаються	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
І. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЗБІР, КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ					
1.1	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЗБІР				
1.2	НАУКОВІ СЕМІНАРИ:				
1.3	НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ СЕМІНАРИ:				
ІІ. МІЖКАФЕДРАЛЬНІ ЗАХОДИ					
2.1	МІЖКАФЕДРАЛЬНІ НАРАДИ:				
2.3	МЕТОДИЧНІ НАРАДИ:				

№ з/п	Найменування та зміст заходів	Термін проведення	Виконавці	Склад учасників, які залучаються	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
ІІІ. МЕТОДИЧНІ ЗАНЯТТЯ В МАСШТАБІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ)					
3.1	ІНСТРУКТОРСЬКО-МЕТОДИЧНІ ЗАНЯТТЯ В МАСШТАБІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ):				
	ІНСТРУКТОРСЬКО-МЕТОДИЧНІ ЗАНЯТТЯ НА КАФЕДРАХ:				
3.2	ПОКАЗОВІ ЗАНЯТТЯ В МАСШТАБІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ):	3.3			
	ПОКАЗОВІ ЗАНЯТТЯ НА КАФЕДРАХ:				
3.3	ВІДКРИТІ ЗАНЯТТЯ В МАСШТАБІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ):	3.5			
	ВІДКРИТІ ЗАНЯТТЯ НА КАФЕДРАХ:	3.6			
3.4	ПРОБНІ ЗАНЯТТЯ В МАСШТАБІ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ)	3.7			
	ПРОБНІ ЗАНЯТТЯ НА КАФЕДРАХ				
3.5	НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ТА НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ НА КАФЕДРАХ:				
ІV. ГРАФІК КОНТРОЛЬНИХ ВІДВІДУВАНЬ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ КЕРІВНИМ СКЛАДОМ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ)					
V. ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ), ЗАСІДАННЯ КАФЕДР (ІМК) З МЕТОДИЧНИХ ПИТАНЬ					

№ з/п	Найменування та зміст заходів	Термін проведення	Виконавці	Склад учасників, які залучаються	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
VI. ЗАХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ					
6.1	Проведення педагогічного експерименту				
VII. КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ					
VIII. РОБОТА НАВЧАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ ІНСТИТУТУ (ЦЕНТРУ)					

Начальник інституту _____

_____
(військове звання, науковий ступінь, вчене звання, ім'я, прізвище)